

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KORUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓD REGGELIG: JOZSEF 305-30, JOZSEF 310-16

VII. évfolyam

Budapest, 1928 október 22

45. szám

Albrecht főherceg királysága ellen foglalt példátlan élességgel állást vasárnap Jászberényben Apponyi

„Ha idegen kalandor akarja leverni a koronát a király fejéről, azt még megérteném, de a királyi család egy tagjáról ezt nem tudom föltételezni!”

Apponyi kemény bírálatot mondott a Bethlen-kormány hatalmi túltengéséről is, ostromozta az adóbehajtás kiméletlenségét, sürgette a polgári szabadságjogok helyreállítását, a lelki szabadság és a választási szabadság intézményes biztosítását

Jászberény, október 21.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Vasárnap hajnalban a Keleti pályaudvaron külön vagon kapcsolak a miskolci gyorsvonathoz azok részére, akik Apponyi Albert gróftól Jászberényben beszámolójára elkísérték. A legitimistáknak több mint ötven vezetőjükből álltak Apponyihoz, közöttük három képviselő: Czettel Jenő, a Ház alelnöke, Károlyi József gróf, Kray István báró és Zichy Aladár gróf, a felsőház tagja. Apponyi vasárnapi beszámoló-beszédevel kilépett a belpolitikai rezerváltságból és hozzászólt a legaktuálisabb, legnagyobb horderejű politikai kérdésekhez. Elismerte a Bethlen-kormány érdemeit a politikai és gazdasági konszolidáció megteremtésében, de

szigorú bírálatot mondott a takarékság és a nagyvonalú gazdaságpolitika hiányáról, az adóztatás kiméletlenségéről és a kormányhatalom túltengéséről, amely a polgári önérték megdöbbenést eszkénységhez vezetett.

Alkotmányjogi szempontból tiltakozott a gazdasági minisztérium föllállítása ellen, erőteljes szavakkal sürgette a szabadságjogok helyreállítását, a választási szabadság intézményes biztosítását és helyesen nyilatkozott az egységes ellenzéki front megteremtéséről, mert „bár ezzel nem köli össze

a Bethlen-kormány alkotmányát”.

Apponyi beszéde

— Politikai hitvallásomnak sarkköve — kezdte — az összeköttetés a nemzet és képviselői között, akit a nemzet a parlamentbe küld, az valóban a nemzet szabad akaratát képviselje. Arra a meggyőződésre jutottam, hogy

az ország helyzete, bár nem nyújt sötét képet, de mindenesetre sok aggodalomra ad okot.

Elhatároztam, hogy intenzívebb módon veszek részt sulyos belpolitikai helyzetünk parlamenti megvitatásában és ámbár párt nem áll mögöttem és mint politikai hatalmi tényező nem jöhetek számba, viszont talán remélhetem, hogy mérlegelni fogják e helyzetemből és koromból folyó teljes objektívításomat. A trianoni határok közé szorított

mégis szükséges, hogy olyan rezerva legyen, amely zökkenés nélkül fölválthatja. De a legszenezőtöbbség a beszédben, hogy

Apponyi a királykérdést kapcsolathozta a revízió kérdésével és elítélőleg nyilatkozott olyan kombinációról felül, amelyekről sok szó esik mostanában.

„Mindem igaz barátunknak be kell látnia, hogy mindaz, ami jellemünket kalandorokra irányítja, halálos veszedelmre a revízió erőfeszítésnek” — mondotta Apponyi és beszámoló-beszéde végén ismét visszatért ehhez a gondolathoz: „Idegen vegyületek és jóhiszemű el-tévelyedésektől óvni kell a legnemesebb törekvéseket is!” Nyilvánvaló, hogy ezekkel az óvatos célzásokkal

nemcsak a Habsburg-család egyik fiatal tagjának sokat emlegetett trónjelöltsége ellen foglalt állást.

A nyolcvanhároméves Apponyi, aki negyvennyolc éve tagja a magyar törvényhozásnak, kettős jubileum alkalmából jelent meg Jászberényben: vasárnap volt hét esztendeje, hogy a királyi pár repülőgépe leszállt a dénesfai Cziráky birtokon és tizenhétévesedős évfordulója volt Károly király házasságának. Vasárnap délelőtt a herényi öreg templomban szentmisét hallgatott Jászberény követe, akit a templomból ezernyi hívó kísért az Apponyi-terre. A szónoki emelvényt virágos, lobogós fölgylevélugásban állították föl. Gróf Apponyi Albert levette felöltőjét és ragyogó napsütésben tartotta meg beszámolóját.

Magyarország helyzete jó nem lehet.

Termelésünk fölölegét a külföld elzárkózó vámpolitikája miatt nehezen tudjuk eladni. Mindezt tetézi a középosztály sulyos válsága, a szellemi munka kínálatának túltengése a kereslettel szemben. Ez a helyzet kerget

a revízió felé, amelyben már azért is bízunk kell, miután nagy világförténelmi erők működnek mellette.

De Trianon nem volt az egyedüli csapás, amely reánk sújtott. Oktalan és rémuralomba átesapott forradalmak éppen a döntő órában megbontották a nemzet egységét, megsemmisítették önvédelmi képességét, aláásták erkölcsi erejét. Az ellenforradalmi mozgalmak eleinte

Válságos napok

Szegyeljük magunkat! Te is fiam, Brutus, aki tógád alatt gyilkot rejtegetsz, hogy azt a jogrend hátába mártssad, én is, aki azt hittem, hogy a magyar közéletből már kipusztult a görény, amely tudvalevően galambducok körül settenkedik. Elmult évek pernyeszaga terjeng a levegőben, amitől émeledik a gyomor és nem éppen guszpusos műveletre torzul a száj. És mindez az Ur 1828-ik esztendejének nyirkos ószén. Fordítsuk el tekintetünket a rendőrökkel megszállott pesti utcákról, nézzünk a házakba, műhelyekbe, irodákba; öleljük át egyetlen pillantással a magyar vidéket, kisvárosokat, tanyákat. Mindenki elégtelenen, általános szegényedés, a közszellem sivár, a bizalmatlanság nő. A lét harcainak sebtől a jó és a rossz egyaránt. A vagyonmegosztás arányai sötét mélységeket vágta a társadalom talajába; a meghasonlás repedései föltalolják, egymásra uszítják az osztályokat és a rétegeket, mesterséges különbséget téve ember és ember között. Az adófizető és adóevő farkasszemét néznek egymással. Az élet nemesebb törvényei napról-napra vesztenek értékeikből és az ököl, a politikai cimboraság, a korrupció mintha könnyebben érvényesülne, mint a jog. Lidércesek az álmai annak, aki a közhangulat elborulását látja és érzi. Ezzel szemben az uralkodó párt terméketlen, mint a rozs-dás szikla. A parlamenti intézmény nem váltja be a hozzáfűzött reményeket. Kalandorság üti föl a fejét az utcán, a fórumon és a bírókban. Külföldön kacagva, itthon sutogva beszél, hogy rejtelmes vásár folyik az üres trónnál; a magyar tragédiát paraszt-hajszál választja el attól, hogy nemzetközi bohózat süllyedjen. Kacagj Bajazzó! Vihar, ha jön, ám csavarja ki a fát tövestől, de el-türjük, hogy levéltetiük pusztítsák el ezer-éves institúcióinkat? Piruljunk és süssük le szemünk a sárga földig! Hol hát az erős kormány, amely nyolc év alatt felelős közegeből átváltozott az ország parancsoló urává? Eddig furkósbót volt a kormány pálcája és nem sceptrum. Most olyan karddal hadonászik, amelynek hiányzik a pengéje és nincsen markolata. Az utóbbi napok eseményei azt mutatják, hogy már nem a bakon ül, hanem a rud végén, mint Aesopus legye és onnan hirdeti, hogy ő vezeti a kocsi. Hibák jobbról és hibák balról. Handabandázás. Kocnok elfogultság és egocentrikus elvakultság. A kormányzat szembekötődött, Klebelsberg, a vén Márkus, bujdoskát játszik, a politikus urak pedig régi mesterségüket folytatják. Vulkanikus talajon folyik a hancurozás, szitakötőt kergetnek, korepelnek, sárkányt eregetnek és kutyagumit mutatnak egymásnak. Közben a főváros ostromállapot erőnyesztő és dermesztő képet mutatja. Hatáson idegenforgalmi propaganda. Ez a Magyar Hét! Kultúrfejlődés! Neonacionalizmus!

a másik oldalra helyezték át az anarchikus és erőszakos tüneteket és

sokáig, tulsokáig tartott, amíg az akciók és reakciók vad hullámzásához valami kibontakozott, amit állami rendnek lehet nevezni.

Gróf Bethlen István kormányja ezt a nehéz feladatot megoldotta, az újból való talpraállítás felé hatalmas lépések történtek, igaz, súlyos áldozatok árán, amelyeknek súlyát a nemzet nehezen viseli. Hogy az óriási munka közben hibákat is követtek el s talán kevesebb áldozattal is célt lehetett volna érni,

ez alapjául szolgálhat a jogos bírálatnak. A nemzet honorálta ezt a munkát és még a politikában is szokatlanul hosszú élettartamot adott a kormányának. Nézzük azonban az érem másik oldalát is.

A takarékosági elvet nem látom azzal a szigorral keresztfülvitnek, amelyet az adóterhek súlyos volta elemi kötelességgé tesz és az adóbehajtás kiméltetéséig erős próbára teszik az állampolgárok áldozatkészségét, áldozatképességét.

A pénzügyi és közgazdasági politikában haszdékok látok, amelyet, ha nem tömünk be, vagy ha tovább tágitunk, az eddigi eredményt is veszélyeztetjük. Szigorú takarékoság és az adóterhek revíziója, a behajtás rendszerének javítása utján sokat lehet és kell is tenni a terhek érvényesítésére létele érdekében. A kiadások sorrendjében nem látom az átgondoltságot, pedig a haza polgárainak rettentően áldozatokat kell hozniok, hogy fentartsák a pénzügyi egyensúlyt.

A közgazdasági politikában sok jóindulatú kezdeményezés mellett nélkülöztem a rendszerességet, amely a bajok mélyére hatol

és ott veszi föl a küzdelmet, ahol azok lényege rejlik, így különösen a földművelési politika terén a termelési költségek növekedésénél és az értékesítési viszonyok javításánál. Ezt én ma aktuálisabbnak és sürgősebbnek tartom, mint magát a különben nagyjelentőségű föbbermelési problémát.

Lelkiismeretlen demagógia volna azt állítani, hogy a terhek lényegesen csökkenthetők, lehetőség azonban a terhek behajtásával kapcsolatos kiméltetést és az ezekhez tapadó visszatéréseket kiirtani, ami eddig nem történt meg elegendő gondossággal. Remélem, hogy az új pénzügyminiszter, aki egy nagy névnek örököse, méltó lesz majd ehhez a névhez s örömmel hallom, hogy máris erre az útra szánta el magát. Politikai téren a Bethlen-kormány, amely sikeresen oldotta meg az anarchikus állapotokból a normális állami élethez való visszatérés nehéz feladatát, ugy látom, nem fogja föl kellőképpen azt a különbséget, amelyet a most már szilárd alapon való továbbépítés indokol, sőt föltétlenül szükségessé tesz; tulajdonosan ragaszkodik az átmeneti időben használt és akkor talán nélkülözhetetlen, de ma már visszatérő kormányzati eszközökhöz. Pedig most már a normális életet kell továbbépíteni és

megszüntetvén minden kiváltságos, kivételes hatalmat, visszatérni a rendes viszonyokhoz; a törvényhozás és kormányzás jogkörének elkülönítésében, a bírói függetlenség biztosításában, a polgári szabadságjogok helyreállításában és öregítésében.

A változott politikai rendszer szükségét, a kormány nem éri át kellő módon, hanem lépés-nyomon ragaszkodik mindahhoz, amit a rendkívüli hatalom számára biztosít. Nagyon jellemző, hogy rendeleti úton létesítették a közgazdasági minisztériumot, amellyel ha várnak két hónapot, a rendes törvényhozási úton lehetett volna a kérdést megoldani. Ez olyan laza alkotmányügyi fölfogásra vall, amely mellett nem mehetek el tiltakozás

nélkül. Bud János miniszteri kinevezés nélkül is utazhatott volna Dániába. Ez az ügy jellemzi azt

szimptomatikus arra a hatalmi túltengésre, amelyet az egész vonalon tapasztalunk és amely a polgári önértetnek megdöbbsentő csökkenéséhez vezet.

Manapság a legtöbb helyen törvényes, komoly meggyőződésüket nem merik az emberek nyilvánítani, ha az akár országos, akár helyi hatalmi tényezőkhöz nem tetszik. Igaz, hogy ez a szomorú jelenség nagyrészt abból az anyagi függésből származik, amely az intelligencia nagy részét a hatalomhoz köti, de éppen ezen

a függésen kellene segíteni, a lelki szabadságnak intézményes biztosítókat teremteni

és ezt a kormányzati gyakorlatban honorálni. Igaz, hogy kényelmesebb a meghajlási szokást kihasználni, mint a fölszabadult erők összhangját megteremteni. Tiszta Kálmán rendszere alatt, amelyhez nagyon hasonló a mai és amely ellen évtizedes küzdelmet folytattam, szintén az volt a panaszunk, hogy a kormányzat ránehezedik a polgárság szabad véleményének kialakulására.

Az egzisztenciális kérdések fölvetésével gyakorolnak nyomást az állásfoglalására,

de az akkori semmi sem volt ahhoz képest, ami ma fömáll. Ez a jelenség nem olyan, amely csak egyes elvonulói érdekekkel ellenkezik, ez mélyen belevág a nemzet lelkébe. A magyar nemzet olyan feladatok előtt áll, amelyek lelki erejének teljességét igénylik, amelyek a polgári önértetnek és áldozatkészségnek netovábbját kívánják minden polgártól. Honnan vegyük ezt az erőt, amikor gyöngeségre szoktatjuk az embereket és a gerinc meggyöngyösítjük, amikor arra szükség van? Ez az oka annak, hogy én olyan

nagyon ragaszkodom a közszabadságok biztosítóikainak teljes helyreállításához.

Igaz, hogy a politikai irányzatok tusájának fölszabadítása, valószínűleg több nemkívánatos — helyesebben szólva részünkről nemkívánatosnak tartott — elemet fog behozni a közéletbe, az országgyűlésbe, de mennyivel kisebb

az, ami figyelmünket kalandokra irányítja, halálos veszedelme a revíziós erőfeszítéseknek. Ezt minden igaz barátunknak be kell látnia.

— De ha a nemzeti erőgyűjtés a főszempont és ha ennek a föltétele a lelkek fölszabadulása, kérdés: tud-e a Bethlen-kormány ide fejlődni, hogy ne mondjam: átfejlődni? Mert átfejlődésre van szükség, amidőn azt tapasztaljuk, hogy

egy szabad képviselőválasztás a nyílt szavazás területén szenzációként hat és mindenféle magyarázatokat, sőt majdnem mentegődzéseket provokál. A hatalmi túltengés özőnének apadását jelenti-e ez az első olajág,

amelyet a bárkából kibocsátott galamb hoz? Vagy hajnalhasadását jelenti-e egy polgári ellenzék megerősödésének, amely a kormányzati stabilitást a jelen kormány bukása esetén is biztosítja, azt, amit — és ezzel nem kicsinylem le a mostani kisszámú ellenzék sok tekintetben érdemes munkájának értékét — eddig nélkülöztünk? A két fölvetés egymást nemcsak ki nem zárja, hanem egyenesen kiegészíti, mert

még a legerősebb és a legjobb kormánygyeduralma sem jelent egészséges állapotot, ha nincs olyan rezerva, amely zökkenés nélkül fölválthatja.

Egy ilyen ellenzék létesülése nem nehezítené meg, hanem ellenkezőleg könnyebbé tenné az összefogást és egységes föllépést a nagy nem-

a szellemet, amely az alkotmányos garanciákkal szemben még most is fömáll. Ez az eljárás

baj ez, mint a nemzet lelki erejének az a sorvadása, amely a szabadság elnyomásával együttjár. Hiszen a nemzet, hogy visszanyerje az őt megillető állást a művelt népevalóban, nagy küzdelmekre van utalva, amelyek büszke önértetnek és erős akaratot kívánnak a nemzet fiától. Mondhatom, hogy amikor

a szabadságjogok helyreállítását, a választási szabadság intézményes biztosítókat sürgetem,

főleg a nemzeti erőfőntartás és erőgyűjtés nagy érdeke lebeg előttem. Ez az oka annak, hogy annyira kívánom a közszabadsági biztosítókat teljes helyreállítását, a honpolgári szabadságjogok gyakorlásának érinthetetlenességét és

a mi világsufjút alkotó választási rendszerünknek olyan átalakítását, amely a választásokat valóban a nemzet akaratának kifejezőivé teszi,

nem azért, hogy egyesek érvényesüljenek, hanem, hogy a nemzet hozzászokjék a férfias akarat érvényesítéséhez. Ez irányít akkor is, amikor a jogfőlytonosság és ébbső följógát a törvényes királyság intranzigens léveként lépnek föl és minden olyan kísérletnek, akár csak elméleti lehelősége ellen is tiltakozom, amely alkotmányunk boltozatának zárókövét,

a királyi hatalmat a kétes jogcím, helyesebben a kétségtelen jogtalanság, esetleg a súlyos erkölcsi elítélés malomkövei között porrázútatni engedné,

erkölcsi erejétől megfosztaná, nemzetünkkel megosztaná, a lelkebe benső meghasonlást vinné. Ez a szempont; a nemzet anyagi és szellemi erejének tetőpontra emelése, kell, hogy uralkodjék annak a kormányának politikájában, amelyet szívvel-lelékkel támogattam tudnék.

Ez a revíziós politikának is sarkköve, mert mindaz, ami hagyományos erőinket megbontja, gondolkodásunk komolyságát, következetességét veszélyezteti.

zeti kérdésekben. Tegnap ez talán nem volt így, de ma így van. A kormánynak ezt föl kell ismernie és úgy saját politikáját kell a magasabb konstruktív eszmék magaslataira felemelni, mint a szabadságnak azt az atmoszféráját megteremteni, amelyben a természetes fejlődés utján kialakulhat azon erők szervezkedése, amelyek hasonló célokra más utakon törekcsenek. Midőn ilyen fejlődésnek lehetőségét nézem és kívánatosságát hirdetem, ugy én ezzel nem föllöm össze szükségkép a Bethlen-kormány alkotmányának fogalmát, sőt, ha bele tud illeszkedni, ebből meríthet új erőt, ezzel nyerhet normális jellegű,

szabadulván a hozzá tapadó, visszatértszó és a nemzet erkölcsére károsan ható, hatalmi túltengésben megnyilvánuló kinövesésktől,

minőknek még számos nyomát látjuk. Ami engem illet, nem látok okot, hogy kilépjek teljesen objektív, pártokon kívülálló helyzetemből. Mivel koromnál fogva, amely 60 év fejleményeire, mint személyes élményekre tekint

AUSZTRIÁBAN

MAGYARORSZÁGON

AF GYORSTEHERAUTO EGYEDÜL TÖBB VAN FORGALOMBAN, MINT A TÖBBI MÁRKÁK EGYÜTTVEVE.

IS MÁR FELISMERIK AZ AF GYORSTEHERAUTÓ KÜLÖNLEGES KIVÁLÓSÁGAI.

AUSTRO-DAIMLER KONZERN MAGYARORSZÁGI FIÓKJA:

BUDAPEST, VI, LISZT FERENCZ-TÉR 9.

Garantáltan eredeti angol flanelből teljes

PYJAMA

ÖLTÖNY

20 pengő

Gál

Károly-körút 3

Vidéki megrendelésnél meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldjük!

HÓCIPÓK

megérkeztek. Javítások 24 órán belül készülnek

Vadász István, Kőrész-utca 50

(Király-utcaán) Telefonszám: Jozsef 44-14

viszta, egy darab történetet képviselvek és mivel Isten végtelen kegyénél fogva megérieni vélem a jövő igényeit, talán szolgálatot tehetek a hazának azzal, hogy segítek történelmi szempontokat bevinni a politikába, ami nem egyéb, mint a múlt összekapcsolása a jövővel, a maradványságok épp úgy, mint a kalandozásnak felkészítője, a szilárd és hordköpes hagyományos alapok sértetlen megővése és a természetes fejlődési és átalakulási szükséglet bátor megmunkálása. A mondottakkal korántsem merítettem ki közelítőleg legfontosabb mozzanatait, ami egy beszámoló kereteit nagyon is túlhaladná. Újat sem igen mondtam és nem is mondhattam, mert politikai tevékenységem irányelvei változatlanok. De ezekhez való ragaszkodásomról

ma különösen időszerűnek tartottam vallomást tenni, amikor megírog sok mindenféle, aminek szilárdságához nemzeti életérdekek fűződnek és amikor idegen végüléktől és jóhiszemű eltevélkedésektől óvni kell a legnemesebb törekvéseket is.

Ezzel Apponyi befejezte beszédét és az ötezer fonyi lelkes hallgatóság perecekig tapsolta és éljenzte Apponyi Albert grófot, aki kipirult arcra fogadta a meleg ovációt. Boldogok voltak a Jászberényiek, hogy Apponyi Jászberényi piacáról mondva véleményét a bel- és külpolitikához, az egész világnak beszélt. Régi szokásukhoz híven — hallatszott az éljen és taps után még egyszer Apponyi hangja —, csöndben oszoljunk szét, menjünk haza!

Apponyi Albrecht főherceg trónraültetéséről nyilatkozik A Reggel-nek.

Délben ötszázterítékes bankett volt a „Lehel”-ben. Ebéd előtt alkalmunk volt beszélni gróf Apponyi Alberttel. Megemléztük, hogy a királykérdéssel kapcsolatban különböző kőszá hírek keringenek és azt is beszélük, hogy Bethlen Albrecht főherceg trónraültetésével akarja rövidesen megoldani a királykérdést. Apponyi erélyes hangon válaszolt:

— Ha egy idegen kalandor akarja levenni a koronát a király fejéről, azt még megértem, de a királyi család egy tagjáról ezt nem tudom felféltélni.

Mondottam beszédemben, vigyázni kell, hogy két malomkő között föl ne öröklődjen a magyar alkotmány. En beszélt a királykérdésről Bethlen miniszterelnökkel és nem tettezettem föl róla, hogy nem volt őszinte. Ha ezt felféltélném, akkor

már régen megszaktítottunk volna egymással minden összeköttetést és én nem vállalnám természetesen a genfi képviselést sem.

Az Apponyi tiszteletere rendezett banketten Kele István apátplébános beszélt először. Köszöntötte a nagy államférfit, majd a királyi hűségére szólította föl a jelenlevőket. Mindenki fölállt a helyéről: „Éljen Otto!”, „Éljen a király!” zúgott a terem. Apponyi Albert kérésre szavakkal mondott köszönetet:

— Köszönöm neked, Jászberény, hogy a magyar nemzetben való hitemet megerősítetted. Ez a város a szabadság városa. Istenbe vetett hittel haladt mindig a maga útján. A szabadságnak nevelő és fegyelmező hatása van, külföldi utaim alkalmával tapasztaltam, hogy a svájci és az amerikai nép a legfegyelmeltebb, a szabadság nevelte őket erre.

Ha a politikai mozgalmak szabadságát teljesen biztosítjuk, akkor tudunk harcolni legjobban a nemkívánatos elemek ellen.

De ezeknek nemkívánatos volta nem azon mulik, hogy bejutnak-e a parlamentbe, hanem azon, hogy vannak; ha nem működhetnek, nem mozoghatnak, többet ártanak, mint ha nem gátoljuk őket mozgási szabadságukban.

Ezután Koncsék István, Jászberényi volt polgármestere beszélt: nyolcvanéves öreg ember és Apponyi legrégebb választópolgára. Néhány szót mondott csak, remegni kezdett a hangja és

egy könnyesepp gördült végig — Apponyi arcán.

Apponyi Albert sirt. Valamit akart mondani, de csak szorongatta az öreg Koncsék István kezét. Bankett után Apponyi látogatásokat tett a városban és — most először — a főt, György grófot is bemutatla.

Lukácsovich Lajos

Vasárnap őrizetbe vették a bécsi Rochefoucald Gusztáv grófot, aki egy külföldi bünszövetkezettel el akarta rabolni a Nemzeti Bank egyik tisztviselőjét a nála lévő hatalmas pénzzsszeggel együtt

A nemzetközi bünszövetkezet három tagja hetek óta figyelte a Nemzeti Bank egyik főtisztviselőjét, aki többszáz ezer pengőt szokott naponta átvinni más pénzügyintézetekhez. Mára tervezték a rablás végrehajtását, de a rendőrség az utolsó órában leleplezte a vakmerő tervet és elfogta a rablóbanda Pesten időző két tagját

(A Reggel tudósítójától.) Nagyszabású bünszövetkezes végrehajtását hírsíftotta meg vasárnap a rendőrség. Amint sikerült megállapítani, több külföldi egyen azzal a szándékkal tartózkodott Budapesten, hogy itt külföldi mintára magyarországi bankrablást kövessenek el. A bünszövetkezetnek több tagja volt és

előbb egy előkelő nevű külföldi ur jött el két társával Budapestre, hogy formális megfigyelő szolgálatot végezzenek a Nemzeti Bank tisztviselője körül.

A rendőrség kezei közé jutott adatok szerint ezek a megfigyelők már hetek óta végezték munkájukat és már pontosan tudták, hogy a kiszemelt tisztviselő — aki a Nemzeti Bankból gyakrabban megy át más pénzügyintézetekbe és ilyenkor többszáz ezer pengőt visz magával —, mikor és milyen utcákon át teszi meg útját. Azt is tudták már megfigyeléseik alapján, hogy bizonyos napokon milyen összegeket visz magával az illető tisztviselő. Terveik az volt, hogy az előre megbeszélte időben és utvonalon — mint a legutóbbi bécsi autós bankrablásnál —

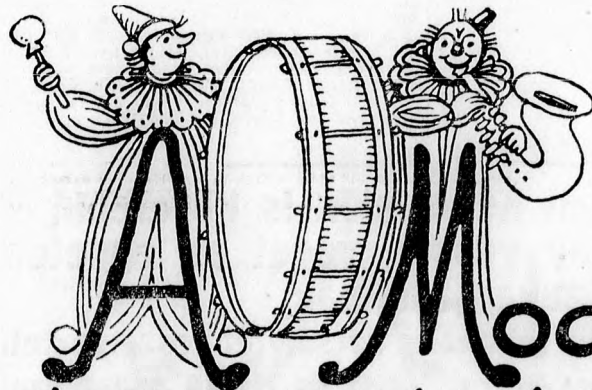
hatalmukba kerítenek egy idegen autót, amely véletlenül éppen üresen áll az utcán. Úgy tervezték, hogy

a Nemzeti Bank kiszemelt tisztviselőjét a nála lévő pénzzel az autóbába beemelik és elvágatnak vele. A terv végrehajtását mára tüzték ki.

A rendőrség azonban vasárnap, az utolsó napon, közbelépésével megsemmisítette a vakmerő rablás tervét, közvetlenül a végrehajtás előtt. Vasárnapra ugyanis már oly részletes adatok kerültek a detektívek birtokába, hogy e terhelő adatok alapján a rendőrség

vasárnap reggel őrizetbe vette Rochefoucald Gusztáv grófot, egyik társával együtt.

A szenzációs őrizetbevétel után a rendőrség most lázasan folytatja a nyomozást, hogy a pompás rendőrbrautur után teljes világosságot vessen a bünszövetkezet titkaira. Ma fogják szembesíteni a rendőrség őrizetében lévő bécsi születési francia grófot és társát és valószínű, hogy

A Modiano
cigaretta- és papír évtizedek óta a legnagyobb gonddal, külön e célra kiválogtatott, az egészségre ártalmatlan anyagokból készül, s ezért mindenkinek ajánlható

ÉRTESÍTÉS

A tüzelőanyagok

(kőszén, koks, tüzifa)

megrendelésének gyors lebonyolítása céljából

Gáspár Fülöp

cég (VI, Hungária-körút 87)

soros kapcsolású telefon létesített

Uj telefonszám: *Aut. 136-10

ma reggel elfoglák a bünszövetkezet harmadik tagját is, de remélik, hogy sikerül kelepcebé esalni a banda többi tagjait is, akik a mára tervezett

rablásra — tervük szerint — csak az utolsó órákban érkeznek Budapestre. A grófit és társait rablásra való szövetkezés gyanúja miatt helyezték a rendőrségen őrizetbe.

Vasárnap kihallgatták a tüntetőket és a rendőrség megállapította, hogy a gólyavári gyűlésen szó sem volt tüntetésről, hanem a Trefort-kertből indították el a csoportokat a Körutra

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a főkapitányság óriási rendőri készültséget tartott fenn az egész fővárosban, hogy az esetleges újabb tüntetést és rendezvényt esirájában elfojtsa. Török János főparancsnok még szombaton este bejárta a fővárosban mindazokat a helyeket, ahol a tüntetések kirobbanása várható s így tette meg rendelkezéseit, amelyek szerint vasárnap kerékpáros- és lovasrendőrök sűrű raja cirkált a körutakon s a különböző utcákon, az exponált helyeken pedig állandó őrszemek őrködtek. A tüntetők azonban egész vasárnap sehol sem mutatkoztak, nem volt semmiféle rendezvény.

A csöndes vasárnap csak a főkapitányság bünyügyi osztályának adott munkát, ahol vasárnap a szombati tüntetéssel kapcsolatban többeket kihallgattak. Szombaton este nyomas az Erzsébet-körúton az egyik tüntetőt, Szörényi Tibor joghallgatót, aki összehalmozott a járőkelőkkel, többet bántalmaztak. Az elősét lovasrendőrök Szörényit kiszabadították szorongatott helyzetéből s a saját érdekében bekísérték a VII. kerületi kapitánysághoz, ahonnan aztán szabadon engedték. Szörényi ezek után a főkapitányságra ment és

a járőkelők ellen, akik bántalmazták, súlyos testi sértés címén bünyvadi följelentést tett.

mint ismeretlen feltételek ellen. Megnevezte tanuit is, akik valamennyien egyetemi hallgatók. Érdekes, hogy a fősorolt tanúk között volt Kolarits Béla egyetemi hallgató is, akit az előző napi, péntek esti tüntetésnél tetlen-

értek, amint a köruton bezuolt egy kirakatot s emiatt akkor elő is állították. Szörényi följelentése alapján a bünyügyi osztály vasárnap megindította az eljárást. Stéhty Lajos rendőrkapitány mindenekelőtt Szörényit hallgatta ki, majd a tanuként megjelent tizenkét egyetemi hallgatót, köztük Kolaritsot is.

Kolarits joghallgatót tanukénti szereplése után mint gyanúsítottat hallgatták ki.

az ismeretes péntek esti kirakatbezuolás ügyében, annál is inkább, mert noha a péntek esti tüntetésnél tetlenértek, a másnapi tüntetésnél is jelen volt.

A rendőrség a kihallgatások alkalmával igyekezett megállapítani, hogy miként keletkezett a tüntetés. A nyomozás eddigi adatai szerint azt állapították meg, hogy

a gólyavári gyűlésen nem volt szó a körüti tüntetésről,

oit a tüntetésre semmiféle fölhívás nem történt, csupán Klebelsberg miniszter új intézkedéseiről beszéltek, a parlamenti numerus clausus-vitáról és arról, hogy október 6-án nem minden házon lengett gyászlobogó. A rendőrség nyomozása tehát oda irányult, hogy megállapítsák, miképpen történt mégis a gyülekezés a Trefort-kertben és onnan az egy csoportban való szervezett fölvonulás „Az Est” Erzsébet-körúti kiadóhivatala elé. A nyomozás tehát vasárnap este a Kézirólaj annak a megállapítását tüzte ki célul, hogy spontán, vagy előre megszervezett tüntetés történt-e. Ebben az irányban ma folytatja a rendőrség a kihallgatásokat.

Kormánypárti képviselők is követelik, hogy a kormány vessen véget az egyetemi zavargásoknak, amelyek az ország jóhírért és becsületét veszélyeztetik

Báró Perényi, Lukács György, Örfly és Meskó nyilatkozta

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház keddi ülésén kevés idő maradt a napirend tárgyalására, tekintettel arra, hogy az egyetemi zavargások ügyében számos képviselő készült napirendelőlti fölvetésre és sürgős interpellációra.

A vasárnapi utca képe is elárulta a közönség nyugtalanságát, mindenféle nagyobb csoportok verődtek össze és figyelték a rendőrsztagok fölvonulását. A közvélemény nyomása alatt a baloldali pártok egységesen fogják követelni a kormányt és

a hatóságok energikus intézkedéseit és az ellenzék offenzívájának erejét csak növeli, hogy ezeket az intézkedéseket immár a kormánypart legnagyobb része is elengedhetetlenül szükségesnek tartja.

Báró Perényi Zsigmond

errevonatkozóan a következőket mondotta A Reggel-nek:

— Külföldi utamon alkalmas volt meggyőződni arról, hogy az ilyen zavargások elmondhatatlanul ártanak az országnak. Eppen ezért

óriási felelősség terheli azokat, akik az ifjúságot idáig vitték, tüntetésre és zavargásra buzdítják.

Az ifjúság vezetőit föl kell világosítani arról, hogy a tüntetésekkel nem érnek el az ifjúság javára semmit, viszont hazánk jóhírért, hitéletéért és kisebbségéért. Ami a további zavargások megakadályozását illeti, ez persze kizáróan a kormány és a hatóságok föladata és kötelessége.

A Reggel beszélt

Lukács Györggyel

is, aki így nyilatkozott:

— Meg vagyok győződve arról, hogy

amíg a numerus clausus törvénye érvényben lesz, addig mindig lesznek ilyen kártékony zavarak.

A gyökeres megoldás tehát csak az lehet, hogy a numerus clausust, ezt a teljesen elhibázott és idejétmúlt intézkedést a legrövidebb időn belül el kell törölni. Mindenképen kívánatos, hogy ebben az irányban

komoly mozgalom induljon meg

és ez a mozgalom minden erőmből támogatni óhajtom. Ettől függetlenül természetesen minden eszközzel rendet kell teremteni az egyetemeken, nem szabad megengedni semmiféle kilengést. Az ifjúságot olyanok igazgathatják föl, akik a numerus clausushoz ragaszkodnak, de ez semmiesetre sem lehet akadály a ezen intézmény eltérésének, amely belpolitikai szempontból nem indokolt, a külföld előtt pedig csak hátrányos színben tünteti föl az országot.

Örfly Imre

ezeket mondotta A Reggel-nek:

— Az egyetemi zavargásokat föntartás nélkül elítélem, sőt többet mondom: az egész kormányzatban nem tudok senkit, aki ezeket a zavargásokat helyeselné. A zavargókkal szemben éppen ezért

határozott szigorral

kell föllépni. A legutóbbi eseményeket már csak azért is sajnálni kell, mivel kétségtelenül ártalmára vannak az országnak.

Nyilatkozott A Reggel-nek

Meskó Zoltán is:

— A tüntetéseket — mondotta — a legmesszebbmenően elítélem, főleg mint keresztény politikus. Ilyen tüntetésekkel semmiféle célt elérni nem lehet. Világnézeti különbségeket követel, ablakbeveréssel nem lehet elintézni.

Rossz szolgálatot tesznek a magyar ügynek, akik 13—20 éves gyerekeket az utcán így fölvonultatnak.

A tüntetés napján megdöbbenéssel értesültem azokról a hírekről, amelyek szerint a flamet is előállították a rendőrségre. Amikor onnan hazatért, szigorúan megdöngöltem. Ezt azonban vissza kellett vonnom, mert a flam elbeszéléseiből és a VII. kerületi rendőrkapitányság megállapításából meggyőződtem arról, hogy a tüntetésben semmi része nem volt. A flam különben az első egyetemi tüntetések idején — tizenkétéves volt.

BUNDÁT

Kalapot emelek a Senator cigarettapapir kiváló minősége előtt

Ma délre összehívták a főváros közigazgatási bizottságát az egyetemi zavargások ügyében

(A Reggel tudósítójától.) A baloldali fővárosi pártok beadvánnyal fordultak Ripka főpolgármesterhez, hogy az egyetemi zavargások, illetően a fővárosi közönségnek közbizottsága ügyében hívja össze a közigazgatási bizottságot. A főpolgármester távollétében Sipőcz polgármester intézkedett és ma déli 12 órára összehívta a közigazgatási bizottság ülését,

amelyen Bezegh-Huszágh főkapitány be fog számolni az egyetemi zavargások ügyében megindított vizsgálat eredményéről. A bizottság baloldali tagjai te akarják conni a tüntetések tanulságait és meg akarják állapítani, hogy terhel-e a rendőrség mulasztás a legutóbbi eseményekért.

Az egyetemről kidobott diákok vasárnapi gyűlésükön foglalkoztak az egyetemi eseményekkel

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Izraelita Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Egyesülete vasárnap délelőtt a Pesti Lloyd Társulat dísztermében tartotta közgyűlését, amelyen a diákság nagyszámúban jelent meg és kifejezést adott az egyetemi zavargások miatti megbotránkozásának. Bálint György elnök megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy a magyar zsidó egyetemi ifjúság felveszi a versenyt hazafiság tekintetében mindazokkal, akik most az egyetem falai közül a zsidó ifjúságot kiszorítják. Ezután Hevesi Simon főrabbi beszélt:

— A háborgó szenvedélyekkel és a gyűlölettel szemben azt mondom: mi meg vagyunk győződve arról, hogy a most kiboruló szenvedély el fog úlni s ezért a zsidó egyetemi ifjúság nemes öntudattal és méltósággal tekintse az eseményeket, őrizze meg hidegvérét.

Sándor Pál azzal kezdte felszólalását, hogy neki és számos keresztény hitű képviselőnek is az a törekvése, hogy elmuljanak ezek a zavargások s éppen ezért ő és képviselőtársai a parlamentben meg fogják tenni a magukét. Hiszi azt, hogy a magyarországi antiszemita-musnak utolsó kilengése volt a mostani egyetemi zavargás. Több felszólalás után az egyesület a zavargásokkal kapcsolatos magatartásáról szemfőle határozatot nem hozott, eszmén az új tisztikart választotta meg.

Pesthy igazságügyminiszter bejelenti, hogy a sajtó-reform elkészült és decemberben a parlament elé kerül

(A Reggel tudósítójától.) A miniszterelnök az egységspárt legutóbbi értekezletén bejelentette, hogy az igazságügyminiszter rövidesen a képviselőház elé terjeszti az új sajtóreformot, de nem emlékezett meg a hitbizományok reformjáról, amiből sokan arra következtettek, hogy a kormány pártatlanul elejtette programjának ezt a pontját. A Reggel megkezdte ezekben az ügyekben

Pesthy igazságügyminiszter,

aki a következőket jelentette ki:
— A sajtóreform tervezete immár elkészült, most még fésűlgetünk rajta és tervem az, hogy decemberben okvetlenül a képviselőház elé terjesztem.

Ezt megelőzően alkalmat kívánok nyújtani az érdekelteknek arra, hogy a tervezetről elmondják véleményüket és ebből a céből előreláthatóan már

novemberben ankétot fogok összehívni.

Ami a hitbizományok reformját illeti, erről a miniszterelnök ur csak tévedésből nem emlékezett meg a képviselőház munkarendjéről szóló beszédében, bár kétségtelen, hogy a reformnak egyelőre még csak az anyaga van együtt és így

legfőképpen csak tavaszra kerülhet a parlament elé.

A szovjetkormány visszahívja párisi követét

Páris, október 21.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Dovgalovszkij, Oroszország párisi nagykövétét a szovjetkormány ad audiendum Moszkvába rendelte. Az előzáró hírek szerint Dovgalovszkij nem fog többé visszatérni itteni állomására. A párisi orosz nagykövetség e hírrel kapcsolatban minden fölvilágosítást megtagad.

A horvát parasztpárt vasárnapi monstrenépgyűlésén bejelentette, hogy minden legális vagy illegális eszközzel folytatja a harcot a belgrádi kormány ellen

„A Balkán összes népei ma Rómába zárandokolnak, míg Jugoszláviának hátat fordítanak! — mondta Pribicevics

Belgrád, október 21.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A parasztdemokrata koalíció vasárnap a Zágráb közelében fekvő Sisakon nagy népgyűlést tartott, amelyen

40.000 ember

vett részt. A város utcáin való fölvonulás után a parasztek a nagy vásártéren gyülekeztek, ahol üdvözölték a koalíció vezetőit. Először Maesek, a horvát parasztpárt vezére beszélt, hevesen támadta a kormányt és a többségi pártokat. Az összes tisztességes szerkekből, horvátokból és szlovénekből álló parasztdemokrata koalíció visszatartja az együttműködést a véres belgrádi parlamenttel — mondotta Maesek.

A parasztdemokrata koalíció mindjárt a véres szkupstinai merénylet után kimondotta, semmiféle közöséget sem akar vállalni Belgráddal, a jelenlegi törvényekkel és a mostani alkotmánnyal.

Pribicevics Szeretozár a szkupstinai me-

renyletet előkészítettnek és felveszérének mondta, azután így folytatta:

A parasztdemokrata koalíció minden legális — vagy, ha szükséges, minden illegális — eszközzel folytatni fogja a harcot a jelenlegi kormány ellen.

A jelenlegi belgrádi parlamentben csak olyanok ülnek, akik azonosítják magukat a merénylő Puntisa Racsicsal. A parasztdemokrata koalíció még Radics István életében azt tervezte, hogy egy nagy államot épít föl és egyezteti az összes délszlávokat. Olyan állam lehetett a szemük előtt, amelynek legalább 18 millió lakosa lenne.

Ebben az államban a bolgárok is be foglaltatnának és a nagy, új paraszttállamot Jugoszláviának neveznék.

Jugoszlávia eddigi külpolitikája okozta, hogy az SHS állam egészen izoláltan áll a Balkánon. Tíz év mult el a háború óta és

a Balkán összes népei ma Rómába zárandokolnak és Olaszország intervencióját kérik, míg Jugoszláviának hátat fordítanak.

Olyan enyhe és tiszta, —

mindvégig illatos, kellemesen üdítő, színe tiszta, világos. Csomagolása izlése. Elida minőség! Mindenki kedvence, favoritja.

100 gramos darab ára 80 fillér

ELIDA Favorit SZAPPAN

„Hiszem, hogy a nagy Wekerle fia a pénzügyminiszteri székben gondját fogja viselni apja alkotásának“, — mondta Ravasz püspök vasárnap a wekerletelepi református templom fölavatásán

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt egyszerűen két protestáns templomavatás volt Budapesten: Ravasz püspök a kelenföldi evangélikus templomot, Ravasz László pedig a kispesti Wekerletelepen épült református templomot adta át a közönségnek. A wekerletelepi avatás különösen ünnepélyes külsőségek közt folyt le, mert ezzel az ünnepélytel fejeződött be Ravasz László hétszázötven püspöki körútja. A püspököt Kispeszt határában vitéz Válya Gyula polgármester üdvözölte, majd hosszú menet vonult az új templomhoz, amelyből

több ezer főnyi közönség szorult ki.

A templomban Hetessy Kálmán kecskeméti lelkész olvasott bibliát, a künrekedtek számára pedig Kovács J. István teológiai tanár prédikált. Az avatást követő ünnepélyen Benecsek Sándor, a közigazgatási bíróság másod-előnöke üdvözölte Ravasz püspököt, aki előtt a baptista, evangélikus és zsidó küldöttségek is tisztelegtek. Ezután

Ravasz László

beszélt:

— Ez a telep — mondotta — idősebb Wekerle Sándor nevével viseli, aki, mint valami mosolygó bűvész, játszi kézzel tudott történelmet csinálni a magyar gazdasági élet fejlődésében. Vidám magyar ember volt, sohasem haragudott, sohasem ijedt meg.

Wekerle Sándor fölüllátott minden emberi és párt-szenvedélyen, mint a sugárzó homlokú svájci havasok, amikor a völgy tele van köddel, villámmal és záporral. Megkísérelte a magyar munkáskérdésnek olyan megoldását, melyet ez a telep állít elénk.

A magyar munkáskérdés akkor még senki sem akarta észrevenni, nem félték tőle, nem is szerették.

Ő letelepítette, házat, földet adott nekik, iskolákat, jóléti intézményeket teremtett és ezzel igyekezett kifejeztesen azt az új magyar munkáskérdést, aki művelt, egészséges és szabad ember. Hiszem, hogy

e nagy ember fia, aki ma a pénzügyminiszteri székben ül, drága hagyományként fogja gondját viselni edesatyja alkotásának.

Olyan embereknek építettük ezt a templomot, akik egész életükön át érzik a gazdasági berendezkedés nehezségét. Senkinek sincs nagyobb szíksége hitre, mint a dolgozó embernek.

A kelenföldi evangélikus-templom fölavatása alkalmából Herrmann kereskedelemügyi miniszter, aki egyúttal a kelenföldi evangélikus egyházközség főlegelője is, adta át Ravasz püspöknek az új templom kulcsát. A püspök rövid beszéd kíséretében föltárgotta a kulccsal a templomkaput és az altarhoz vonult, ahonnan prédikációt mondott. Az istentisztelet után díszközyülés volt, amelyen Herrmann miniszter mondott ünnepi beszédet.

„Egy magyar elmeorvos fizetése kevesebb, mint egy külföldi ápolóé“ — panaszkodtak az elmeorvosok vasárnapi kongresszusán

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt kezdődött meg a Magyar Elmeorvosok Egyletének harmadnapos kongresszusa az orvos-egyesület Sémmlapweiss-termében. Fabinyi Rudolf elnöki megnyitójában megállapította, hogy az utolsó két év alatt a magyar elmeorvosok fizetése ügye nagy lendülettel halad előre: jól berendezett új elmeosztályok épültek és az intézeti kezelés zárt jellegének megváltoztatására is megtörténtek az első lépések. Majd az elmeorvosok anyagi helyzetéről beszélt, megállapítva, hogy

egy magyar elmeorvos fizetése alatta van egy másik kulturális ápolói fizetésénél is.

Scholtz államtitkár azt fejtette ki, hogy a kormányzat igyekszik megszüntetni az elmeorvosfizetések túlzásosságát, ezenkívül Oláh Guszlár kezdeményezésére szamoeltve lépések történtek az elmebetegeknek intézetek kívüli gondozása terén. Nyáry Gyula titkári jelentésében elparentálta Hadoverny Károly professzort, Rottenbiller Fülöp államtitkár, Nádas Bertalan ügyvéd és Nagy László hozzászólásai után Németh Ödön egyetemi tanár reflektált Szaladits professzor legutóbbi referatúrára, amely jogi szempontból világitotta meg az a kérdést, hogyan lehetne az elmebeteg cselekvőképességét szerződések és végrendeletek tekintetében elismerni. Goldberger főorvos a meg nem értett gyermekről beszélt. Csörös Károly és Thurzó Jenő debreceni egyetemi tanárségek, valamint Donáth Gyula professzor és Somogyi István tanárség előadása zárta be a vasárnapi tanácskozást.

Nagy Kató berlini molesztár utja a huszonöt márkás hónaposszobákon, gomba elutasításokon és éhezéseken keresztül: a tizezermárkás havi gázsiig

Berlin, október 20.

(A Reggel tudósítójától.) Egy kislány kuporodik előttem a fotóján. A szobában köröskörül virágok, a kisasztalon sűrűnyalomban gratulációkból. A keveret sarkában elszórtan újságok: recenziók a tegnap esti filmbemutatóról, amelyekben az egyébként tulzoltan szigorú német kritikuskok egyhangúlag a világ egyik legelső (!) színésznőjének tisztelik ezt a nagy szemű, szomorúkedvű magyar leányt: Nagy Katót. Cigaretta, Gyufa lobban. Es Nagy Kató mesélni kezdi marlittregényes karrierjének történetét:

— Szabadkáról, az öreg István-utcaából indultam el Berlinbe. Színésznő akartam lenni. A szüleim ellenzetek.

Megszöktem!

Háromszáz márkával a zsebemben érkeztem meg az Anhalter Bahnhofra és amikor kiszédültem a harmadosztályú vasúti kúpéből, mentem sírni kezdem. Megjédtem a rengeteg embertől, a vonatoktól, a rohanástól, a lármától, a füsttől. Tizenhét éves voltam... Aztán jöttek a szokásos dolgok: a kis, szomorú huszonöt márkás hónaposszobák — legtöbbször ezeket sem tudtam fizetni —, az előszobázások a filmirodákban, az egykedvű, majd később gomba elutasítások, a kenyérgondok (az éhezések, az egész napi sirások). Mig végre egy kis szerepet kaptam az Ufanál. A bemutatón, a direktioi rendelkezése, én is kijöttem a szín-

padra a többi szereplővel együtt és ahogy ott álltam az összetakolt kis ruhámban, ijedtem, zavartan, a nézőtér tombolásának közepén, a nézőtér tombolásának közepén, egyszerűen csak, nem mertem hinni a füleimnek:

— a nevemet kiáltozták. Lehetetlen kijetéssel, de az én nevemet!

Gyönyörű volt. A kritikák föfledtek. Másnapra tizenhét gyártól kaptam szerződési ajánlatot. Azóta állandóan dolgozom.

— Mindig filmszínész akart lenni?

— Nem. Előbb festő, majd vívbajnok akartam lenni. Sőt elárulom magának, hogy el is indultam az országos bajnokságban, azonban Durand Zsuzsi és Orbán Böske rögtön kivertek a versenyből.

— Azt mondják, hogy a „Bakflok Köztársaságának“ tegnap esti premierjén egy másik magyar színésznőnek: Szentes Ernőnek is föltünő sikere volt; igaz ez?

— De mennyire! En már az első közös jelenésükben az ateliában nem tudtam folytatni a nevetéstől a játékok, olyan mulatságos volt a kövér Szentes.

— Hány éves?

— Husz lesek!

Ujabb indiszkrét kérdés:

— Mennyi a gázsija?

— Tizezer márká havonta!

Voi! Nagy Kató kisasszony karrierje Szabadkától — egyelőre Berlinig Mert a Paramount máris opcióit jelentett be rá, ha a szerződése Berlinben lejár... Vajda Pál

Páris, október 21.

(A Reggel tudósítójától.) Mínt hogy szombaton Marseilleben ismét kitört a matrözsztrájk, azoknak az utasoknak a száma, akik nem tudnak továbbutazni, most már

elérte a hétézret,

de a számuk egyre szaporodik. A hajók a kikötőben vesztegelnek.

Gondanyó

címmel mutatják be nálunk Sudermann gyönyörű regénye, a „Frau Sorge“ filmváltozatát. Ez a színes, liklettő, drámai és igazságos megoldású a végén mégis csak megbékéltető regény a film megtestesítésében megrögzött erőtől életre kelt. A hősnő Mary Carr játssza, a nagyszerű amerikai színésznő, aki egyszerűen erre a szerepre hoztak át, ezáltal először, Amerikából. A niva szerepében az erugadó Grete Moosheimet látjuk viszont, míg a férfi főszerepek Wilhelm Dieterle és Carl de Vogt kezében vannak. Amint látjuk: csórondú szereposztás... A „Gondanyó“t esütőitőlkiölt mutatja be a Palace két kitünő vígjátékalkatrakció kíséretében. Az egyik: „A kőpéncki hercegnő“ a bübajos Colleen Moore-ral, a másik a „Kis Perkö“ burleszkje, aki hamarosan Jackie Coogan nyomdokaiba lép.

VÁNCZA KÖNYV

„A mi süteményes könyvünk“
A házi cukrászat a modern és egyszerű tankönyve játsza tanít meg mindenkit az összes cukrászművészetek és mignonok otthoni elkészítésére. E csodás kis könyv 162 képpel magyarázta 130 válogatott eredeti receptje az Ön legbecesebb kincse lesz. Szeresse be tehát még ma fűszeresnél, hol a könyvecské 20 fillért kapható. — Ez az a hasznos könyv, mely eddig Önnek annyira hiányzott.

Hölgyek jelszava:

vásznat, esipkét, bársonyt, selymet
Kéves pénzért, sok jól, szépet

Klein Antal

divatruházában vásárolhatunk

Király-utca 53. sz.

(Akáca-utca 58.)

A németnyelvű játékdélutánok

iskolás fiuk és leányok részére, séta, torna és korrepetálás. — Mérsékelt ár!
Bauerné Kiss Erzsébet Leánynevelő-Othonában, Budapest VIII., Népszínház-utca 22. szám alatt. Telefon: József 305-27

Gyapju

KÖTÖTTÁRUK

HARISNYÁK

a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban

Selyemharisnya, mosó-Bomberg ...	4.80
Ugyanaz, kis hibával	3.60
Ugyanaz méle-harisnya, esikos	2.60
Ugyanaz, prima Ombre	4.80
Angol méle, prima selyemmel	6.50
Csikos selyemnadrág, prima	3.80
Ugyanaz, hibával	3.40

Azonkívül dusan felszerelt rakáram női, férfi és gyermekkesztyűkben

SALGÓ

Nagy occassió kötöttárunkban! IV, Kristóf-tér 2

Szónoki emelvényt állítanak föl a képviselőházban, hogy emeljék a fölszólalások nivóját

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben és a közvéleményben sokszor hangzott már el a panasz a **parlamentári beszédek nivójának alandó süllyedéséről**. A kormányhoz közelálló helyeken most végre megtalálni vélik e baj orosságát és mozgalmat indítottak, hogy

a házszabályrevízióval kapcsolatosan intézkedés történiék a képviselőház eddig hiányzó — szónoki emelvényének föllállítására.

A külföldi parlamentek legtöbbjében régóta külön emelvényről hangzanak el a parlamentári fölszólalások és most be akarják vezetni ezt a szokást nálunk is. A **szónoki emelvényt követlenül az előadói emelvény előtt állítanak föl és ez az újítás egyszerűen megszüntetné a parlamentári gyorsírókat** azt a régi panaszát, hogy nem hallják jól — különösen zajban, közbeszólások áradatában — a saját helyükről beszélő szónokokat és így gyakran nehezen tudják stenografálni a beszédeket. A szónoki emel-

vény föllállításának első eredménye az volna, hogy az egyes beszédeket jobban hallanák nemcsak a gyorsírók és az újságírók, hanem maguk a képviselők is, a **szónokot pedig kevésbé zavarnák a közbeszólások**. A mozgalom megindítóiban azonban meg vannak győződve arról is, hogy

ez az újítás emelnie a fölszólalások retorikai színvonalát is.

meg vannak győződve ugyanis arról, hogy az a képviselő, aki tudja, hogy emelvényről kell majd beszélnie, **gondosabban készül fölszólalására**. A szónoki emelvény használata csak a képviselőkre lenne kötelező s nem egyszerűen a miniszterekre is, akiknek a beszédét legalább a gyorsírók számára azzal igyekeznek érthetőbbé tenni — áll ez különösen Bud Jánosra, aki tudvalevően a leghalkabban beszél az egész parlamentben —, hogy a gyorsírók helyét néhány lépéssel előbbre hozták az ülésterem közepé felé.

Csörtossal, este, az öltözőben...

— Klebelsberg gróf ur figyelmébe ajánlva —

(A Reggel munkatársától.) A vidám és letyke urfemberek, aki világosszürke angol ruhában, féltünet cipőben és kék vagy drapp selyemharisnyában (valahogy mindig a **welsi herceg** és a legelő **híntás** liliomi eleganciájában) pont kettőtör a **Gundel** elé érkezett, már magam is alig emlékezem. Az idő mulik, a **„magán-színház” Csörtos** sárgakamásnis gumirüdrei is kimentek nemesak a divatból, de a forgalomból is s a kedves, kékszemű, szöke legény nem a **„Farkas”** karesu dragonyos-főhadnagyában lép föl, de **Shylock**-ban a Nemzetiben! Szép és dicsőséges karrier! Érdemes kicsit beszélni róla!

... A folyosó végén egyszerű kis szoba. Rajta reztábla: **Csörtos Gyula, a Nemzeti Színház tagja**. Eszembe jut, hogy a telefonkönyvben még így áll a neve: **Csörtos Gyula, színművész, főrendező**. Mintha abban a telefonkönyvben még a **„világi” Csörtos** címe volna...

Leülünk: Csörtos világos, elegáns **cuqos** félcipőt visel! Csak **Heacdiás Gyulán** láttam eddig ilyen cipőt. A formája, a szabása, mint a leggyérlelőbb félcipő, csak a két oldalán van két keskeny gumipánt beleszabva s a cipőfüzőjét nem lehet kifűzni. — mert nem is kell!

Ez is — Nemzeti Színház lenne? A két haláltökán az ősz fűrtök között **finom ezüstszőkek**. De a szemek a régi kedves kékkek, a régi csillagok, **gyermekien bizakodók**. Tegnap volt a Shylock-előadás, az utolsó fölvonásban hálógubben kellett a színpadra kimennie, a publikum a rég leeresztett vasfüggöny elé követelte az új Shylockot, **Shakespeare óta annyi nagy Shylock utódát**. Kiknek a sorába is állt be a kékszemű legény? **MacKlin, Davison, Garrick, Egressy, Ujházi, Ivánffu...**

— Örül?

Nem felel. Csak néz, a szeme veszedelmesen csillog. Mi baja van ennek az embernek...

Lassan, nehezen, hosszas fagatásra fölfakad a száján a panasz:

— Nehéz nagyon, a dicsőség, mert a régi 60—70 millió helyett huszonöt sínes havonta, de azért 60—70-et kell kifizetni most is. Mind-egy: én ezért a tegnapi Shylock-előadásért **boldogan vállalom, mert hiszen ezért lettem színész!** Csak...

— Csak?

— Csak... —

minden órában végrehajto van nálam, tele vagyok a legszörnyűbb gondokkal,

senki nem tudja s nem is hiszi, hogy egy krajcár ninesen a zsebedben, azt hiszi mindenki, hogy a legnagyobb lelki harmóniában, nyugalomban élek, pedig... No de mindegy, én ezzel számot vettem, amikor idejöttem.

Felém integet még Fallstaff és felém integet Othello

s én bologan meg feljűk, tovább — ha **elviszik az utolsó butoraimat, a két szobámat is, hogy ha szállodában kell majd laknom, akkor is, — én nem törődöm vele!**

Folytatja:

— Tegnap, ezzel a gyönyörű Shylock-előadással egy kis injekciót kaptam. Hogy vigyem

tovább, S viszem is: ha lesz hozzá erőm, fizikumom. Csak tudom:

egy szép napon meg kell halnom, föbe kell lönöm magamat, más kiut ugysem lehet!

Megdermedek. Így én ezt az embert, ezt a nagy művészt még soha nem láttam. S e pillanathban, amikor e sorokat írom, szinte visszahökölök a tragikus szavak előtt. Most írom oda az alcimet a cikk fölé: **Klebelsberg gróf ur figyelmébe ajánlva...**

Fájdalmas, hosszú szünet.

— Látja... ezt viselem én a Shylockért... meg a többiért... ezt kaptam érte, ezt a **rettető, nétes lövésoszorút**, ezt kell hordanom. ki tudja meddig. S hordom bologan! Csak — tudjam...

— Hallom — film!

— El akartak vinni rögtön, irtózatossá pénzrel. Nem is feleltem komolyan. **En nem hagyhatom a Nemzeti Színházat!** Jannings, allen akartak kijátszani, Paul Kolmer és Biró Lajos 12 filmet csináltak most Berlinben. Talán kapok majd áprilásra szabadságot hozzájuk. Hiszen... hiszen, ha össze lehetne egyeztetni, hogy azt játszassam nekik, a filmnek, meg a magán-színházuknak, pénzért, amit akarok, és itt eljátszhatnék évente három klasszikus szerepet —

én a Nemzetinek ingyen is eljátszanám!

Akkor minden, minden meg lenne oldva! Fájdalom, lehetetlen... Minden másképpen van, mint régen volt s azonkívül itt minden másképp van, mint másutt, mindenütt.

— A régi életet is elvesztette!

— Teljesen. A **legkár is bizonyos alkétságra kényszerít itt**. Nagyon sokat is kell dolgozni. A mai élet tránt nem tudok érdeklődni, idegen nekem. Az az érzésem, mintha egy **nyolcvanéves ember nézne vissza a múltjába**. Ezek a mai erkölcsök, a mai viszonyok — ezért is szerettem volna az **ekhős szekér világában élni...**

— Hát — boldogtalan?!?

Mintha egy seb szakadna a szívén, úgy mondja, **annyi fájdalommal!**

— Ha este lefekszem és fölhalkak azt mondom magamban: **Nemzeti Színházi tag vagyok és Shylockot fogom játszani**, akkor ki mondhatatlanul boldog vagyok. De ha föl-ébredek: **mint Nemzeti Színházi tag és elkezdődik a mindennapi gondok szörnyű sorozata — addig, amíg ide próbára eljutok —, akkor csak kétségbeesést érezek...**

Elfordul. „Ne haragudjon — mondja halkán —, sok mindent kiadtam magamból, **bugyborékol bennem egy könyv...**”

„Beruházás” című annyi pénzt elköltenek s Klebelsberg miniszter annak olyan jó szeme van, még azt is meglátja, ami nincs. Lehetetlenek tartom, hogy ilyen fényes könyvespépet észre ne veyven. A Nemzeti Színházban esupa igaz könnyet sírnak, nemesak a színpadon, az öltözőben is! Kopogtasson be hozzájuk, kegyelmes uram. Egyed Zoltán

Ugron Gábor kilépéséről beszélnek a kormánypártban

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben, különösen **kormánypárti társaságokban** vasárnap az a hír terjedt el, hogy **Ugron Gábor kilép abból a rezervációból, amellyel cédő az eseményeket kísérte és**

rövidesen bejelentené a kormánypártból való kilépését.

Állásfoglalását egyelőre az hátráltatná, hogy **már egy hete lázas betegséget szenved a lakásán**. Bémérgezése van, **Rosenthal** professzor véleménye szerint azonban most már **néhány nap múlva fölgyógyul**. Ugron állásfoglalása elé politikai körökben igen nagy várakozással néznek.

Kemolite

természetes bór-ápolószer, amely rendszeres használat mellett megszüntet mindenféle más szépséghibát is, mert kivonja a pórusokból a fölgyülemlett tisztálanságokat, elősegíti ezáltal a bőr normális légzését, s a benne lévő véredényeket fokozott munkára serkenti. Eltünteti a bőrhámlásokat, a zsíros-fényességet, s kiszorítja a mitesszereket.

Minden hatásokat kiválóan elősegíti a Kemolite-szappannal (száraz és zsíros arcból számára) való mosakodás.

Minden nő kemolitozza magát!

Kemolite mindenütt kapható, már 50 fillérért is.

Három-és négyszobás

modern, hallos lakások Győri-ut 24. szám alatti új bérpalotában, Buda legszebb helyén, gyönyörű kilátással, november elsejére kiadók helyszínen. Autobusz-megálló

BUNDÁK

szenzációsak

Elkán és Gerő

szücsöknél

IV, Váci-utca 22. VI, Andrássy-ut 27

Kérjen divallapot!

„A házsabályrevízióknak nincs más célja, mint türethetővé tenni a miniszterek, képviselők és ujságírók életét”,

— mondja Örfly előadó, aki mosolyog a kormány titkos tervéről szóló híreken

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház kedden folytatja a vitát afelől, szükség van-e házsabály-revizióra, vagy sem? Az ellenek meg van győződve arról, hogy a kormány e radikális revízióval bizonyos titkos tervek megvalósítását készíti elő. A baloldali pártoknak e meggyőződéséről

Örfly Imre,

a házsabályrevízió előadója, ezeket mondotta a Reggel-nek:

— A titkos tervéről szóló híreken mosolygynom kell. Amióta a felsőház főnáll, Bethlen miniszterelnök többször is közölte velem, hogy a házsabályrevíziót szükségesnek tartja. Azóta ugyanis kétszeres tehernek érzem minden miniszter a parlamentben való megjelenését, hiszen most már nemcsak az alsóház, hanem a felsőház ülésein is meg kell jelenüök. A miniszterelnök ur már a nyár végén fel akarta hozni a házsabály-reviziót és ez csak azért maradt el, mivel a parlament már ideges és fáradt volt. Teljes határozottsággal állítom, hogy itt nincs semmiféle titkos szándék és

a házsabályrevízióknak nincs más célja, mint türethetővé tenni nemcsak a miniszterek és képviselők, hanem az ujságírók életét is.

Ez a három kategória nem tekintheti a parlamentet kivételnek, hanem eggyükékkor, amikor határozatokról szólnak, lehetősége is nyíltva van. A parlamenti vita egyébként át fog terjedni, azt hiszem, keddtől szerdára is, amikor a zárszó jogán fogok az elhangzott felszólalásokra válaszolni.

A házsabályrevíziós tervezet legérdekesebb része a beszéddő korlátozásáról

szól, amelyre vonatkozóan teljesen beavatott helyről a következő fölvilágosítással szolgáltattam a Reggel-nek:

— Az új házsabály ki fogja mondani, hogy bármely törvényjavaslat vitájában legfeljebb egy óra hosszat lehet beszélni, a költségvetés részletes vitájában félóra hosszat, minden más esetben (napirend előtti felszólalás, interpelláció, stb.) egy negyedóra hosszat. A szónok azonban kérheti, hogy a Ház hosszabbítsa meg beszéddőjét az alapdőlvel. Ennél nagyobb meghosszabbításra nincs lehetőség, vagyis bármely törvényjavaslat vitájában

a maximális meghosszabbított beszéddő két óra, minden más fölhasználásnál félóra, tekintettel arra, hogy a költségvetés részletes vitájában a beszéddő meghosszabbítását kérni sem lehet.

Kedzdetben úgy tervezték, hogy a szónoknak

beszéde elején kell kérnie a meghosszabbítást, de végül úgy határoztak, hogy ez a kérdés minden egyes beszéddő végén intézhető a Ház sz. tekintettel arra, hogy csak beszéddő közben derül ki, indokolt-e a meghosszabbítás vagy

sem. Arról, hogy bármely törvényjavaslat vitáját egy napra lehessen korlátozni, szó sincs. Indítványt és határozati javaslatot azonban ezúttal sohasem a plénumban, hanem csak a bizottságokban lehet beterjeszteni. Ez az intézkedés azt célozza, hogy a tanácskozáskor szülpontja a plénumból a bizottságokba tolódjék át.

Az elnöki cenzurajog gyakorlásának föltétele: a rendreutasítás.

Ha valamely parlamenti kijelentés ellenkezik az illetmel vagy a közérkölcselek, a házelnök nyomban a rendreutasítás nyomán közli, hogy az illető kijelentés nem kerülhet bele a képviselőházi naplóba és ennek folytán a sajtó sem közzéteheti, mert különben a tiltott közlés csele megrülne föl.

Nagy István bíró ellen, akinek lakásán a napokban több butordarabot bűnjelként foglalt le a vizsgálóbíró, újabb sulyos gyanu merült föl

(A Reggel tudósítójától.) Nagy István, a megvesztögetés gyanúja miatt letartóztatásban levő törvényszéki bíró néhány nap óta naponta szorongos fogházor kíséri föl a vizsgálóbíró elé, ahol órák hosszat újabb kihallgatás alá vlik. A Nagy István-ügy újabb fordulatának titokzatosságát növeli az is, hogy

a letartóztatásban levő bíró az eddigi közös cellából magánzárkába helyezték át. A vizsgálat újabb adatairól a nyomozás érdekében teljes részletességgel nem írhatunk, úgy látszik azonban, hogy

Nagy István ellen újabb, az eddigieknél is sulyosabb természetű gyanu merült föl. Az ügy előzményehez tartozik, hogy három évvel ezelőt Steiner Ferenc kereskedő irada-helyiségéből, miután hitelezői esődöt kértek ellene és az ügy esődötözése dr. Nagy István törvényszéki bíró lett, a foglaltat értékes butorokat s a börgarnitúrát elszállították. Most történt aztán, hogy Nagy István Arany János-utca 1. számú házában levő lakásán, ahol jelenleg a felesége lakik.

Nagy Istvánné távollétében két munkáskülső ember esődötgette be. A szobaleányok azt mondták, hogy villany-

szereplők, azonban nem annyira a villanyrezeket, mint inkább a lakás butorait vizsgálgtatták. A látogatók természetesen nem villany-szerelők voltak, hanem egyikük egy Tisza Kálmán-teri asztalos, akinél annak idején Steiner Ferenc a butorait esődötöztette, a másik pedig egy államrendőrségi detektive. A vizsgálódás után mindketten eltávoztak és néhány nappal később újól butorszállítókoesi állott meg az Arany János-utca 1. számú ház előtt. Nagy Istvánékhöz pedig több tagból álló hivatalos bizottság érkezett a vizsgálóbíró vezrével, amelynek alapján Nagy Istvánék butorainak egy részét a büntetőtörvényszék épületébe szállították és a butorokat a vizsgálóbíró szobájába vitték föl. Nem sokkal ezután fölvezették a vizsgálóbíróhoz Nagy István is. A szobából izgalmas hangok hallatszóttak ki, felóra múlva pedig fölesapodott az ajtó és Nagy István a fogházor visszavezette zárkájába. A kalandos butorok a vizsgálóbíró szobájából a napokban

a büntetőtörvényszék bűnjelraktárába kerültek.

Valószínű, hogy ez az ügy Nagy István bünyegének a közeli időben elkövetkező fötárgyalásán már szóba kerül. (F. L.)

Gyakorlatozás közben elsüllyedt egy japán torpedóhajó

Tokio, október 21.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Egy torpedóhajó a japán haditengerészet gyakorlatozása közben összeütközött egy torpedórombolóval.

A torpedóhajó azonnal elsüllyedt.

Vasárnap négy újabb holttestet találtak a vinceinesi katasztrófa helyén

Páris, október 21.

(A Reggel tudósítójától.) A vinceinesi építési katasztrófa helyén

vasárnap újabb négy holttestet találtak és ezzel az áldozatok száma tizenhatra emelkedett,

de valószínű, hogy még mindig több holttest fekszik a törmelék alatt. Kimentették azonkívül a háztulajdonos kiskutyáját is, amelynek vonítása a katasztrófa óta szakadatlanul hallatszott a romok alól.

CHMEL zongoraterem
Alapítva 1888
V. Dorottya-utca 7. sz.
(Hilbánk-palota) — Bechstein, Bösendorfer, Grollman-Steinweg, Prokseh, Steek világmarkák egyedül képviselte és nagy választék egyéb gyártmányú zongorákban

Hangolás, javítás, kölesönzés

Előnyös árak és kedvező fizetési föltételek!

ZÁLOGCÉDULÁKAT briliáns-ékszereket e bárkinél drágábban vesz

Székely Emil Király-51. (Törés-impionmal utca) Telefon

valódi angol szöveteimből, grönvürü kivitelben, nagyon olcsón, készen kaphatók. — A vevő kívánására ugyanazon árért mérték után is készíték

WIDDER fértiszabó
Tel.: 4. Városház-ú. 20
Telefon: Automata 880-20

Párisban letartóztatták a „Humanité” igazgatóját, aki engedelmességre szította az ujoncokat

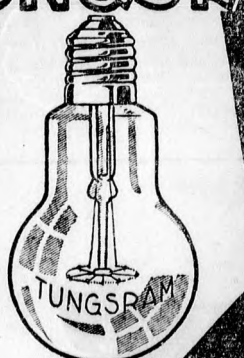
Páris, október 21.

(A Reggel tudósítójától.) Deyst, a „Humanité” igazgatóját tegnap egy párisi külveárosban

letartóztatták,

mivel egy beszédben arra szólította föl az ujoncokat, hogy tagadják meg a katonai szölgálatot.

TUNGSRAM

JO' VILÁGÍTÁS = JO' MUNKA

GOODRICH PNEU
az utak királya

A szakértők gumija

Szörme- bundáinkat

okvetlen tekintse meg, mert elismerten a **legszebbet, legjobbat**

veheti kedvező fizetési föltételek mellett is

ARÁNYI szörmeszalonjában
Budapest IV. Váci-utca 11/b, félemelet

Benda József műhutor- és asztalosárugár
kiállítása a III. Kézművesipari Tárlaton, Vároai mintatorem: Wesselényi-utca 11. — Gyár: Hornád-utca 22. szám

Átmeneti és télikabátok

„Tizenötmillió dollárral két kikötőt, négy léghajót építék és megindítom a rendszeres légitforgalmat Amerika és Európa között“

— mondotta Newyorkban, egy lunch-on Eckener

Newyork, október 21.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Eckener dr. vasárnap egy reggeli alkalmából kifejtette jövőbeli terveit az óceán fölötti repülőszolgálatra vonatkozólag. Kijelentette, hogy

a repülő postaszolgálat létsítéséhez négy léghajóra van szükség, amelyek két és fél nap alatt tennék meg az utat,

ugy, hogy minden negyedik napon indulna egy-egy léghajó mindkét irányban. A léghajók körülbelül két millió dollárba kerülének, ehhez hozzá kell számítani még a két légi kikötő létsítésének költségeit, három-három millió dollárt. Összesen tehát

14—15 millió dollár van szüksége.

Hogy azonban azt a tőkét összehozza, meg kell teremteni az amerikai pénzügyi emberek körében a bizalmat a Zeppelin jövődelmezőségére és biztonságára tekintetében. Ezt további amerikai repülőutak révén véli előrhetőnek. Kijelentette továbbá a lunch közönsége előtt, amely Amerika legjelentékenyebb politikai cikkírói, szerkesztői és kiadóiból állott, hogy legközelebbi célja a sebesség fokozása és

az időtartam felére való csökkentése a gyorsjáratu gőzökkel szemben,

márcsak azért is, hogy a viharközpontokat minél hamarabb el lehessen hagyni. Ezt a célt erősebb gépekkel könnyen el lehet érni. A „Graf Zeppelin“-t alkalmas építőcsarnok hiányában nem lehetett jobban felszerelni. Eckener azt is kijelentette még, hogy a postát a négy léghajó minden gyorsjáratnál felével is rövidebb idő alatt vinné el minden irányba. A posta jövődelmezőbb és azonkívül — tette hozzá tréfásan — nem olyan ideges, mint némelyik utas.

Eckener dr.

Körrepülésre invitálta Fordot

Washington, október 21.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Dr. Eckener és kísérői legnap Alconba utaztak, ahol tanácskozás folyik Lichtfeld W. Pállal, a Good-Year Zeppelin Co. elnökövel. Elutazása előtt dr. Eckener meghívót küldött Fordnak, hogy vegyen részt egy körrepülésen, amelyet a javítási munkálatok befejezése után akar megkezdeni.

A magyar népművészet névtelen delegátusa, tarisznyával az oldalán, hivatalanul is fölgyalogol a vasárnapi művészeti kongresszusra és polgárjogot kér

— Irta Hadik Mihály gróf —

Jövő vasárnap Budapesten magyar művészeti és irodalmi kongresszus ül össze, amelynek megtartását hivatalos helyről kezdeményezik. Hivatalos magyar irodalom és hivatalos magyar művészet! Hivatalos testületek és hivatalos delegáltak! Akadémiai pompa és miniszteri dísz! Nem akarok elébe vágni e magas kulturpolitikai eseménynek, amikor először ül össze a magyar kultúra parlamentje, hogy megvitassa a magyar irodalom és a magyar művészet helyzetét. De ahol a magyar művészet és irodalom főrendjei és zászlós urai jönnek össze, ott

nem hiányozhat a magyar művészetek doyenje — a magyar népművészet.

A magyar népművészetet azonban nem lehet hivatalosan képviselni, nem lehet hivatalosan meghívni, — a magyar Nép névtelenül jelenik meg, mert a népművészet nem egy ember és nem egy év, hanem ezer ember és ezer év kultúráját hozza. A magyar népművészet fölkel betegágyából s névtelen delegátusa fölgyalogol tarisznyával oldalán a hivatalos kongresszusra, hogy elmondja ezer baját s elmondja véleményét orvosairól.

A magyar népművészet igazolja évezredek kulturánkat, élményszerűnk és dokumentálja kultúrfejlényünket — megnyithatja a világ pénzszekrényeit is. Hatalmas

propagandafegyver és kinesesbánya.

A magyar népművészet termékeinek piacot kell tehát szerezni külföldön. De szembe- szökően hiányoznak életünkben itthon is a magyar géniusz kezénymot jelentő, magyar izlésű, magyar munkát képviselő dolgok. Nem lehet kétséges: a magyarság újjászületésének művéhez multhatatlanul szükséges, hogy a magyar életbe behozzuk a lokál-kultúrát, amely az idegenek számára érdekes, számunkra pedig a nemzeti öntudat jelvénye. A nacionalizmusnak ez a formája szociális szempontból a legmészszebben megbecsülése és tisztelése lesz a magyar munkának és a magyar nép munkás kezének. Az emberiség nagy világversenyében nincs szükség utánzókra, hanem eredeti és önálló alkotókra. Olyanokra, akik újat tudnak hozni, akik új értékekkel gazdagítják az emberiséget. Márpedig

a magyar népművészet a világ népei előtt alig ismert nagy értéke az emberiségnek.

Mit vár tehát ettől a kongresszustól a magyar nép?

A magyar népművészetet meg kell menteni a pusztulástól, a magyar nép alkotó temperamentumát élesíteni kell... Ilyenkor őszel, amikor már megszerente a konyerét mindanyunknak s képzelő és teremő ereje, fantáziája, lelkének költészete, formacérkése s a tobzódo színek iránti kiélégíthetetlen szomja a szövöszékekhez, a faragásokhoz, a díszítésekhez viszi, hogy ezeken át szőjön hozzánk, — ilyenkor

lobbantunk föl kedvének szundikáló parasztsátsá és teremtsük meg kultuszát a magyar népművészetnek.

Magyar Hét. — olvassuk. Magyar Hét. A

Minőségben, árban utólérhetetlen!

- Atlasz csikos selyemnadrág 3.30
- Selyem-melé nadrág minden színben . 4.90
- „Magda“ női harisnya, tiszta cérna, magas sarokkal 1.98
- Angol női harisnya kiváló tartós .. 1.90
- Selyemharisnya nagyon finom, hibátlan 4.50

Finom kötöttáruban nagy választék!

HEILIG harisnyáruházz Kazinczy - utca 7

As „A Reggel“ igazolt előfizetői és olvasói a pénztárnál három százállal engedményt kapnak

pusztuló fővárosi kereskedelem viraszverenyel! Hol szóltak egy szót is ennek kapcsán a magyar művészetéről? Kinek jutott eszébe ennek kapcsán a Sárközy, pompás szövevényel, csipkével, himzésvével? Honnan várják a Magyar Hét szervezői a nemzeti stílust? A pesti kirakattrendezőktől? Nyissák ki Budapest kapuit és adják meg a magyar népművészetnek a polgárjogot! Ennek a népművészetnek leg- szebb ágait, Kalotaszeg és Torockó művészetét levágták rólunk, de a gyökerek még ebben a földben vannak. Ezt a gyökereket tennékennyé kell tenni. Kiválasztott magyar tehetségek számára a világ legnagyobb nepeit megszerényítő pazar intézeteket állítunk föl külföldön, középkori macenásokat föllümlő gesztusokkal támogatunk művészetet és tudományt, miközben az ismeretlenség homályában élő sok- ezer magyar névtelen őstehetség, a maga földtörvényi művészet produktumával, az ezekben rejlő ősmagyar erővel, — támogatás, munkaalkalom és megértés nélkül áll! A küszöbön álló művészeti kongresszuson hangsúlyozottan kell érvényre jutnia annak a kívánságnak, hogy a magyar népművészet és háziipar intézményes védelmet és támogatást kér, mert a magyar népművészet jelentőségét nemzeti szempontból beláthatatlanul fontos.

Kérje a kongresszus a magyar népművészet és háziipar törvényes védelmét a kontárok és kizsákmányolók ellen

és kérje a továbbfejlesztés intézményes biztosítását. Elérkezett legfőbb ideje annak, hogy a magyar népművészet és háziipar védelmére egy tanács alakítsák, amely elintézte a ki- vitelt központosítását, végtelven a népművészetet foglalkozó kőnép kiúszorodásának és ne engedje a szerteműködő gyári üzemek szabad pradájárul a legtisztább nemzeti értékeket. Örökösön a magyar motívumok ősi érin- teltensége fölött, —

ne a muzeumokba hordja a népművészet régi csodáit,

hanem hozza ki a muzeumokból és terjessze a nép közűt. Ovjia meg a népművészetet a fontoskodó, gyakorlatias és főleg hozzá nem értő beavatkozók jószágos támogatásától. S akkor megalkopja a Nemzet azt a mondhatatlan sok szépséget, amelyet a magyar nép művészeite ad, a magyar nép derűje, kedve, fantáziája mellé és amelyből sokáig táplálkozhat minden művészet és amelyen át a magyar iparművészet a maga nemzeti formáit megkeresheti. A névtelen delegátus kiüldöje, a Nép, két keze képességeire támaszkodva várja a kongresszusi főrendektől és a kongresszus nyilvánosságától, művésztünknek egyéb képviselőivel szemben oly bőkezű kultuszminiszterinktől, a magyar kormánytól és az egész nemzetől, — hogy a jövőben több megértéssel és áldozatkészséggel fogadják a magyar géniuszok a népművészetben fölbugyogó értékeinek özőnét.

KÉRJE A FÜSZERKERESKEDÉS BEN
 A MOST MEGJELENT,
148 RECEPTE TARTALMAZÓ,
 SZINES KEPEKKEL ILLUSZTRÁLT
DR. OETKER-FÉLE
RECEPTKÖNYVET
 ÁRA 30 FILLÉR

FTA A FÜSZERESMEL ÁRNC-FORDULJON KÖZVETLEN HOZZÁNK: DR. OETKER A GYŐRNYIZ BUDAPEST, VII. CONT. U. 25.

Alapítva 1899 Számos kitüntetés

AMERICAN-STAR

amerikai rendszerű folytonógó

kályhák

a leghőállóbb vas- ötvözetből

A jelenkor legjobb folytonógó kályhái

Egy kályha fűti az egész lakást

Szakszerű illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve!

Koch Jenő

kályhagyára, Budapest VI. Szondy-utca 53
 Telefon: Aut. 208-69

Külön mintaterom! Gyári árak!

HIREK

Krúdynknak

Gyulám, Szerelmem! Azt hallom, valami harmincesztendő centonariumot készítenek Ellened műveidnek szépségés díszkiadás alkalmából.

Mi a fészkes gyulátlanságot akarnak Tőled! Drágaságom, énrolam tudd meg azonnal, én nem vagyok benne! Tudom, elunna egyszerűsmindenkorra, ha gyanítanád, hogy ott bujkáló barátjaid és tisztelőid közt, mikor az ünnepeket összeszerkesztik. Dehát kicsodák azok a külső urak, azok a pogány naivak, akik abban a hiszemben vannak, hogy mulattathatnak Téged valamely fix órára tett tiszteletjes szájalással? Az az egy asztalnyi kedves embered, akiknek megengeded, hogy egy kicsit ismerjenek Tégedet, tudván tudja az mind, hogy halkságodon, restségeden, bágyalmadon bosszantó csufot nem lehetne tenni, mint Tégedet ősi merengésedől efféle dicső főtárgyalásra megidézni.

Talán Magyarországot kormányzója szándékozik a Várat kiválástani a Te ünnepi estédre s Elédbe menni a Bourbon- királyok szép szokása szerint, mikor Te, sétáló jelenye besétál a fogadó szalába, fejedet elhajtvá a csillárok ösngő kristályai elé?

Megható szépséges fejed, aki vállaid fölött örökösen félrehajlik, mint a kereszt az ország koronáján.

Vagy miniszterelnökünk igyekszik egy napra, egy estélynyire Szkularit előlünk elfüggönyözni s a halvány citromszin palota gobelines termébe invitálni Téged és a muzsádat udvarló Akadémiát, mintha még az illuzió nagy Budapesten volnánk, a kellemes Európában?

A Nemzeti Casino abraszolja s virágozza föl bankettre intarziás asztalokát odakinn a franciás Park-Clubban, zászlóaljnyi mágnással és udvarnyi mágnásasszonnyal lepven körül Tégedet, magyarok, férfiak mintaját, hogy hallják ritka langodot és büszkén és ábrándosan tekinthessenek délibábos homlokodra?

Látod, csufolódom! Sejttem azt a fertály mosolyt elmosódni gyönyörű szád szélén, azt a Krúdy-féle mosolyt, akit úgy ismerék, aktíve egy hordózi pohár bormak felel, meg a tapintatlan sorsnak, meg a barbár társadalomnak. Görgő és nagylelkűség, értelmed és jó ízed, földi melancholiád és égi derültség fonják hirtelen össze azt a csapóját a Te hangulatodnak, azt a kurta, gunyos és bánatos és pajkos mosolyodat.

Nem kívánom, hogy Néked itt valami kabaret rendezzenek, édes kedves Gyulám, a Te álmotag alakodat hadd álmodjam Nagy Lajos király művelt udvarába, hadd képzeljék a három tenger közt heverő bőséges boldogságos ország fiának, zászlós urak irigységének, egy inélt magyar király könyvtárában forgatva a luttollat abban az érdekes nagy fehér kezében, s asztalánál a poharat, s mellette lovagolván vadászatán és filozóf erdei sétáin vele sétálván.

Kérnek minden dátumos, egyleti fejet, felejtkezzenek meg csak bátran Rólad, en erőszakoljanak ünnepi vacsorát Néked, ahová gondoktól ágyuzott fejüket elhozzák a szerencsétlen szerkesztősi emberek, amelynek résztvételi díját elvesztették a rumy-játékon a fiatal poéták, ahol az analfabéta közzgazdasági tolvajok köpnék a Te szép Tejtutas homlokodra toszjtáikat, nem, összetett szívvel könyörgők a gyöngételeknek, ne bántsanak Tégedet.

Te nagy magos árva, Téged emellek, mint zászló rudját és a nyakadba akasztom ennek a borzasztó kis országnak a gyászfátyolát.

Tisztelem a Stambuled füstjét, mikor el-

mulik a vállad megett, mikor sötélez látatlanul a szigeten, a tokaji szin gesztenyevel a kalapod karimájára esik, nyesett bajszu csendes szádra a szerelem csókjai hullottak, hófuvtott hajadra a délután felhője nyestessüveget teszen és reászállanak a csillagok estére.

Megállasz, a földre nézel... meghallottad a pikulás cinkét a fáról, ötet hallgatod.

És én nem zavarlak.

Szép Ernő

— Borult, enyhe idő... A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következők: *jobbára borult, esőre hajló, enyhe idő.*

— Ex profundis... „A detronizált jogrend restaurációjára van ma legnagyobb szükségünk, amikor ex profundis vulkánikus török minden pusztító erő...” „A jobba vetett hitet és bizalmat ismét beléltetni az emberek lelkébe: ezzel az egyetlen eszközzel lehet a forradalmak után talpraállítani az országot.” Pap József mondotta ezeket a mondatokat a legelőkelőbb magyar jogásztudós, a Magyar Jogászegylet szombat délutáni igazgatóválasztmányi ülésén. A kiszáraz, válogatott hallgatóság soraihan legfőbb bíróságának elnöke, legelőkelőbb igazságügyi funkcionáriusaink, egyetemi tanárok és — a főügyész. Mind tapsoltak. Ugyanabban az órában, amikor a Múzeum-körút egy kertjében, a főügyész távollétében, szintén véleményt mondtak a detronizált jogrendről...

— Márkus László súlyos betegségében vasárnap javulás állott be. A magyar író- és művészvilág napok óta féltő aggodalommal várja a híreket Márkus Lászlórol, akit a múlt héten hirtelen támadt gyomorvérzéssel szanatóriumba szállítottak. A válságos napok után ma már örömmel jelenthetjük, hogy a nagybeteg állapota vasárnap megnyugtatóan javult. A barátok és tisztelők aggodalmát az utóbbi napokban különösen fokozta az a súlyos komplikáció, amellyel Márkus László váratlan betegségére fölépített. Az Operaház színpadán, a „Rajna királyné”-nek próbái közben már éles fájdalmat és kimerültséget érzett, de azért tovább végezte fáradságos rendezői munkáját s amikor a próbák után hazakerkezett lakására, eszméletlenül esett össze. Ekkor következett be a heves gyomorvérzés, amely oly nagymértékű volt, hogy utána a betegnél színgyengeség állott be. A nagyfokú szívgyengeség miatt napokon át teljesen mozdulatlanul kellett feködni, orvosai a beszédétől is eltöltötték látogatóit, köztük a budapesti művészvilág kiválósgait sem bocsáthatták betegágyához, csak felesége lehetett mellette. A gondos ápolásnak és a beteg értelmies szervezetének köszönhető, hogy a vasárnapi orvosi jelentés már javulásról számol be. Az orvosok remélik, hogy tíz-tizenkét nap múlva Márkus László elhagyhatja a szanatóriumot és folytathatja sokoldalú és nagyrértékű művészi tevékenységét.

— Lengyel Ernő előadása a Cobden-szövetségben. A Magyar Cobden Szövetségben holnap este 7 órakor dr. Lengyel Ernő, a „Pesti Napló” szerkesztője, a legkittünőbb, legműveltebb magyar publicisták egyike „A szakember a politikában” címen előadást tart. Kiváló kollegánk előadása iránt egy politikai, mint társadalmi körökben, igen nagy érdeklődés mutatkozik.

— Elszomorító kiállítás az Ernst-Muzeumban. Ha valamely hozzáértő kéz kiválogatott volna Hubay Andor vázsnai közül nyolcat-ötet s ezzel a kis gyűjteménnyel állott volna ki egy kis teremben, akkor nem szólnának semmit. Elvégre, ha szívügye, hogy fessen, miért ne tegye és ha hozzátartozóinak örömet szerez, hogy mint kiállítót ünnepljék, miért ne állítson ki? A papája világhírreves zenepedagógus, érdemeiket szerzett a magyar nének, erre is tekintettel kell lenni, amikor a fiáról van szó. Csakhogy — ó, magyar művészet! — mindezen van határa. És a legjamborabb lélek is elszomorodik azon, ha egy előkelő műintézet összes terméit zsufolásgit föltik meg valakinek a privát ügyeivel. Mert ez a kiállítás tisztára magánügy. Családi körben kellett volna elintézni és nem a nagy nyilvánosság elé teregetni. Nem 1928-ban, de husz év előtt se lett volna aktuális. Ettől eltekintve pedig legalább négy-öt komoly, hivatott művész üt el a lehetőstől, hogy ebben a szezonban kiállíthasson. Pedig itt százával tolonganak a szereplés lehetőségére váró kitiün magyar művészek, akik számára a kiállítás nem érzelmes kedvtelést jelent, hanem kényszerű, elkerülhetetlen kiállítást, ahol hivatusuk eredményeit mérlegre teszik önmaguk és a közvélemény előtt s mindezen fölül esetleg egy darab kenyeret is.

— Erdélyi Aladár külföldre utazott. Erdélyi Aladár, aki a kormánypart legutóbbi értekezletén kemény kritikát mondott a gazdasági és pénzügyi helyzet misszásióiról, vasárnap reggel feleségével és két leányával Velenczebe utazott. Olaszországból Svájcba vezet az útja. Erdélyi kétheti szabadságot kért a képviselőháztól és elutazása előtt közölte A Reggel-lel, hogy mihelyt november elején hazakerkezik, érdeklődni fog, minő intézkedések történtek a gazdasági és pénzügyi bajok orvoslására. Ha ugyanis az erre vonatkozó miniszteri ígéretek most sem teljesülnek, Erdélyi el van határozva akciójának energikus folytatására.

— Két amerikai milliommogycerek lezuhant a tizenharmadik emeletről. Newyorkból jelent A Reggel tudósítójá: Két amerikai milliommogycifival, Tironce és Benjamin Waldmannal tragikus szerencsétlenség történt. A kisfiuk húsz tizenharmadik emeletének balkonjáról nézgettek Newyork köréngetegét, a 14 hónapos Benjamin valahogy egyensúlyát veszítette, 4½ éves bátyja utánakapott és mindketten az udaróca zuhantak. A két milliommoslu unokája volt Guggenheimnak, a híres amerikai pénzembernek, aki a Titanic katasztrófájánál elpusztult a háború alatt.

— Előadások a fasori református templomban. „Református örszolgálat a családi szentély körül” összefoglaló címmel vasárnapról e hó 28-ig minden délután a budapesti VI-VII. kerületi fasori református templomban előadásokat tartanak kiváló jelkeszek és tanárok. Belepődi nimes.

— A belügyminiszterium elrendelte Coty lapjának elkobzását. A főkapitány vasárnap napiparancsa közli, hogy a belügyminiszter elrendelte a „L'Ami du Peuple” című lap Budapesten található összes példányának elkobzását. Ez a francia újság tudvalegket Coty új lapja, amely legutóbbi támadó cikket közölt Magyarországot ellen.

— Salgó, Kristóf-tér 2. kőfőműrútkun vezet.

Az idény 3 szenzációja!

I-a perzsával díszített, elsőrendű kivitel

260.-

I-a ausztráliai oppozonnal

260.-

Gyönyörű bunda szőrmebélésű, nuttriettel szőrmezőve

260.-

ZOLTÁN

Szervita-tér 4. sz., az udvarban

Praga

PICCOLÓ

a legmegbízhatóbb turaképes kiskocsi

tartóssága
főülmulhatatlan

üzemköltsége minimális

igen kedvező fizetési feltételek.

KIZÁRÓLAGOS KÉPVISELET:
Nemzetközi Gépkaraskedelmi Rt

Mintaterem: V. VILMOS CSÁZÁR-UT 26 és 32

Modern bronzcsillárok

Antik óvea- és bronzcsillárok

Kedvező fizetési feltételek!

Vidékre árjegyék!

Kadelburger Ernő Csilláráruház

Budapest V. Lipót-körút 5 (Margithidná), Telefon 251-69

Ez a tökéletes galler

KÉNYELMES

MERT

A NYAKGOMB FELESLEGES

EGYEDARUSÍTÁS

VÉRTES, SEBESTYÉN

úridivat és

fehérmennyű

czegnel

Budapest

Muzeum-körút 15

„El fogjuk tüntetni a siralmas viskókat, ha kell parancsoló szóval, ha kell a szuronyok hegyével!”

— mondotta Vass miniszter vasárnap a tüdővész ellen küzdő vas megyei egyesület közgyűlésén

Szombathely, október 21.

(A Reggel tudósítójától.) Vass József népjóléti miniszter vasárnap délelőtt autóján Szombathelyre érkezett, ahol a vármegyéhez tartozó összesített tömeg hatalmas ovációval fogadta és a vármegyei és városi előkelőségek élén a város nevében Kiskos István polgármester üdvözölte. A tüdővész ellen védekező vas megyei egyesület jubiláris közgyűlésén Szegecsiné Gerliczy Irma báróné és Bezerédy István elnöki megnyitója után Tóth József nagyprepost méltatta az egyesület 25 éves múltját, majd

Vass József

emelkedett szólásra:

— A közegészségügy nem a beteg emberek ügye — mondotta — hanem az egészségeseké is. Amikor betegünket iparkodunk megmenteni, akkor tulajdonképpen az egészségesekért is dolgozunk, hogy azok meg ne kapják a betegségeket. Különösen az az fertőző és könnyen terjedhető betegségekre,

elsősorban pedig a tuberkulózisra. Itt a betegség megelőzésére kell a főszólyt fektetnünk, magának az államhatalomnak, a törvényhozásnak is szerepet kell itt vállalnia. Ezen a téren már sok minden történt és

az utolsó 10 évben, mostani nagy lesújtásunkban is többet tettünk közegészségünk érdekében, mint amennyit a boldog Nagy-Magyarország a megelőző 100 év alatt tett.

De még mindig nem tettünk eleget. All ez különösen a fertőző betegségek elleni védekezésre, ahol a renitenskedőkkel szemben ma még az államhatalom sem léphet föl parancsolólag. A tüdővész elleni küzdelem tulajdonképpen szociálpolitika is. El kell tüntetni az országból azokat a rettenetes, nem szellőztethető, a fertőző betegségek csiréit magukban hordozó siralmas viskókat, amelyek hazánk több vidékén még mindig ezerszámra vannak és amelyek lakói összeszűrtül, sokszor állataikkal együtt húzódt meg magukat. Ne mondja senki, hogy a kormány tulságba viszi a maga hatalmát, amikor ilyenekbe is bele akar nyulni. Igen is, bele akunk és

bele is fogunk nyulni, ha kell, az egyéni sza-

badtság korlátozásával, ha kell, parancsoló szóval és ha szuronyokkal kell kipróbálni a nemzet jobb jövőjének alapjait, akkor a szuronyok hegyével fogjuk ezt megtenni.

E betegségeterjesztő viskók eltüntetését mellett nagy gondot kell fordítani a falvak utáthalozatának higiénikus megújítására is. A falusi utak pora a legjobb tüdővészterjesztő. Miért ne lehetne akár magántőke segítségével, akár törvény alapján megcsinálni a földművesek, szőlő, birtosítók, mint ahogy azt Olaszországban bizonyos mértékben már megcsinálták és ahogy az északi államok javarésztében már meg is van. Szükség van a társadalom vállvetett együttműködésére is, hogy az állam a maga kötelességét a gazdasági élet nagyobb megváltoztatása nélkül is teljesíthesse.

— Ne játszunk Hannibált. Az ellenzéki hangulat megszolgált Nagykanizsán és visszhangot adott rá az ellenzéki politika: meg kell teremteni az egységes ellenzéki frontot. Egy táborban, közös célkitűzéssel harcolniak mindazok, akik a kormány gazdasági politikáját, bel- és külpolitikáját károsnak tartják az országra. Erre az erős, határozott hangú követelésre válaszolt ma Kállay Tibor. Tulságosan konceptatív egységessége a lehetőségek egész skáláját végigpróbálja. Mérlegel, számol és kalkulál, mint pénzügyminiszter korábban. Böcsánát, a volt pénzügyminiszter félreérti. A közhangulat szavait. A közhangulat egy hadba vonuló, harcos armádiát akar mindencélzást. Ebben a követelésében sürgősen túrlémetlen, hogy a főcserélt kérdéssel egyáltalán nem foglalkozik, nehogy ezzel csak egy percre is késleltesse az erők megszervezését. Vezér még mindig akad és az egységbe tömörült ellenzék se marad vezetők nélkül. Az igazi tehetőség, a bátor és kérelmetlen harcos, a malkuláltlan jellemű, legnagyobb tudású katonái vezérére avatják ezek az erények és semmi kétség az iránt, hogy tábora is meghajlik majd előtte. Minek hát előlött tételödni? Kár arra is időt szentelni, hogy ki lehet, vagy ki nem lehet katonája ennek a hadseregnek, mert a tulzolt szelektálás inkább a szétmorzsolásnak, mint a tömörítésnek a módszere. Az egységes frontnak az erőgyarapodás a célja, de aki nagyon válogatós, az azt a látszatot kelti, hogy nem akar nagyon erős lenni. Nem hisszük, de nem is döntő jelentőségű, hogy Kállay Tibor ösztönösen aggodik — egy ellenzéki erő tulzolásától. Nem lenne ez döntő jelentőségű már azért sem, mert az ellenzéki front megalakulása nem az ö magánügye és nem is az ö egyéni akaratán mulik a megvalósulása. Az ország ellenzéki hangulata követeli és Kállay nem térhet ki mindjárt a megvalósulása után annak a hangulatlak parancsa elől, amely mandátumhoz segítette őt. Hannibált okoskodhatott és betovázhatott. Volt ideje, ráért. Magyarország nem bir ma el Hannibálokat.

— Vasárnap délután hatóságilag beszüntették a vásárt a terézvárosi bucsun. Vasárnap tartották meg a hagyományos terézvárosi bucsut. A Teréztemplomtól környező utcákon és tereken sok vásári árus ültette föl a sátrát és kinalgatta a játékokat, tréfás tárgyakat. A vásári árusok is lépést tartanak a technikával és az események aktualitásával: röpdülőgépeket árulnak „Océanröpdülő” fölvárral, bádogból készült groteszk közlekedési rendőrköt — és mindezt potom 24 fillérével. A Liszt Ferenc-téren körhintá, panoráma és még néhány mutatványosbódé üttött tanyát. A kellemes, langyos őzi vasárnapon, különösen a délutáni órákban nagy tömegek járták végig jókedvűen a bódékat és a sátrakat. Az árusok azonban nem sokáig örülhettek a jó üzletnek, mert 6 órakor rendőrök jellek meg a terézvárosi vásáron és hatósági rendelésre hívkozva, betiltították a további árusítást. Az árusok elégedetlenkedve kérdészködtek a rendelkezés okai után, de erre nem tudtak választ kapni.

— Klebelsberg a Kossuth-serleggel. Szegecsről jelenti A Reggel tudósítója: Gróf Klebelsberg Kunó vas. rnap délelőtt résztvett a szeged-alsóközponti gazdasági egyesület Kossuth-serlegének avatásán. A hatszteriterekcs banketten a kultuszminiszter a Kossuth-serleggel a kezében avató beszédet mondott. A miniszter az 1848-as forradalom és az októberi forradalom között vont párhuzamot.

— Amíg 1848-ban — mondotta — a nagy miniszterek és nagy vezérek megmaradtak az országban, addig Károlyi egyszerűen kerekelt oldalt és mindent üthagyott. Amíg az 1848 utáni emigráció rendkívül sokat használt az országban, az októberi forradalom emigrációja annál többet ártott és mindig gyalázta a magyarság jóhírnevét a külföldön.

A bankett után az alföldkutató bizottság tartotta meg ülését, amelyen Móra Ferenc mazuemi igazgató beszámolt ásatásairól, amelyek óriási értéki kincsekkel gyarapították a magyar archeológiát. A kultuszminiszter tetszését is megnyerte az a terv, hogy Szegeden népművelési muzeumot állítsanak föl, amely a maga nemében páratlan lesz egész Európában.

— Beérkezett könyvek, amelyek bírlatára visszatérünk: Zilahy Lajos regénye: Valami víz a víz (Atheneum). Bönyi Adorján: A mennyei híd (Legrády). Bálint József Benedek Péter földműves-festőművész (Faluművelés). Sinclair Lewis regénye: Arrowsmith (Franklin). Sipa Domolcs: Fajudó idők (Erdélyi Szepiművészi Céh). Kiss Menyhért: Aranyos Arácska (Apostol). Kiss Menyhért: Marosszéki atyafák (Minerva, Kolozsvár). Osztrayné Kálmán Margit: Haladás összetartozás (Katz G.).

— Aki bundáját Rózsánál veszi, az nyugodt lehet, hogy pénzért jót vett, hogy elsőrendű szőlőspári mestermunkát és kifinomult promét kapott.

DOSZTOJEVSKIJ

a nagy orosz regényíró műveinek rövidítés nélküli

TELJES KIADÁSA

orosz eredetiből fordították és bevezető tanulmánnyal ellátták: Benedek Marcell, Bonkáló Sándor, Földi Mihály, Kárpáti Aurél, Ritoók Emma, Schöpflin Aladár, Szabó Endre, Trocsányi Zoltán, Voinovich Géza stb. — 36 kötetben kb. 6600 oldalon a Klasszikus Regénytár alakjában megjelenik

I. N. G. Y. E. N.

Elterjeszteni a közönség minden rétegében, eljuttatni minden családhoz, közkincsévé tenni minden magyar embernek azt a hatalmas szellemi tőkét, amit Dosztojevskij munkái képviselnek: ez a célunk! Épen ezért módot kívánunk adni a közönségnek arra, hogy ingyen is megszerezhesse Dosztojevskij-kiadványunk jelentékeny részét. Akik tehát ingyen óhajtanak a kiadványorozatunkhoz jutni, (csak hirdetés és kezelési költségeink fejében térítendő kötetenként 23 fillér) azok töltsék ki olvashatóan és pontosan az alant látható szelvényt és küldjék be hozzánk 8 napon belül. A szelvény beküldője semmiféle kötelezettségét nem vállal, ezért ne is küldjön egyelőre semmiféle pénzt. Ellenben sürgősen küldje be a szelvényt, mert a sorozatokat (egyszerre 4 kötetet) a szelvények beérkezésének sorrendjében fogjuk expedálni a tényleges portó és csomagolási költség mellett, vagy e nélkül is átvehetők kiadóhivatalunk helyiségében. Azokat a szelvényeket, melyek 8 napon túl érkeznek be hozzánk, nem vehetjük figyelembe.

R Révai Testvérek Irod. Int. R.-T. Budapest, VIII., Üllői-út 18. Értesítem Önöket, hogy Dosztojevskij művei Önöknél megjelenő sorozatát a közölt hirdetés szerint ingyen óhajtom. Szíveskedjenek nyugtatni a szelvény beérkezését és értesíteni a szállításeről. Pontos név: Pontos cím:

A, Megméltelyezettek című hatalmas művel indulunk meg. Ezt követik a „Karamazov”, „Bűn és bűnhődés”, „Főtkegyelmű” stb. stb.

Megjelenés: folyóir hó 27-én!

RÉVAI-KIADÁS

Vasárnap leplezték le Nyiregyházán a kormányzó jelenlétében a szabolcsmegyei hősi halottak emlékművét

Nyiregyháza, október 21.

(A Reggel tudósítójától.) Szabolcsmegye monumentális emlékművét emelt a világháborúban elesett hetedfélezer hősi halottja emlékére. Az emlékművet vasárnap délelőtt leplezték le az egész vármegyére szóló ünnepély keretében. Az ünnepélyen megjelent **Horthy Miklós** kormányzó is a feleségével. Az állomány, ahol **Scitovszky** helyigazgató és **Kállay Miklós** főispán fogadták a kormányzót. **Bencs Kálmán** polgármester mondott üdvözlőbeszédet. A kormányzó egyszerű, keresetlen szavakkal válaszolt az üdvözlésre, majd a város ötfogatába szállt és a városba indult. A menet harangzuga közben haladt a Szechenyi-úton, a Kálvin-téren és a Bessenyei-úton át a Bessenyei térre, az ünnepély színhelyére. Itt állították föl az emlékművet, amely **Kisfaludy Stróbl Zsigmond** alkotása. A szobor főalakja a **hétfejű sárkánnyal viaskodó magyar ábracölöp**. Az ünnepségen több mint tízezer ember vett részt. A kormányzó körül helyezkedett el kísérete, **Vértessy Sándor**, a kabinetiroda főnöke, **Somkuti** ezredes, a katonai iroda főnöke, **Rakovszky Imre**, **Kálnoky Bedő Sándor**, **Ujfalussy Dezso**, **Megyeri Géza** és **Krúdy Gyula**

író. Az ünnepi beszédet **Kállay** főispán mondta, majd **Mikecz** alispán engedélyt kért a szobor leleplezésére, mire a kormányzó a következő beszéddel válaszolt:

— Ez a szobor, amelyet egy egész vármegye emelt hősi halottai összességének, emlékeztessen mindenkit az ő tetteikre és

forrasszon össze mindenkit a hazaszeretet nagy érzületében.

amely a hősiélet a dicsőség útján a halhatatlansághoz vezet. Ők a tettek emberei voltak, mert

nem szavakban, hanem fényes tettekben nyilvánult meg hazafiságuk.

Posztív emberek voltak, akikben megvolt a cselekvéshez szükséges energia. Legyünk az ő emlékükhöz méltók azzal, hogy a rákövető békés munkában pozitív emberek leszünk. Ha többet és szakszerűbben dolgozunk, mint ezelőtt, akkor nem lehetetlen, hogy

a mai nyolcemillió magyar munkateljesítménye legalábbis annyi legyen, mint boldog Magyarország huszonegy-millióéé volt.

A leleplezett szobornál **Bencs** polgármester mondott beszédet. Déliben diszebed volt, utána a kormányzó visszautazott a fővárosba.

— Vasárnap éjszaka egy ékszerüzlet alatt kigyulladt a pince a **Kossuth Lajos-utcában**. A Kossuth Lajos-utcában az **Astoria** mellett levő épületben a **Fenyves** és **Fodor-féle ékszerüzlet** alatt vasárnap éjjelkor tűz támadt a pincében. A pincehelyiség ablakán kitörő füstre a rendőrszámom idejében figyelmes lett és így a tűzoltók pár perc múlva már hozzá is foghattak a tűz oltásához. A gyors közbelépés megakadályozta, hogy a tűz az ékszerüzletbe is folyományon, a tűz megfékezése után a hajnali órákban még nem lehetett megállapítani, hogy a pinceraktárban miféle értékeket pusztítottak el a lángok.

— Halálos szerencsétlenség a **Budai-Goldberger-gyárban**. A **Budai-Goldberger-gyárban** **Parkas János** 21 éves munkás leesett egy kazantartályról. A szerencsétlen ember azonnal meghalt.

— Sokszáz telefonvonal szakadt meg **London** a vihar miatt. **Londonból** táviratozza **A Reggel** tudósítója: Nagy viharok és esőségek miatt sokszáz telefon- és táviróvonal megszakadt. Így megszakadt a kapcsolat a távol-sági forgalomban a **dubini, boulognei, calaisi, lillei és baseli** vonalon.

— A „Városi Újság”-ba, amelynek szerkesztését dr. **Bátkai Károly** igazgatórésznek vette át, **Rassay Károly**, **Brady Ernő**, **Bedő Már**, **Lázár Miklós** írtak érdekes cikkeket.

— Különös figyelmet érdemelnek a **Vörtes** és **Sebestény** úri divat és fényesüti ézének IV. Múzeum-körút 15. kiállításán bevált kényelmes reformkallériái.

— Miért vesznek oly sokan „Zenhir”-kályhát?... mert a „Zenhir” a fűtéstechnika szenzációs vívmánya, egyedi a cserépkályha, folytonzó kályha és a légfűtés előnyei.

Veszünk, eladunk és művészielen javítunk

keleti szőnyegeket és antik bútort. „Antikart” Rt (Sternberg Z. J.) Doh-úton 31. sz. Kazinczy-úton sarkán. Telefon: J. 406-68

Két nagy siker!

A FARKAS | Mary Dugan bűnpöre

(Kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap)

(Hétfőn, szerdán és szombaton)

VIGSZINHAZ

Az Andrássy-úti Színház új műsora még jobb, mint a régi!

Tökés Anna
Somlay
Rátkai
Békési
Gárdonyi
Kökény
Radó
Vasary
Peti

Lósport

A favoritok sorra győztek az őszi uralvas miting első vasárnapján

(A Reggel tudósítójától.) A barátárság őszi délután megtelek a megyeri pálya tribünjén. A versenyekben a legjobban fogadott lovak győztek elől. A nap főversenyét, a **Három-évesek nagy gátversenyét** az **Anna Zelenca-istálló Magdolnája**

starttól a célig vezetve könnyen nyerte.

A **Báró Wrasza József-emlékversenyben** a régóta kísértő **Prédikáló** váltotta be a hozzá-fűzött reményeket. A **Báró Baich Péter-emlékversenyben** **Sabri Józsa** biztosan rázta le a féléver ellenfelét. A három sikeresben **Blondella**, **Talált kincs** és **Porto** győztek.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Prédikáló (p) Csátó. 2. Markos (10) Guzmics. 3. Hanna (8) Karaszok. Fm. 3. 16. 2h. 6h. Tot.: 10:20. 20. 27. — II. futam: 1. Sabri Józsa (12) Csernovits. 2. Labrador (5-10) Selmezy. 14h. Tot.: 10:17. — III. futam: 1. Magdolna (1½) Esch. 2. Kobold (2) Selmezy. 3. Montana (6) Mátó. Fm. 3. 16. 3h. 4h. Tot.: 10:25. 17. 25. — IV. futam: 1. Blondella (4-10) Joney. 2. Szamos (4) Csernovits. 3. Lidia (20) Endrődy. Fm. 6. 16. 14h. 4h. Tot.: 10:14. 12. 16. 29. — V. futam: 1. Talált kincs (8-10) Csezkovics. 2. Simon (2½) Esch. 3. Fulár (5) Kaszian. Fm. 5. 16. 14h. 2h. Tot.: 10:21. 12. 14. 14. — VI. futam: 1. Porto (3) Esch. 2. Horace (6) Kovacs J. H. 3. Hozgy volt (10) Mihálovics. Fm. 8. 16.

A Helenentali díj nyertő Auf zum Runden nagy meglepetésre első lett az Ausztria díjban a két Dreher-ló: Bandi II. és Benvenuto ellen

Bécs, október 21.

(A Reggel tudósítójának tételezésé.) Vasárnap futották Bécsben a 20.000 schillinges

Ausztria díját,

az osztrák versenyüzem legfontosabb kísérleti jellegű tenyésztésénél. Az idén a turfvilág figyelem fokozottabb mértékben fordult a nagy díj felé, amely az alkalommal nemcsak a Derby-évjárat első vonalának kiválasztását szolgálta és horoszkópot rajzolt a jövő évi klasszikus futamok sorsáról, de

jelentette az osztrák és magyar tenyésztés erőpróbáját is.

Az Ausztria díj eredménye teljesen fölbirtotta az eddigi papírfórmát.

Auf zum Runden győzelme az elképzelhető legnagyobb meglepetés volt.

A magyar tenyésztésre vizsgált momentum, hogy ugy **Bandi II.** mint **Benvenuto** megverte, illetve a negyedik helyre szorította az osztrák tenyésztés főerősségét, a **Rothechild-istálló Corusát**. **Auf zum Rundenben**, a **Janoite-istálló** kétfévesében sem istálló, sem a fogadóknak nem biztak és váratlan győzelmét nagyban elősegítette tegnapi mára arriavált kitűző istállója, **Balog** jól kiszámított, nyugodt lovaglása.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Eisberg (6) Takács J. 2. Vazozgó (5) Stiglitz. 3. Dellány (3) Takács I. Fm. 5. 16. — II. futam: 1. Ant-heap (12) Rojtk. 2. Arnolda (2) Csata. 3. Wahrhaft (15) Takács J. Fm. 10. 16. — III. futam: 1. Peltit (6-10) Szilágyi. 2. Naughty Girl (2) Balog. Fm. 4. 16. — IV. futam: 1. Auf zum Runden (20) Balog. 2. Bandi II. (4) Gntai. 3. Benvenuto (4) Blaskovics. Fm. 7. 16. — V. futam elmaradt. — VI. futam: 1. Mavriki (2½) Balog. 2. O. M. (1½) Gntai. Fm. 3. 16. — VI. futam: 1. Ariane (32) Stiglitz. 2. Azur (8-10) Péter. 3. Deli (2) Reves C. Fm. 4. 16. — VII. futam: 1. Lu (12) Altmann. 2. Loreley (12) Wecker-mann. 3. Odahaza (6) Reves C. Fm. 10. 16.

RESO 10

UTOLSÓ FÖLLÉPÉSE

A

ROYAL ORFEUM

OKTÓBERI MŰSORÁBAN

Kedzete 8 órákor

Telefon: J. 421-88

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

miel lep meg ma reggel?

— Valóság: a meglepetések korát éljük. „A Zeppelin” átröpül az Óceánon, vasárnap nem értek be egyetlen kirakatot sem s a színműírási szenvedély legmagasabb körünkben is szedi áldozatait...

— Ah, oh, ah: „A szürke ruhá”-ra gondolt?

— No lám: a klasszikusan egyszerű címet máris megjegyezte magának, noha a darabot nem is Molnár Ferenc írta, sőt — Herczeg és Zilahy sem, akik — mondjuk — joggal tarthatnak arra igényt, hogy darabjaik címét azok publikálása után azonnal megjegyezze magának a publikum. Nos, az érdeklődés mégis indokolt. Az erdélyi grófné, aki mellesteg a miniszterelnök felesége is, szép szürke szeméccel, fejedelmi megjelenésével s élénk társadalmi szereplésével az iradalom iránt érzett olthatatlan szerelménélkül is fővárosunknak egyik letelegységesebb jelensége volna. Eppen ezért is azt tartottuk volna clegansabbnak, ha „A szürke ruhá”, amelynek témájáról, tartalmáról, kvalitásairól (mínt hogy a nagyméltóságú szerző a színháznak minden erveit mozgató közlést a legszigorúbban — mondhatnók rendelkezésként — letiltott) mitsem tudunk, egy díszelőadásoként megrendeztetett matinéen került volna színre, amelynek lezajlása után minden kétséget kizáróan tisztázódhatott volna az a körülmény, hogy a grófnének van-e — drámaírói joga az előadásra való magyar szerzők elől — mindenesetre hetekre! — elfoglalni a színpadot. Akkor (de csak akkor) egy esetleges második darabja előtt nyílhathat volna meg esikordulás nélkül azok a nehéz kapuk, amelyeknek sarkal czuttal sokmindenféle olajtól csöpögnek. Mert alig hisszük, hogy a Vig-színház, amelynek jóhiszeműségében természetesen nem kételkedünk, akkor is ily sietve léte volna ki a darabot a fő-, sőt legfőbb szezonja kellős közepére, ha az egy kevésbé szerencsés pozíciójú drámaíró (pláne drámaíró) — első darabja volna!... Most pedig térjünk át a hét eseményeire...

— Alors Monsieur, qu'est ce que vous pensez du pièce de M. de Orbók?

— Azt hiszem, hogy Franciaországban ennek a darabjának is sikere lesz. Amint ifj. Hegedűs Sándor mondotta: „Nekiünk” — már mint neki és Orbóknak — „be kell röpiünk előbb a földtekét, csak akkor engednek idehaza is szóhoz jutni bennünket”. Nos, ez nincs egészen így. Szerzőnk, aki több ízben jutott már szóhoz a magyar közérlelmeny előtt s nemcsak, mint színpadi szerző, de mint regényíró is, sőt a parlamentben is, évek óta és még mindig szerepel francia színpadokon azaz a Pesten szerényebb sikert aratott darabjával, amelynek magyar címére magam sem emlékszem, amelyről azonban tudom, hogy franciául: „Le 40 HP du Roi” címen hirdették hónapokig a párisi plakátok. A „Fiacskám”, „A karcuál gyermeke” című nyolc év előtti film színpadi utóda, fájdalom, nem magyar, hanem egyszerűen francia színpadra van írva. Ertem ezalatt, hogy francia sikerétől nyilván vérszemét kapott szerzőnk már eredetileg sem a hazai igények és ízlés kielégítésére törekszik, hanem meg-

célszik a Michodiére, a Caumartin vagy a Renaissance könnyed színpadi modorával, amelyben épp most jöttünk barátunknak. Dekobra urnak „Madone des Sleepings” című darabját. Hogy Orbók ur egy magyar színpadi Dekobra volna? Kivánnók neki e karriert, de korántsem az számunkra mindaddig, amíg a színpadon oly játszik könnyedséggel, oly anyagi stendriánsággal szalad keresztül megoldásra váró szituációkon, mint egy benedictinetől becsipett mozdonyvezető, aki azokon az állomásokon sem áll meg, amelyeken menetrendszerűen meg kellene állnia.

— Vagyis?

— Vagyis sokkal jobban sikerültnek tartjuk Orbóknak azt a másik, igazán pompás kis fiacskáját, aki a premiéren oly áhitattal figyelt az egyik páholyból a papa mondanivalóját. Az előadás rettenetes; mintha a reszegei színtársulat sztrájk mozognának a színpadon. A férfiakat meg sem emlitem, ezt a nivót sem érik el az egy Bazsaj kivételével, aki számomra ebben a darabban sokkal inkább jelent kellemes föltűnést, mint a „Bércaszárnyá”-ban. A nők között — tessék elájulni! — kitűnőnek tartom Bánhidy Ilonát! Orsolya Böskére és Karácsony Pirire stabilabb műintézetek figyelmét hívom föl. Mit lehet tudni, hátha Franci végleg operettszínész marad...

— No ez egyáltalán nincsen kizárva, mínt hogy a „Verebély lány”-nak táblás háza vannak!

— Hála Istennek! Csak nem gondolja, maga bíkfi, hogy én haragszom, ha a színházak jól mennek? A Faludi Sándor sikerének meg pláne örvendek, mínt hogy ama ritka példány ő a színgazgatók között, akik igazán mindenki szeret. No, de — visszatérve az eredeti tárgyra — nincs a Vignek s a vigjátéknak olyan szerencsés, hogy csak egy mirnix-dirnix egy új színésznőt kreálhasson... Egyébként pedig az Uj Színház irányításában s remélhetőleg a színpadon is a régóta oly érdemtelenül mellőzött Harsányi Rezsőnek is szerepe lesz... Most pedig —

— Gyerünk az „Andrássy-utra!

— Nem sok öröme lesz benne: az új műsor nem hogy nem jobb, mint a régi, de a jó régi rosszaknál is rosszabb, fájdalom. Néhány számáról érdemes csupán beszélni: Békeffy mulatságos kis vigjátékáról. „A vérszenegő”-ről, amely a „Szerzők iskolájá”-ra emlékeztetően friss (mondja, kedves Kőkény, kit játszik maga benne: egy lipótvárosi hisztérikát vagy egy vidéki özeget?!), a két Bálint iródműveretű, finom egyfőlvonásáról, amelyben Somlay egyik legmélyebb alakítását bánulhatam meg (a Marchand víziója szóról-szóra a „Sasfők” Flambeau-jelenete, — minck az?), továbbá Kellér—Losonczy ötletes kis revüjéről és Halász Imre ügyes kis vigjátékáról, amelynek címe: „Egy nő a sötétben”. Radó Teri kedves benne. De orrára bukkott a műsor slágere, a „Café Monyország”, amely Rott és Rátkainak íródott és amely a „Katicabogár” illetlenül vakmerő utánzata, bár Rátkai és (Rott helyett) Gárdonyi hősiessen küzdenek a

darabért; Rátkai ebben is felejtethetlen, ha lehet, még inkább az, mint a „Katicabogár”-ban volt. Nem tetszett a „Bűn és bűnhődés” sem, a Mocsányi—Lakos duó jó, de varietébe való és szörnyű a Radó első kuptéja (Harmath ezuttal kisklott). Végül jók — lesznek a Békeffy új konferánzai, hiába, tehetséges fú, valóságos kabaré—Sylvester Schaffer... — De „Szép Heléna” szépsége csak meghódította?

— Teljes mértékben. A jazzre átrendezett, sőt írt és hangszerelt (ó, Meilha! ó, Halévy!) spártai királyné ma már bizonyára csak akkor nem forog sirjában ilyen reprizeken, ha szerepét szépséges utóda, Péchy Erzsé atakítja. Tü-neményes hangja, gyönyörű szöke feje, szépségének rózsaszínű virágzása a reprimének egyedül is teljes igazolása. Uj, modern szöveggel a darab vicces, mulatságos, a rendezés rendkívül ötletes (Agamemnon például hegyesre pódított bajusszal s makrapipával mint kisgazdakirály ádál a színpadon s ez aktuális styll öltözkéiben valamennyi szereplő követi). Szűcs László (Páris szerepében az új bonviván), kellemes színész és jó hangja van, észrevettük Erckövy mellett a másik Ajaxot, Békassy Istvánt is — friss, mint egy amerikai akrobata — s Oreszesz nadragyszerepében előnyben feszített Kősa Irma is. Végül egy szót az új jelmezekről: a színpadi ruhák legpárisabb művésze, Berkovics Andor tervezte őket, (azt hiszem, inkább Bandi néven ismerik) — aki különösen Péchy második főlvonásbeli ezüst rojtruhájára lehet büszke: eszményien szép kreáció... Ella Iibak is táncol a harmadik főlvonásban, hogy senki ne sokalhassa a belépődíjat... Ezzel a heti műsornak vége is lenne...

— A hegedű, amely eltűnik — Zerkovics szerint abban is különbözik a szokványos operettgáraknál, hogy határozott tendenciája igazságot tenni a jazz- és a cigányzene egyre élesebb harcában. Zerkovics új operettjében keblére öleli a jazz-t — a szívesen látott vendég jogát tiszteli —, de „szent meggyőződéssel” védelmezi nemzeti kincsünket, a cigányzenét is...

— Bráó! Es mit mond a primadonna?

— A következőket:

— Nem egy szablonos operettserep, szeriözebb, embeibb a rendez operettgáraknál; én nagyon meg vagyok elégedve, nagyon szeretem ezt a szerepemet.

— Hogy mentek a dolgok Bécsben?

— Tizenötösör játszottam a Csikagói-t, az játszhattam volna meg tizenötösör, ha lett volna időm. Nagyon megszerettek a bécsiek...

— Es... mit szót Halifetz Jascha házasságához?

— ... milyen szép idő van... ugyebár? Ma hazagylogoltam a próbáról, elküldtem az autóm, pedig máskor mindig autóm megyek haza, olyan fáradt szoktam lenni próbá után...

— Nahát akkor következenek a kérdéscim. Pontos jelentést kérek Titkosról! Mikor lép már föl?

— Ne legyen olyan türelmetlen. Első föllépése a Geycr „Kleine Komödie” című darabjában lesz, egy egyszerű kis szobalányt játszik

Még e héten

Terézkörúti Színpad

szenzációs műsora

Kezdeté 1/9

Telefon: 265-54

**Október 29-én, hétfőn
PREMIER!**

Ma este 8 órákor

»Bércaszárnya«

Holnap

»Fiacskám«

az Uj Színház

nagy vigjátéksikerei!

Egész héten minden este 8 órákor

Az utolsó Verebély-lány

Fővárosi Operettszínház

A szenzációs sikert aratott

»Szép Heléna« előadásai a Városi Színházban

Péchy Erzsé és Ella Iibak főléptével holnap, kedden, csütörtökön,
szombaton és vasárnap este

Legdrágább hely 6 pengő

Legdrágább hely 6 pengő

KÖZGAZDASÁG

Igy szanáltak ti!

(A Reggel tudósítójától.) Mindenre ez a válasz: a szanálás! Ez a legfőbb érdem, amelyre a rezsim, amelyet kurzusnak már nem lehet nevezni, hivatkozik sajtóban, pártklubban, magánbeszélgetésekben. Történelmi érdeme a Bethlen-kormánynak, hogy az országot kivette az infláció dzsungeléből, ezt mondják, rendbehozta az állam háztartását s újra hitelt szerzett az országnak a külföldi piacokon. *Helyes. Ismerjük el, hogy érdem. De ilyen érdemet Európa minden kormánya szerzett magának.* Ma már nincs egyetlen európai állam sem, két keleti szomszédunk kivételével, amelynek ne volna stabil valutája s kiegyenlített költségje.

Pedig Németország mindent valorizált, biztositást, állami tartozást és hadikölcsönt, igen, uraim, hadikölcsönt! Es fizeti a reparációs tartozást is! De van az érdemnek még egy másik oldala. *Odaát, Németországban és Ausztriában, nemcsak az államot, a fináncgazdaságot szanálták. Oly sokszor emlegetik ezt a kifejezést: a magángazdaság szanálása! Miben is áll ez. Ebben:*

nem lehet az államháztartás bevételeit a békejövdelem sokszorosára fölfokozni, nem lehet a fogyasztást forgalmi adókkal, vámokkal, fogyasztási adókkal megdrágítani, anélkül, hogy egyidőben a magángazdaságok bevételei ugyanolyan mértékben ne emelkedjenek.

Fölemelni az adót, ha a jövdelem nem emelkedik, sőt csökken, annyit jelent, mint megdupláznai az adóteher nyomását. Különösen áll ez a forgalmi adóra, amely ellen védekezni nem lehet.

A magyar állam szeptemberi adóbevételeiből 5 millió pengő esik egyenes adókra és 10 millió pengő a forgalmi adóra, a német birodalom szeptemberi adóbevételeiből 219 millió márka az egyenes adó és 24 millió márka a forgalmi adó.

Kell ehhez magyarázat? A német birodalom a jövdelemeket adóztatja meg, csak másodsorban a tömegek fogyasztását, a magyar állam kétszer annyit szed be a tömegek mindennapi életén, ruházatán, mint amennyit a vagyonok és jövdelemek egyenes adója kitesz.

Igy szanálnak nálunk és így szanálnak odaát!

Mi ennek a természetes következménye? Az, hogy a magánjövdelemek egyre jobban el-

sorvadnak, a tömegek fogyasztóképessége egyre csökken! Hiába emelkedik a szűfogyasztás és a vastermelés, a nemzeti jövdelem eloszlása mégis sorvadásban szenved. Tessék fölteni a főváros statisztikai évkönyvét. Még a szervezett munkások kategóriái között is sürün akad olyan, amelynek héré elmarad az utolsó békeév bérei mögött. Hentes, mészáros, tisztítómunkás, férfiszabók, szerelők, gépmunkások abszolút számokban is kevesebbet keresnek, mint a békeben, de általában a magyar munkásság bérei körülbelül aranyparitáson mozognak, de nem indexparitáson. Bezzeg aztán a polgári foglalkozások!

Altisztek, gyakornokok és vezérigazgatók kivételével nincs a polgári fizetett foglalkozások sorában egyetlen kategória sem, amelynek jövdeleme ne maradna el 25-70%-kal a békejövdelemek mögött.

Ilyen nagyszabású, ilyen általános gazdasági degradálásra nincs egyetlen országban sem példa. Németországban a kereskedelmi fizetések alsó minimuma annyi, mint nálunk a felső maximális határ. Arra a gazdasági esodára, hogy mint Svájcban, a fizetések és munkabérek száz százalékkal mozognak a békeüv fölé, s az élet mégis alig néhány százalékkal drágább, mint nálunk, célozni sem merünk. *De ott van Németország, ott van Ausztria,*

ott is szanáltak, de nem szanáltak egy egész nagy társadalmi osztály terhére és költségére

s ami a legfontosabb, nem jászották ki magukat ennek az osztálynak egyetlen hivott örüli és képviselőjüli. Nem, kérem, a magyar szanálás meg nincs befejezve. Az a kormány vagy az a párt, amely ezután fog következni, hogy mikor, nem tudjuk, fogja csak a romokat eltakarítani, s az igazi szanálást végrehajtani. *Rávetetni ezt a fizetési, jövdelemi, adó- s ár-arányában gyötört országot, hogy megtudjon élni abból, amit keres, hogy annyit költsön, amennyit keres s hogy ne fizessen az államnak többet, mint amennyire ennek az államnak föltétlenül szüksége van!*

Ez tehát nem is olyan kivételes és hallatlan történelmi baberkoszorúra följogosító teljesítmény!

Elvégre Németország is szanált, Ausztria is szanált s a németek minden külső segítség nélkül s lényegesen másként, mint mi! Mert miben állott a magyar szanálás? Röviden abban, hogy jött egy igen kitünő amerikai közgazdász s vele jött meg egy-két külföldi szakértő, ezek pontosan megszabták a költségvetés kereteit, vigyáztak, hogy a kiadási határokat a kormány s közgelei át ne házják, egyébként a dolgok menetébe nem folytak be. A nekilendült magyar fináncszervezet a kiadási oldalt, amíg az ellenözés megvált, respektálta, viszont annál nagyobb szenvedéllyel vetette magát a bevételi oldalra s

annyit préselt ki a magyar adófizetőküli, hogy még a népszövetségi szakértőknek is elállott a lélekzetük.

Igy történt, hogy a magyar állam a legkitünőbbben szituált kincstárral rendelkezik, óriási fölöslegeit, két-háromszáz millió pengő körül, hevernek a Nemzeti Bankban, amíg ugyanakkor az osztrák állam óvatosan ügyelt arra, hogy a költségvetés egyensúlyban legyen, lényeges fölöslegek nélkül s inkább végigkoldulta Európát, hogy beruházási kölcsönöket szerezzen, mintsem a folyó bevételeküli próbálja meg a beruházásokat födözni, mint ezt Magyarországon cselekedték. A német birodalomban pedig nemcsak, hogy arra ügyeltek, hogy az adófizetüt tulságosan igénybe vegyék, hanem inkább deficités költségvetéssel dolgoznak, semhogy a magángazdaság fölkepközését és zavartalan rendjét a tulságos megadóztatással megzavarják. Ez a nagy különbség.

Igy szanáltak itt, adópréssel, fölöslegekkel, irreális előirányzatokkal, adóvegrahajtókkal és árverésekkel. Tölkünk nyugatra kiméletes adópolitikkával, beruházási kölcsönökkel, deficitell inkább, mint fölöslegekkel.

Amiről mindenki beszél

A csodálatos mandarinok a budai várban kissé nyugtalanabbak a szokottnál. Hír szerint az új miniszter fiatalos energiával vetette magát a munkára s ez a munkakedv mindenek fölélt abban mutatkozik meg, hogy nem elégzik meg legfőbb referenseink jelentésével, hanem maga tanulmányozza át a referátumok alapjául szolgáló adatokat és jelentéseket s a következtetéseket, amiket ezekből a jelentésekből levon, gyakran és sokban elütnek legfőbb referenseink és munkatársainak a véleményétüli. Az a pár kemény és férfias szó, amellyel a miniszter a jövdelemi büntetőködözet, ezeknek az uraknak a legföltettebb és szívükhöz nött gyermekét magától elutasította, nagy konsternációt ébresztett a budai bírókban. Még nagyobb a csodálkozás az egyéni és önálló ítélet fölélt, amellyel a miniszter a dolgokat és javaslatokat bírálja és intézi. A legutóbb kiszivárgott hírek szerint a pénzügyminiszter már nem is titkolja, hogy ezt a kiellen fskálisszellemet, amelyet elődjének egnehány munkatársra és legfőbb tanácsadója képvisel, egyedül nem osztja, amely különben magában a miniszteriumban is egnehányszor már viharosan ellenzéki állásfoglalást váltott ki. Ennek az

éles véleménykülönbségnek logikus következménye lehet az az egyre sürübben járó hír, hogy két, talán három igen magasrangú tisztviselője a miniszteriumnak már a legközelebbi hetekben vagy nyugalomba vonul, vagy más, kevésbé hangsúlyozottan politikai jellegü munkakört fog vállalni.

Wolff Károly vetette föl azt az eszmét, hogy a költségvetés tehermentesítése és az utépítés gyorsabb ütemének biztosítása érdekében legyen föl a főváros húszmillió pengő belső kölcsönt. A gondolat pénzügyileg helyes, bár kivithetősége nem látszik egészen biztosítottnak, mert ha figyelembe vesszük, hogy a takarékbetétek állandéka az elmúlt hónap alatt a Posta-takarékpénztárnál és tizenhárom nagy pénzügyintézetünknel együttvére csak ötmillió pengővel emelkedett, akkor kérdéses, hogy vajjon egy ily utépítési kölcsön számára lehet-e előteremtés a belső tőkepiacon húszmillió. Ettől eltekintve azonban, a mai viszonyok között rettentés drága volna. A kölcsönt csak aranyértékben lehetne kibocsátani, mert más értékben kibocsátott kötvények számára már eleve nem volna piac, hiszen a német városok is csak aranymárkában fölvett kölcsönök számára képesek odahaza piacot teremteni. Ezek a német városok ma 8%-os aranykötvényekért a belső piacon körülbelül 90%-os árfolyamot érnek el. Ha abból az optimisztikus föltevésből indulunk ki, hogy a főváros ugyanoly fölletelek mellett tud belső kölcsönt kapni, mint a német városok, akkor is nyilvánvaló, hogy rendkívül súlyos és terhes kölcsön fölveteléről lehet csak szó. De nem értjük, miért van a fővárosnak szüksége ilyen súlyos belső kölcsön fölvetelére? Hiszen a szükséges 20 milliót saját pénzkészleteküli is előteremthetné. Azt mondják, hogy a főváros sa-

KÖZELG A MAGYAR HÉT. — íme itt a kályha, Minden porokója MAGYAR TALÁLMÁNYA. Ismerik mindenütt az egész világon. S merre csak árasztja kellemes hőgöggét. Hívotteti a MAGYAR ELME DICSSÉGÉT!

HEBER SÁNDOR
Kályha- és tüzhelygyára
Budapest VI. ker., Vilmos császár-út 39. szám

B F
BRACHFELD F.
m. kir. udv. és kamarai szállító
Gerbeaud-palota
Bejárt:
Dorottya-utca sarkán
Londoni és párisi
**uridivat-,
kalap-, fehérnemü- és
szövet-különlegességeim**
beérkeztek.
Legfölmobb kivitelüli fehérnemüek és angol uriszabóság, legdivatosabb szöveteküli, mérték után

Leányka **köpenyek** és intézeti ruhák
Óriási választékban
Grünbaum-nál
Király-utca 13
Csak bent az első udvarban

ját pénzkészleteiből 50 millió bebétet bocsátott a Községi Takarékpénztár rendelkezésére és így teljesen érthetően volna, ha utópitési költsőre a mai terhes föltételek mellett a belső költsőkhöz fordulna. Amikor a takarékpénztár alapításáról volt szó, az a remény volt a kiinduló pont, hogy a takarékpénztár biztosított, rövidlejáratu hitelműveletek céljából tőkéket fog a fővárosnak rendelkezésre bocsátani. Elhelyett most a Községi Takarékpénztár a fővárostól vesz igénybe olyan tőkéket, amelyekre más célokra volna szükség s aztán a tőkéket olyan izletkekre fekteti, amelyek a Községi Takarékhöz egyáltalán nem válnak, amint azt a Halász-ügy szomorú aktái bizonyítják. A Wolff különben igen helyes eszméjét tehát oda kell mosdosítani, hogy amennyi vagyon föl a főváros 20 millió pengő kölcsönt utépítés céljaira, de ne nyilvános kibocsátás útján, sulyos föltételek mellett, hanem saját magától, saját pénzkészletei terhére, szóval azokból a pénzekből, amelyeket a Községi Takarékpénztárnak bocsátott rendelkezésre.

Isten hozta tanulmányutjáról a magyar földművelésügy Kolumbusz Kristófját, Mayer János kegyelmes urat, aki bejárta Tólnát, Baranyát, Dániát, Angliát, Svájcot, Belgiumot és Sziléziát, hogy földezzze és megiparsztalja a művelt nyugat mezőgazdasági berendezkedését. Az expedíciót, amint Mayer nyilatkozatából örömmel állapítjuk meg, teljes siker koronázta. Csudálatlalt, lelkendezve néztek „az érdekes és újszerű dolgokat”, amely amúlok és bámulo szemek által tarult és nyomban elhatározták, hogy „mindet itthon a legelőnyösebben fogadják értékesíteni”. Ugy ám! Rendjén is volna. Csupán annyit bátorlondunk megjegyezni, hogy annak, aki hosszú évek óta egy röszézt agrárország mezőgazdaságát vezérli, a dán, a svájci és a sziléziai gazdaszonyoknak a kisujjában kellene lenniök. Hiszen ennek a mezőgazdasági berendezkedésnek könyvtárányit iródalma van és éppen A Reggel harmadfelév óta ismerteti és biztatja Mayer Jánost, hogy erre orientálódjék a kátyuba jutott magyar agrárpolitika szekerének a teletjén. A derek miniszter Kolumbusz-fogását összeveteszi Amerikával! Mindazonáltal mégis csak tájékoztatni kéne az országot, hogy azok a miniszteri nyilatkozatokban oly sokat emlegetett külföldi borházak, mennyibe kerülnek az államaok, kik vesznek részt az alapításokban, minő földadatokat vállalnak, minő szerepük van a külföldi relációk képi-tésében? Londonban bizonyos Mr. Charnok, Zürichben Laskay Dénes áll e borházak élen. Szabad volna érdeklődnünk az erre hivatott tényezőknél, hogy a fönti kérdésekre mikor kap választ a nyilvánosság?

A csepeli kikötő díszére és becsületére válik a magyar fővárosnak és a magyar technikai tudományuk. Tökéletesen modern, célszerű, nagyszabású és fejlődésre képes intézmény. Ha, s reméljük hamarosan, kikérül Csepelre a főváros egész szénforgalma s ellátjuk az Anyagföld s a Terézváros között étkelenkedő szennyes csuzdák hosszú sora, ha a ferencvárosi raktházakat is kiteleptik az új kikötő mellé, akkor talán valóságos kikötőváros ala-

kul a soroksári Dunadg mellett. De addig, hiába, még sok viznek kell lefolynia a Dumnán. Messze vagyunk még attól, hogy a főváros békebeli dunaforgalmát visszasszerezzük. Budapest dunai forgalma a háború előtt rendszerint három millió tonna körül forgott s az új csepeli kikötőnek már megnyitott két része, a szén- és a petróleumkikötő, 1927-ben mindössze 151.328 tonna forgalmat mutatott föl. Sok munka és sok idő kell ahhoz is, hogy az új kikötő gabonaforgalmát kiépíthessük, hiszen a budapesti tözde gabonaforgalma a szanálás megindulása óta szakadatlanul esőkken s 1922 óta nem volt esztendő, amelynek a forgalma az előző évinél ne lett volna kisebb, ugy, hogy öt év alatt ez a gabonaforgalom 1,120.000 métermázsáról 850.000 métermázsára hanyatlott. Ha a tözsdén nincs gabonaforgalom, mivel töltjük meg a nagy vágmentes gabonarakta-akat? S meddig tart még, amíg a hajófuvarok okos leszállítást elérjük? Ma a békebeli fuvaroknak majdnem dupláját fizeti a gabonakereskedelem s a magyar kikötőnek még a sulyos küllni tarifa terhét is kell viselnie. Hogyan fejlődjék ez a csepeli kikötő, amikor a Pesten taroló német vasáru Pesttől az Aldunadg 3 pengő 92 fillér fuvarát fizet, míg Regensburgtól Galacig a közvetlen díjtélt csak 1 márka 47 pfenniget tesz ki. A gabonával sincs máskép; a Pesten taroló buza Csepeltől Regensburgig fizet 2,22 pengő fuvarát, az átmenő díjtélt az aldunai gabonára Budapesttől Regensburgig viszont csak 86 fillér. Addig, amíg ezen nem segítenek, addig lesz egy nagyszerű kikötőnk, de sem az állam, sem a város, sem a magyar kereskedő nem keres rajta vagy a réven egy fillért se.

Az Ibusz és Waggon-Lits feszült viszonyát mindenki ismeri. Az Ibusz, amelynek monopóliuma van a Magyar Allamvasutak jegyeinek eladására, ezeket a jegyeket nem bocsátja a Waggon-Lits rendelkezésére, a Waggon-Lits viszont retorzióképen, nem ad megfelelő háló-hozsijgyeket az Ibusznak. Ebből a viszályból természetesen az utazóközönségnek és a magyarországi idegenforgalomnak van kára. A Waggon-Lits-társaság ugyanis nagy idegenforgalmi szervezet is egyuttal, amelynek a külföldön óriási idegenforgalmi és utazási iródiái vannak, önként értedjők, hogy amikor közte és az Ibusz között elhidegült viszony áll fönn, e külföldi utazási és idegenforgalmi iródiái nem nagyon örökölnek azon, hogy az idegenforgalmat Magyarország felé irányítsák. E helyzet hátrányai még jobban kiéleződtek az idén azáltal, hogy a Waggon-Lits megszerezte magának a Cook-céget, amely tulajdonban a világhözi utazási és idegenforgalomnak legfőbb, majdnem monopolisztikus irányítója. Eddig az Ibusz volt a Cook-cég magyarországi képviselője, de ez a képviseleti szerződés a jövő évben lejár és nyilvánvaló, hogy amennyiben az a feszült viszony, amely az Ibusz és a Waggon-Lits között ma fönnáll, nem fog barátságossá és szívélyessé alakulni, az Ibusz továbbra sem kaphatja meg a Cook-cég képviseletét, hanem a Cook-cég képviselöte is a Hálókocsi-Társaság kezelsé alá fog kerülni. A Magyarországot felé terelődő idegenforgalom fokozásának tehát legfontosabb tényezői, a Waggon-Lits és a

Cook, olyan viszonyba fognak kerülni az Ibusz-szal, aminek a magyar idegenforgalom adja meg az arát. Miért ragaszkodik hát az Ibusz mégis eddigi üzleti politikájához? Miért nem igyekszik a Waggon-Lits-val fönnálló kérdéseit simán és békes uton elintézni, holott a mai viszony további föntartása hátrányokkal és veszélyekkel jár a magyar idegenforgalom szempontjából. Nem kutatjuk, vajjon általában helyes volt-e az Allamvasutak jegykezelő-gazdál-tási monopóliumát az Ibusznak átadni, de ha már ez a monopólium megvan, akkor ezt az Ibusz semmiképen sem gyakorolhatja ugy, hogy azokat a nagy világrégeket, amelyeknek kezében van koncentrálya az idegenforgalom irányítása, ellensérgünké tegye és ezzel föbbet ártson, mint amennyit az idegenforgalom szempontjából az Ibusz egész müködése megér.

Az ipari köleséunt, hír szerint, szombaton Newyorkban leköttöttek, mégpedig előnyös föltételek mellett. Örvendetes jelenség, hogy a newyorki piac lehangoltsága, a külföldi ki-bocsátásokkal szemben tanusított rezerváltsága mellett Magyarország hitelhez jut, ami-kor pedig a hasonló jellegű német ipari köleséunt, a mai helyzetre való tekintettel, el kell-lelt halasztani.

Az adóstatisztika sürgetéssé évenként visz-szatérő kérdése a parlamentnek. A statisztikai hivatal minden évben köteles évi munkatervét a képviselőház elé terjesztetni, mert a törvény-hozásnak ismernie kell azokat az irányelveket, amelyek alapján a hivatal dolgozik. Az 1928—29-iki munkatervet az elmúlt héten már letár-gyalta a Ház s mint minden évben, ezuttal is erősen követelték ellenzéki oldalról az adósta-tisztikát. Já volna ugyanis megtudni végre, hogy melyik gazdasági ág fizeti az adók leg-nagyobb részét, hogy a főváros népe mennyit visel a közterhekből. Most arról értesülünk, hogy az adóstatisztika elkészítésénél nem a sta-tisztikai hivatalnak kell sürgetni, hanem a pénzügyminiszterium valamelyik főhóbjából, ahol örzik, vizágnak rá és a világról ki nem adják. Miféle titkos tanulságok azok, amelye-ket nem szabad leszmírni az elrejtett adóstatisz-tikából? Es ki az, aki a titkot örzí? Mi jögon? Tessék kinyitni azt a fiókot!

Nyilatkozat

A napilapok híradásai szerint a főváros pénzügyi bizott-ságának lezótótti ülésén oly kijelentés hangzott el, hogy a Magyar Épitő Részvénytársulat a főváros részére végzett esatornamunkálatoknál nem követi az előírásokat, nem használ megfelelő mennyiségű és minőségű cementet és hogy az általa végzett munka nem megfelelő. Ezzel szemben a valóság az, hogy a Magyar Épitő Részvénytársulat a föntemlítt munkáknál, amelyek az illetékes szakköz-ségek állandó legszigorubb ellenörzés mellett folynak, nem-csak a legmesszebbmenően betartotta az előírásokat, hanem oly kitünő munkát végzett, hogy a hatóságok részéről küllön dicsérő elismerésben részesült. Küllönben is a tár-sulat küll 40 éves fönnállása alatt a legküllönbözöbb hat-óságok részére és mindig azok legteljesebb megelégedésére végzett fontos közmunkákat.

Elhez képet a vállalat igazgatóságának annak megállapí-tása végett, hogy a föntemlítt vádak és az azokhoz füzött következtetések a tényeknek semmiféle vonatkozásban meg nem felelnek, a főváros illetékes tényezőitől a legszigorubb vizsálat sürögés lefolytatását és ennek alapján megfelelő elégtétel nyújtását kérte, föntartván magának, hogy bü-nvádi uton is megtöréssal éljen azok ellon, akik hamis és félrevezető adatok szolgáltatásával alkalmat adtak a bizottsági fölszólalásra.

Budapest, 1928 október 18-án

A MAGYAR ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT IGAZGATÓSÁGA

Még ma keresse föl cégünket, ha olcsón akar csillárt venni

- 4 lángú masszív bronzcsillár, komplett 26.- P
- 6 lángú masszív bronzcsillár, komplett, lakásban fölsze-relve 57.- P

Rádiócékkék
METEOR PL. Podmaniczky-u. 27
0. (Berég-körut sarok)
Fiók: Vámház-körut II.
Orléás választék. Vidékre ábrák

Margit-körut 43. számú bérházban még egy elegáns kivettli

4 szobás, hallos lakás
központi etage-fűtéssel, melegvízellátással november hó elséjére kiadó

Bimbó-utca 1. számú házban, Statisztikai Hivatal mellett, kertré nöz

5 szobás, hallos lakás
kapható, valamint üzetheleység.

Bővebbet: Katona, Székely, Molnár építésszak, Személynök-utca 9—11. Telefon: Automaia 298—29

Fehérbutorok Konyhák
Élőszobák
Küllönleges leány-szobák
Fehér hálószobák

kiszárgó elsorangu minőségben HAVAS asztalosmesterben, Sommolweis-u. 9 és Róza-u. 20. Tel. J. 379-14. Füzetési keztrényöl

Nem mind arany, ami fénylik,

Nem mind Diana, ami sósborszes!!

RAGÁSZKODJÉK A DIANA ELNEVEZÉSÉHEZ, HA VALÓDIT, S NEM UTANZÁTOT AKAR!

Őszinte diagnózis

a tőzsde betegségéről, amelyet nem szabályokkal, hanem a gazdasági helyzet javításával lehet gyógyítani

„Nem szabad hozzányulni a tőzsde autonómiájához!” — mondja Paupera Ferenc, aki szerint a tőzsdén „a szegénység civakodik”

(A Reggel tudósítójától.) A Halász-ügy a hét folyamán végleges befejezést nyert a tőzsdén. A tőzsde a saját sepről-vevett szöveget kiportálta és ezzel véget vetett azoknak a kísérleteknek is, amelyek ebből az alkalomból siettek volna fejszét emelni a tőzsde autonómiájára. A Halász-ügy maga most már nem a tőzsde ügye.

Átterelődött a politika porondjára.

Végezzenek vele most már ott! Hanem a Halász-boglya elégetésénél a lángok sokkal fontosabb kérdésekre világítottak rá. Az egyik, hogy miért nincs üzlet a tőzsdén, a másik, hogy történnék-e az a sok száz existenciával, amely délelőttönként még mindig ott léleg a parkokban, lesve, hogy ebből az ördögi malomból mikor hullik ki legalább egy kis polya az ő számára és harmadszor, miféle tőzsdetechnikai intézkedéseket kellene életbe léptetni, hogy az ördögmotolla legalább akkor működ- jék jól, ha majd megint lesz mit örölnie.

Miért nincs üzlet a tőzsdén?

Ez az első kérdés. Azért nincs, mert a közönség irtózik tőle. Irtózik pedig azért, mert az infláció köles örömei után, amelyet a tőzsdén keresztül szűrészt, a stabilizáció keserű levét is a tőzsde poharából kellett meginnia. A nagy- közönség nem az italt utálta meg, hanem — a poharat. Ez az egyik ok. A másik azonban az, hogy a dráguló pénzsel nem tartottak lépést a bankok és patronizált iparvállalatok irány- dandói. Aki a tőzsde helyzetén komolyan akar segíteni, nem térhet ki az elől, hogy ne vizsgálja meg azt

a nagy ellentétet, amely a bankok egyre javuló helyzete és részvényeiknek egyre rosszabbodó árfolyamai közt van

és bizonyos, hogy ennek a jelenségnek okát másban is meg fogja találni, mint a társulati adóban és a lombard hitelek hiányában. Ilyen körülmények közt egyre nő a közönség pesszi- mizmusa és legalább is naivitás azt hinni, hogy ezt a pesszimizmust le lehet szerelni egy- pár olyan nyilatkozattal, amely ügyesen esop- portosított statisztikai adata támaszkodva azt hirdeti, hogy itt nincsen semmi baj. A mátyás- madár esete ez, amelyik nem tudott egyebet mondani, mint ezt: ne félj, Matyi! És ezt mondta akkor is, amikor már a macska szája- ban volt... A tőzsde kérdések második csoport- jába az tartozik, hogy mi történnék e furcsa, sokszor könnyelmű, édes és édes és min- dig teleményes emberfajtával, amelyet

tőzsdésnek

neveznek és amely most a Halász-féle kalandba vetette magát, hogy jobb nem létében, meg- keresse legalább a mindennapi kenyerét. A Halász-ügy lebonyolításakor mélyen bele lehet- tett látni a zsebükbe s fejeseóvalva állapították meg, hogy milyen fantasztikusnak őrsek. Az inflációs idők sok olyan elemet sodortak a tőzsdére, akiknek nem volt alkalmuk a tőzsde régi morálját megismerni és magukba szívni, de a Halász-féle affér mégsem érlelheti meg

Főlhívás!

A Magyar Kir. Ügyészség utasítá- sára fölkérem a t. Kartársaimat, hogy Van de Velde Tőkéltes házasság- című könyvét az általunk adott prop- spektusok utján tovább ne terjesszék és azokat kirakatablakáikból vegyék be.

Különbön a könyv terjesztése elé az Ügyészség nem gördített akadályt. Ismétellen nyomtatékosan fölhívom a t. Kartársak figyelmét arra, hogy ezen könyv csak nagykoru férfiaknak adható el.

Tisztelettel

Rozsnyai Károly

könyv- és zeneműkiadó

Budapest IV, Múzeum-körül 15

azt a főfogást, hogy egyes fezőrök excessusai folytán a legitím értékpapirkereskedelmet kell elítélni.

Szigoru kiválasztás lesz itt szükséges az erkölcsi megbízhatóság és az anyagi erők mérlegelése alapján

s ezt a szelekiót akár a kauciók emelése, akár más alapon a tőzsde maga el fogja vé- gezni. A Halász-ügyből kifolyólag a Giró is mulasztásokkal vádolják. Akár történetek mul- lasztások, akár nem, a Girónak van csak módja teljesen belénni az egyes tőzsdetagok üzleti gesztiojába. Ezen a módon a Giró íté- lheti meg legjobban azok teherbírástát s éppen ezért a Giró kell fölrüházní olyan hatáskör- rel, hogy módja legyen beavalkozni az üz- telbe, hogy azt szabályozhassa. Az értékpapir- kereskedők érdekképviseletének a jövőben jobban kell ügyelnie saját tagjai érdekeire és ugy halljuk, e tekintetben esakhamar olyan

személyi változások lesznek ugvis, amelyek az egyesület fontos munkáját a helyes irányba foszják terelni.

A legitím értékpapirkereskedést meg kell hagyni azok kezében, akik a szaktudás és be- seületes munka szempontjai szerint dolgoznak. Véget kell tehát vetni annak a negotizmusnak, amely ugyancsak az inflációs időkben maradt, hogy bankigazgatók és tőzsdésziponensek baráti és rokoni kötelékei határozzák meg, hogy ki kap megbízást a bankoktól. Az atya- fiság révén nemcsak a legitím értékpapir- kereskedőket szorítják ki a piacról, de sok esetben ez a magyarázata az olyan játéknak, amely

összekeverte a bankok tablóit a diszponen- sek saját tablójával.

Ezek azok a kérdések, amelyeket rendezni kell a tőzsdén. Ne beszéljenek melléje a dol- goknak és ne sokat tanácskozzanak.

Ugvis tudják, hogy mi a baj.

Nem reformokra van szükség és nem új szabályokra, nem bünbakokra és nem is arra, hogy a bankok az ügynököket, ezek pedig a bankokat vádolják. Mindkét félen hibák vannak. Ennek őszinte belátása az, amire szükség van. A tőzsde időszerű problémáiról megkérdeztük

dr. Paupera Ferencet.

A Tőzsdeklub elnökét, aki A Reggel munka- társának a következőkben nyilatkozott:

— A Halász-affer nem a tőzsde, hanem egyes emberek üzleti gesztioja volt. A Halász-ügy rendezése azonban a tőzsde közönségének, a bankoknak, az üzletben érdekelteknek és ami még jellemzőbb, olyanoknak ténye, akiknek az egész afférhez semmi közük sem volt. Mind- ezek a tőzsdei intézményért, annak jó hir- nevéért hoztak áldozatokat. Az olyan piac autonómiájához azonban, amely most is, mint mindig, a maga erejéből intézte el a maga ügyét, hozzányulni éppen ezért nem szabad.

A tőzsde, mint minden életképes szervezet, a maga erejével dohja ki magából mindazt, ami rossz.

Ez az első tanulság, amit a Halász-ügyből le kell vonniok azoknak, akik arra gondolnak, hogy most van itt az alkalom arra, hogy a tőzsdét is hatóságai kezelésbe vegyék. A túlzott etatizmus helytelenségét egyébként is kezdik fölismerni az egész vonalon.

A kormány hozzá fog a túlságos állami be- avatkozás rendszerének lepitéséhez.

Ki az, aki éppen most, az ezzel ellenkező rend- szerhez való visszatérésben akar orvoszert találni? A Halász-estet képesen a hités ügynöki intézmény bevezetésében vélik némelyek a kér- dés megoldását. Véleményem szerint hely- tetlenül. Egyik napról a másikra nem lehet a mai viszonyok közt embereket kenyéértelenné tenni, pláne, amikor a jogosított ügynöki rend- szer nem is igen felet meg a mi piacunk viszonyainak. Ezt a medicinát különben is ki- próbálta már 1917-ben Horváth Elemér, a tőzsde akkori elnöke. Anyyira

◆ ADMIRAL ◆

Az
előkelő világ
táncszalonja

Magyar-utca 5 Tel: Aut. 851-26

Nagymagyarország

fénylő alakjai, férfiai és asszonyai,
a magyar mult dicső emlékei élnek
és támadnak föl

Krudy Gyula

műveiben.

A magyar romantika mesterének
költői alkotásai:

a régi Pest,
a régi magyar világ,
a régi magyar öröm

édes-bús regényei.

1878—1928

Krudy Gyula

műveinek jubiláris kiadása

a boldog béke

világát nyitja meg a közönség számára.

Ki ne emlékeznék szíve-
sen a multra, ki ne fű-
röszténé meg lelkét a
szép emlékekben?

Krudy Gyula művei

az

ATHENAEUM
kiadásában

gyönyörű 10 kötetben, díszes egész-
vázsonkötésben, pompás kiállítás-
ban minden magyar házigazdi ékes-
séget lesznek.

Ára **82** pengő

Kapható kedvező havi részletfizetésre is.

nem vált be az a kísérlet, hogy két nap mulva be kellett szüntetni.

Maradna a harmadik módszer. Az ügyöki kauziók fölemelése. Ebben még a legtöbb biztosítékot találom, de ezt is a különböző körülmények mérlegelésével, különösen az anyagi és erkölcsi erők összehangolásával kellene alkalmazni. Semmi kétség, hogy a Halász-ügyből vannak tanulságaink és azokat értékesíteni is kell a tőzsde érdekében. De veszedelmes volna, ha olyan érzékeny szervezetet, mint amilyen a tőzsde, incidentaliter nyulnánk hozzá. Különösen most, amikor még

enne vagyunk az ujjaépítés árjában és amikor arról van szó, hogy mezőgazdaságunk új irányu kiépítése, iparunk szükséges fejlesztése a szokottnál is nagyobb külföldi hitelre és bizalomra utal bennünket.

Ne feledjük, hogy nemzeti életünk sorsa, a gazdaság terén dől el. Amikor rosszul megy — így mondják a tőzsdén —, a szegénység elválik. Nem volna helyes, ha a civakodás hangulatában nyulnánk komoly intézményeink reformjához. Inkább arra törekedjünk, hogy

piacunk életképességét állítsuk helyre

és én azt hiszem, hogyha a bankok megfelelő lomberdőt fognak nyújtani és ha e tekintetben a Pénzügyminisztérium központi segítségére lesz a tőzsdének, ha végül ugyanazok az emelkedett szempontok és ugyanaz a moralitási fog ismét érvényre jutni a budapesti tőzsdén, mint amelyről mindjárt híres volt és mint amelyet a Halász-ügy rendezésekor, a rendezést végrehajtó férfiak tanusítottak, akkor a budapesti tőzsde megint az lesz, ami volt, büszkesége közzgazdasági intézményeinknek.

Másfélmillióra beesült azt a veszteséget, amelyet a magyar terménykereskedők a babtermés elmaradása révén szenvedtek. Azt a veszteséget pedig, amely a pesti pákeket érte, rosszul csültl terminizációk révén, egyelőre még megközelítőleg sem lehet kiszámítani. Hogy ez a veszteség pengőkben mennyit tesz ki, azt csak a tőzsdetörök özöne fogja mutatni, amely a malmok és nagykereskedők lesznek kénytelen késedelmes vevők ellen megindítani. Csodálatos, hogy jogvényhányzor megismétlődött már ez az eset. A pékek nagyszabású lisztvételekbe bocsátkoznak, abban a föltevésben, hogy a liszt ára ebből vagy amabból az okból emelkedni fog. A spekuláció rendszerint rosszul sül el, azon egyszerű okból, mert akinek műhelye, üzlete van s aki nem lát bele a világpiac szövvényes halmozatába, az még nem keresett gabonaszekulációval egy garast sem, az sem igen, aki a nagy üzlethez ért. S ahelyett, hogy mint okos iparosok a nem is olyan megvendő keresettel megelégednének, bakokra helyett lisztben játszottak az urak. A közönségnek igazán mindegy, mert akár olesóban, akár drágábban veszi a pék a lisztet, a kenyér ára alig változik. De ha a mester nem köt terminizációkat, csak rövidlejáratra fődözi be napi szükségletét, akkor megkeresi polgári hasznát s nem vesztíti el a forgótőkét. A babbal másként áll a dolog. Itt a veszteséget kereskedők szenvedték, akik határidőre adták el s nem fődöztek be idejökön magukat. De alapjában ez is föltevéses veszteség, mert csak az vesztít el a babon, aki mindenáron bent akart ragadni a kötésben. Mint a kártyás, aki fut a pénze után. Ugyúgyis, a játékosság olyan olyan gyökerezik ebben a magyar életben, hogy nincs ellene segítség. Játssz a pék a lisztel, a kereskedő a babbal s az eredmény a lassan fölggyülemelő üzleti tőke elpusztulása s a szórnny forgótőkével operáló cégek megsaprodása...

Románia megegyezett Németországgal. Bukarestből jelteti A Reggel tudósítója: Berlinben véget érték azok a gazdasági és pénzügyi tárgyalások, amelyek hónapok óta folytak Németország és Románia között. A román delegáció, amely a megegyezést már áldotta, hétfőn utazik vissza Bukarestbe. A nagy külföldi kölesön fölül Londonban kezdett tárgyalásokat most Párisban folytatják. Ha Romániának sikerül a nemzetközi kölesönt megszerezni, a szerződést Bukarestben írják alá.

Autópneumatik
AUTÓFÖLSZERELÉSEK
CITROËN- ÉS FORD-
ALKATRÉSZEK
TELEFON:
T. 221-97, 285-63
NAGY JOSZEF
VI. ANDRÁSSY-UT 43

PIRELLI PNEU- ÉS TÖMŐGUMI
Automobil Ker. Rt.
Budapest, Bálvány-u. 12

SAKORVOSI rendelés
vél- és namibetegek részére
EZÜST SALVARSAN ÖLTÁS
Rendelés egész nap. Rakóc-ut 32. I. o. 1. Rökussal szemben

ZÁLOGCÉDULÁKAT briliáns-ékszereket
bárkinél drágábban vesz
Singer IV. Egyetem-
utca 11. Egyetem-tér
sarkán

Az amerikai magyar kölcsönök jórészt legendák

Hosszu ideig nem lehet számítani amerikai kölcsönre

Newyork, október 10.

(A Reggel tudósítójától.) Mr. Wright, a központi záloglevélkibocsátó intézet tervével együtt elutazott. Bucsuizól íthagyta azt a legendát, amely különben is itt bujkált már közfűnk, hogy az amerikai kölcsönök a mesebeli asztal számunkra. Csak ki kell mondani a büvös zót, hogy: „Terülj meg!” és már roskad a kölesöntől. Newyorki tudósítónk, akit a magyar kölcsönök tanulmányozására kértünk föl, ezzel szemben a következőkben számol be tapasztalatairól A Reggel-nek:

— Ha meg akarják érteni otthon az itteni helyzetet, akkor mindenekelőtt vázolnom kell röviden a tőzsdei eseményeket. Néhány hónap óta

a tőzsdei értékek közül nem egy két-háromszáz százalékkal is emelkedett

és a közönséget olyan játékszenvedély fogta el, mint amint nálunk csak az inflációs időkben láttunk. A Federal Reserve Bank sietve lépett közbe, hogy megállítsa ezt a tomboló játékot. Megvonta a hiteket a bankoktól, vagy jobbanmondva, elvonta a tőzsde elől azokat a tőkéket, amelyek napipénz gyanánt álltak rendelkezésre a börzének. Ennek nem az lett a következménye, amit a Federal Reserve Bank várt, hanem éppen az ellenkezője, mert

a napipénz hirtelen három perccentről nyolc perccentré szökött föl,

de volt belőle bőven, mert a magas kamat szágára rögtön odagyílt a kanadai, japán és angol tőke. Az amerikai bankok azonban bondjait és részvényeiket rögtön a piacra dobták, amivel megkezdődött a bondpiac katasztrófa.

A bondokból olyan nagy uszó tömegek voltak a piacon, hogy áraik nyolc-tíz ponttal estek,

mert a publikum is rögtön követte a bankok példáját, eladta a bondokat és pénzét a nyolckilencszázalékos kospénzekbe fektette. Ilyen viszonyok mellett csak természetes, hogy

új emissziók nincsenek, nem is várható, hogy lesznek,

amíg ezek a viszonyok meg nem változnak. Hogy mennyire így van, utalok mindenekelőtt a Leszámlítóbank ügyvezetőjére Debrecenti kölcsönre, amelyet Bauer Pond és Anes Emmehoztak ki júniusban 955 árfolyamon, de még ma sem tudták plasziroálni, pedig már négy és fél pontot, vagyis többet kínálnak érte a dealereknek, mint amennyit ők maguk kerestek. Vagy itt van a protestáns kölcsön és a kisbirtokosok emissziója. Mindkettő Rollinsék kezén van, akik a két kölesönt 91-gyel vették meg és 955-ön akarták kihozni. Amde a piacon a hétszázalékos magyar bondok, mint például a városi kölesön is, most 91 körül állnak. Rollinséknek tehát, ha ma hétszázalékos kölesönrel jönnek ki, 935 árfolyammal kell jönniük és még akkor sem valószínű, hogy eladják, holott effektíve ráfizetnek. Így hát az a példátlan eset áll elő, hogy Rollinsék kénytelenek még két pontot elengedjen a vétclárból. Vagy beszéljék-e az Annuitás Házipőő Szövetkezet dolgojáról, amelyről megtudtam, hogy a Fourland and Company, amely egyébként jelentéketelen cég, ugyanazon alapon akar nyélhezútni, mint ahogy Klopstock a Jelzalogbankét. Hát így állanak az emissziós dolgok idekint. Bizonyos, hogy ez az állapot, ha nem is örökké, de jódarabig még így fog tartani.

A magyar emissziókra majd csak akkor lehet gondolni, amikor a nagy uszó bondanyag fix kezekbe kerül és amikor az investőrök megint vissza fognak térni a bondokhoz.

Az amerikai elnökválasztásnak semmi köze ehhez a kérdéshez és ettől a helyzet változásától várni nem lehet. Remélem, hogy az itt elmondottak kigyógyítanak otthon sokakat azokból a legendákból, amelyeket otthon az amerikai kölcsönökről írnak és mondanak.

Amerikára jó ideig nem lehet számítani, akár föllálitják otthon a külföldi hiteket ellenőrző szerveket, akár ha megrendszabályozzák is a külföldi kölesönöket. Ez már eső után kőponyog. Előbb kellett volna.

A részvénytársaságok reformjáról szóló törvényjavaslatot nem terjesztí be a kormány

Kuncz Ödön nyilatkozata a készülő kereskedelmi jogi javaslatokról

(A Reggel tudósítójától.) Főltűnést keltett a legutóbbi napokban az a hír, hogy a részvénytársaságok reformjáról szóló javaslatot, amely Kuncz Ödön tervezete nyomán sok elkeseredett támadásra adott alkalmat, a kormány még az ősszel beterjeszti a képviselőházban. Azt is tudni akarták, hogy a kisrészvényesek érdekeinek védelmére olyan intézkedést vettek föl a javaslatban, hogy

a részvénytőke egytizedrészt képviselő kisebbségi részvényesek a Pénzügyminisztérium Kőzpontoz fordulhatnak

kívánságaik érvényesítése céljából. Illetékes helyen vasárnap kijelentették A Reggel munkatársának, hogy a részvényjogi javaslat benyújtásáról egyelőre szó sincs. Kérdést intéztünk Kuncz Ödön ügyelmi tanárhoz, az eredeti tervezet készítőjéhez, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A részvénytársaságok reformjának kérdése sohasem került le a napirendről, de az érdekeltségek olyan heves támadásban részesítettek a tervezet, hogy a javaslat csak hosszas tanácskozások és ankétek után fogja végeleges formáját elnyerni. Most készítek el a kormány megbízásából a korlátolt felelősségű társaságokról szóló törvény tervezetét és még nem történt döntés arról, hogy a két javaslat közül melyik kerüljön előbb a törvényhozás elé. Annál bizonytalanabb ez az időpont, mert Deacs Akos képviselő is most készítette el

a banktörvény tervezetét,

amely a bankok ügyvitelét a Magyarországot környező államok mintájára akarja szabályozni és

különösen a vezérigazgató eddig majdnem korlátlan jogkörét szűkíti meg

és még nem biztos, hogy ez a javaslat nem fogja-e megelőzni a másik két kereskedelmi törvény tárgyalását. Azok a hírek, amelyek a részvénytársasági reformjavaslat egyes részleteiről, például a kisrészvényesek érdekeinek miként való megvédéséről számolnak be, téglólkapott egyet lennibőltek.

× A „Pesti Tőzsde” új száma dr. Kócs Zoltán, Wertheimer Adolf, Kádár Gusztáv, Szucs Géza, Földes Ággy Lajos, stb. nyilatkozatait közli. A tőzsdei helyzetéről, az Olasz-Bank új záloglevélmissziójáról, az Ofarol, a bankpapírokról, a Bauzitól, az új alumíniumgyárról, a Násiel londoni bevezetéséről részletes cikkekkel közöl.

× Rimamurány—Salgótarján Vasmű Rt. az 1927—28. évi mérlegét, amelyben az üzletév alatt megszerzett Borsodi Banyatársulat üzemiének beolvastása is kifejezőre jut, jóváhagyta. Az igazgatóság e hó 20-i közgyűlésén az javasolta, hogy az üzletév 2.917.307,97 P nyereségéből (múlt évben 2.940.228,98 P) részvényenként 6 P osztalék elhizetést szavazza meg és 215.000 P-t a társaság kőtőbizozó jótíj alapjái javára, valamint közmővelődési és közéleti célokra elokra fordítsa. A vállalat 62,1 millió pengő értékű arfordulmat bonyolított le. Az új üzletév viszonyai eddig a múlt évhez hasonlóan fejődtek.

FÖLHIVÁS
a köztisztviselőkhöz és közalkalmazottakhoz!
Az »ANNUITÁS«
HÁZÉPÍTŐK SZÖVETKEZETE
(BUDAPEST V, Tűró-utca 2) (TELEFON: Automata 113-06)
a nagy, kis, Népjóteti és Munkajogi miniszterium 5748/1928. számú, valamint a m. kir. Pénzügyminiszterium 127.805/1927. számú lehatja alapján megkezdte a család- és társaságiak építésének keresztálatottát
Az építkezni kívánó köztisztviselőket és közalkalmazottakat 30 éves törlesztésre, lakbérüknek lekötése ellenében kisebb hozzájárulással építkezhetnek
Részletes fölvilágosítás az »ANNUITÁS« irodájában: délelőtt 9—2-ig és délután 4—7-ig

Gyászruhák
4 óra alatt
Horváth és Halász
Telefon: Aut. 371-09
női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
Teljes gyászöltözések speciális raklára

KISSLING CSILLAROK
legelőbb és legjobb kivitelben
VI. kerület, Podmaniczky-utca 31. szám

VASÁRNAPI SPORT

Az elparentált Vasas óriási meglepetésre 3:0-ás megérdemelt győzelmet aratott a bajnokaspiráns Ujpest fölött

Királyt a második féldőben kiállították, de a Vasas tíz emberrel is fölényben maradt. — Szulik kivédte P. Szabó tizenegyesét. — Az Ujpest kiesett a bajnokjelöltek sorából

(A Reggel tudósítójától.) Hat héta tartott a Kispeszt pünkösdi királysága, amely már-már aggasztani kezdte a ligabajnokság ambiciózus trónörökösét. A szenzációs meglepetésekkel kedveskedő hatodik forduló azonban alaposan megcsappantotta a konkurenciát: egyszerre két bajnokaspiráns dől ki a sorból. Az eddig veretlen Kispeszt szégyenszemre öt góllal kapott ki a régi formáját megkímélő Ferencvárostól, az újpesti csapat pedig a szezon legnagyobb meglepetésével „dicsékedhetik”, amennyiben nagy favorit létére sem tudta megakadályozni a már annyiszor elparentált Vasas 3:0-ás győzelmét. Kispeszt és Ujpest bukása után a bajnokság sorsa előreláthatóan ismét a Hungária és a Ferencváros között fog eldőlni, bár a kétfelhéren kívül most már egyedül egyetlen Nemzeti egyetlen esélyesen ragaszkodik második helyéhez. A vezető Hungária, ha nehezen is, de mégis csak legyűrte 3:2-re a Sabária-t és így vesztett pontszámok alapján is az első helyen áll. Összesen csak két pontot vesztett, a Nemzeti és a Ferencváros pedig három-háromat, amint az alábbi táblázat mutatja:

9. III. kerület	---	6	2-1-3	5:10	5
10. Bástya	---	5	1-1-3	8:8	3
11. Budai 33-as	---	5	0-1-4	7:15	1
12. Sabária	---	5	0-0-5	7:12	0

A bajnoki lista előkelő harmadik helyét eszerint az újonc Somogy foglalja el, amelynek kitűnő szereplése a szezon egyik legkellemesebb meglepetése. Vasárnap 1:0-ra verte a nagy balszerencsével küzdő Budai 33-asokat, akiket hétről-hétre csak a Sabária „engedékenységé” ment meg az utolsó helytől. A szerencsétlen szombathelyi csapat vasárnap könyvelhette el sorrendben ötödik egy gól különbségű vereségét, ami mindenesetre rekord-számba megy. A debraceni Bocskay Szegeden is le tudta győzni 2:1-re a Bástyát és e győzelmével a negyedik hely dicsősége jár. Hősiesen szerepelt a III. kerület is, amennyiben 1:1-es eldöntetlen esik ki a veretlen Nemzetitől olyan játékkal, amelyet megilletett volna a győzelem is. Néhány szót mégül a közönségről. A rendszer a futballszereplésben megkezdődik a rendezinálás munkája, talán helyénvaló lenne, ha a közönség is kiküszöbölne sorai közül azokat a hivatásos rendbontókat, akik mindgyakorabban fullasztják botrányba az igazamassban nem azonosítja magát a botrányhősökkel, akikkel szemben csak egy orvosság van: tessék őket rendőrkézre adni és megszabadítani ballasztjukról az új fejlődésnek induló magyar labdarugósportot.

kal támad hevesen a Vasas. Ujpest fölszabadul, Ströck és Wilhelm vezetnek támadást. Ströck lövése célt téveszt. A 10. percben Bäder fejese meggy kapu fölé. Király gáncsolja Szentmiklósi. A bíró szabadrugást ítél, amelyet P. Szabó a kapu mögé löv. A 12. percben a Vasasok terohannak és

Himmer beadásából Bäder közvetlen közletről a kapu batsarkába védhetetlen gólt lö.

A 15. percben Remmer hosszan előreadott labdájára egyszerre startol mind a két Fogl. Tóth reájuk rohan. Sikerül megszerzenie a labdát.

a két Fogl között kisiklik és a meglepett Acht mellett a gólya vágya a labdát. 3:0 a Vasas javára!

Király magasra emelt lábbal szájon találja Szentmiklósi, amiért a bíró kiállítja. Himmer erre hátramegy hátvédnek.

A Vasas tíz emberrel is nyomasztó fölényben marad.

Rozgonyi gáncsolja Jakubót. A bíró 11-esét ítél. P. Szabó hatalmas lövést. Szulik remekül kifogja. Bäder Fogl III. hátulról csuanyan fölvágja, úgy, hogy a mentőknek kell a Vasas-játékost elvise kelleni. Pár pernyi masszírozás után Bäder visszatar. Valóságos tapsorkán fogadja. A 33. percben Wilhelm hátrahúzódik halfánk és Borsányi előre megy. Négy perc múlva remek Vasas-támadás következik, amely Bäder győngye lövéssel fejeződik be.

Ujpest teljesen „kész”.

Még egyszer megpróbál támadni, de most is siker nélkül kell visszavonulnia és védekeznie a megnem szűnő Vasas-támadások ellen. 1

Vasas—Ujpest 3:0 (1:0)

UTE-pálya. — Bíró: Schissler. — 2000 néző

Az újpesti Stadion vasárnap a bajnoki szezon legnagyobb szenzációjával lepte meg közönségét.

Az elparentált Vasas föltámadt és megsemmisítő csapatot mért a bajnokaspiráns Ujpestre.

A visszaeső Ujpest ugyancsak megérdemelte a 3:0-ás vereséget. Saját otthonában új idegenül mozgott, hogy nem lehetett ráismerni.

A Vasasok állandó fölényben voltak

és csak néha tudott pár perere szóhoz jutni az újpesti csapat. A győztes csapatban külön elismerést érdemel Szulik kapus, aki flegmatikus nyugodtsággal tette ártalmatlanná a legveszedelmesebb labdákat. A két hátvéd, Király és Rozgonyi elsőrangú munkát végeztek.

A halvesorban az „öreg” Fried a csapat legjobb embere volt.

A csatársor ésszerűen, ötletesen és eredményesen operált. Bäder és Tóth önmagukat mutatták fölül. Az előbbi Fogl III. a második féldő közepén, amikor már nem bírt vele, csuanyán fölvágta, amiért még az újpesti hízők is kiállítást sürgették.

Ujpest kezd, de a labda hamarosan a Vasasoké. Himmer lefut a balszálen és kapura löv. A labda Acht mellett lepatann. Ströck és Tomecz rástartoltak, de Achtnak nagynehezen sikerül ártalmatlanná tenni a veszélyes labdát. Ezután Bäder és Tóth vezetnek szép támadást Ujpest ellen. Fogl III. szerel. A Vasasok újból támadnak és

szorongatják Acht kapuját.

Pár perere Ujpest is ellátogat a Vasasok kapujához, ahol P. Szabó lövést Rozgonyi el akarja hátrítani és majdnem öngólt vet. Ujpest kornert ér el, de siker nélkül. Himmer lövése emberbe megy. Újabb Vasas-támadás, de

a kapu előtt biztos helyzetből Himmer „luffot” rug.

Három perc múlva Ujpest fölszabadul a Vasasnyomás alól és forró helyzetet teremt. P. Szabó öt lépésről löv, de Szulik kiüti a labdát, amely Jakubéhoz kerül. Jakube, Szentmiklósi, majd Ströck löv kapura, de Szulik mindig a helyén van. Végül Rozgonyihoz kerül a labda és hatalmas fölszabadító rugással tisztázza a helyzetet. A 26. percben remek összáttékkal támad a Vasas.

Tóth Bäderhez tolja a labdát, aki a kapu jobbarkába gólt lö: 1:0 a Vasas javára!

A második féldő elején pompás összátték-

Ötödik mérkőzését is egygólos különbséggel veszítette el a Sabária

Hungária—Sabária 3:2 (1:0) — Üllői-uti pálya — 15.000 néző

(A Reggel tudósítójától.) A Hungária, úgy látszik, egyik mérkőzését sem ussa meg anélkül, hogy botrányos jelenetek ne fűszerezék a játék izgalmaival. Amikor a Sabária-játékosok 2:2-re kiegyenlítették, egyszeriben puskaporosá vált a levegő. Ekkor történt, a második féldő 30. percében, hogy

parázs botrányban robbantak ki a szenevédek.

Nagy fölívágta Haart, aki viszont Prémet rántotta magával. A temperamentumos Nagy odarohant a földön fekvő Haarhoz, a levegőbe emelte a Hungária kistermetű jobbszélsőjét, aztán mint egy zsákok, a földre dobta. A közönség egy pillanat alatt a pályán volt, körülfogta az izgatottan vitatkozó játékosokat és

csak a rendőrség közbelépése mentette meg őket az inzultusoktól.

A nézőtérben maradt drukkerok viszont ólént tüntetésre kezdtek, az izgalom itt is urrá lett és

elesanttának a szokásos pofonok.

Nagy kiállítással lakolt hevességéért, néhány nézőt az őrszobára kísérték a rendőrök, a játék pedig ebben az izgatott hangulatban folyt tovább.

Pedig szépen indult a játék. A közönség meleg tapsokkal köszöntötte a szombathelyi csapatot és allig indította el a labdát Stofán, máris fálhangzott az ítemes biztatás: „Tempo Sabária!” A ferencvárosi közönség látható örömmel nézte a Sabária formás támadásait és sokáig úgy látszott, hogy az első gólt a szombathelyi csapat lövi. Ebben a hangulatban néma csönd fogadta a Hungária első gólját, annál lelkesebb taps köszöntötte Stofán, majd Mészáros gólját.

A Hungária harmadik gólya eldöntötte a mérkőzés sorsát,

a közönség pedig azon esodálkozott, hogy a nagyképességű, csupa jó játékosból álló szombathelyi csapat pont nélkülül áll a bajnoki lista utolsó helyén. A mérkőzés ugyanis teljes mértékben igazolta a Sabáriát, amely

leküzdhetetlen balszerencsével operál a szezon kezdete óta.

MINDNYÁJAN CSAK KAKAS-PASZTÁT
HASZNÁLUNK MERT KIPRÓBÁLTUK ÉS LEGJOBBNAK TALÁLTUK
 GYÁRTJA MAGYARORSZÁG LEGREGÉBB GYÁRA: **BENES TESTVÉREK**
 VEGYÉSZETI GYÁR. RT. GYŐR-BUDAPEST

Vannak a csapatnak gyöngye pontjaid, az együttes mégis nagy játékerőt képvisel és ha a csatárok lövéseit valamiképpen kitökölözés közepén irányítanád rendszeresen a kapu — mellé, ma a Sabária az élen küzdene. A győztes csapat csalódot keltett. *Új csatársorral kísérleteztek. Az újonc Barátky jómozgású fut, akiből föltétlenül lesz valami.*

Kalmár — a Hungária másik Benjáminja — máris kiforrott, nagy játékos.

Centerjátéka kifogástalan, úgy látszik, *vele oldódik meg a válogatott csapat center-problémája.* Vasárnap délután a *mezőny legjobb embere volt.* A halvesor még mindig nem talált magára, a védelemben pedig, *Kocsis* nagyvonalu játékától eltekintve, *Újvári* és *Mandl* sem érte el a Ferencvárossal szemben mutatott formáját.

A mérkőzés nagy közönség előtt kezd a Sabária, amelyben a fővárosi publikum változatlanul bizott. És amikor egyre több és több veszélyesnél veszélyesebb támadást vezetett a Hungária ellen, a *közönség biztosra vette a „betörést.”* A támadások során a szombathelyi legénység testi fölénye dominált, szinte elcsúszták a *Könyvüslési Hungaria-játékosokat.* A 4. percben Weber remekül előreadott labdájával Kalmár veszélyes támadást vezet, de Haar ront. A támadásra támadással felel a Sabária és csak Kocsis kornere menti meg Újvári kapuját a biztosnak látszó göltől. További Sabária-támadásokat újra Kalmár akciója szakít meg, a 10. percben Hauser összehajszolja kornert érnek el. *Legalmas és változatos a küzdelem,* a Sabária láthatóan ambicionálja az eredményt, de hiába minden igye-

kezet: Tárnok és Buresch beadásait a helyük sora elrontják *Kisist durván a játék.* Skvareket is, Webert is figyelmezteti a bíró. A 36. percben gölhelyzete van a Hungáriának, *Kalmár átadását Skvarek kapu mellé lövi.* A 42. percben végre egy kapu-előtti kavarodásból megszületik az első gól. Jó helyeztetés Skvareket elnyomják, a labda a 30 méternyire álló

Barátkyhoz kerül, akinek szépen irányított lövése Weinhardt támogatásával góliba megy.

A második félidő első percében ugyancsak kavarodásból

Haar javítja 2:0-ra a Hungária gólarányát
és az elkeseredett Sabária-dunkerek kétségbeesetten hajtogatják: *„Ez a félidő is jól kezdődik...”* Nines igazuk, mert három percre rá a Sabária egyik lendületes támadása után

Stoňan, majd Mészáros átadásából Tárnok kiegyenlítő a Hungária kétgólos előnyét.

Kettő-kettő... Hajrá, megindul a harc a győztes góltól. A 11. percben a Sabária, a 24. percben Barátky révén a Hungária ér el egy-egy érvénytelen összajó, a 30. perc pedig *egy kis botránytalant larkítja a küzdelmet.*

A Sabária Nagy kiállítása után tis emberrel védekezik

a Hungária támadásai ellen, de hiába, mert a 43. percben

Hírzert fölvyájt és Schneider szabadrugását Barátky védtelentlenül a hálóba sávití: 3:2.

A sérülések miatt fő percel meghosszabbított játékidőben a *kék-fehérek biztosan tartják az eredményt.*

Tizenegyes mentette meg a Nemzeti veretlenségét a III. kerülettel szemben,

Nemzeti—III. Kerület 1:1 (0:1) — Határ-utcai pálya. — 1500 néző.

(A Reggel tudósítójától.) A profifutball történetében föl van jegyezve, hogy a *Nemzeti még egyetlenegyszer sem tudott sikerrel megbarátkozni a III. kerülettel,* akik a két első ligában háromszor győztek a nemzetiek ellen, egyszer pedig elődtelentlenül játszottak. Most is úgy indult a küzdelem, hogy az öbudaik kék-fehérek megfosztják idei veretlenségéről a Nemzetit, amely

tizenegyesel egyenlítetté ki

és így a Hungárián kívül a fekete-fehérek is megőrizték veretlenségüket. Pedig a *Nemzeti-csatársor szinte csak léngzett a pályán és komoly akciókra képtelen volt.*

A III. kerületi FC megérdemelte volna a győzelmet,

amely aligha csuszik ki a kezéből, ha a második félidőt két sérülttel, *Lutz és Steiner,* nem kénytelen végigjársani. E két játékos még szünet előtt alaposan lerugták, de *példás önfeldázással mégis végigküzdötték a meccset.* A III. kerületiek megbízható közvetlen védelmének ezáltal *Kenyeres* volt a legjobb embere, míg a díszeset átlagunkat végző halvesorból *Magyar* emelkedett ki.

A csatársorba a sokáig nélkülözött Horváth vitt életet.

A III. kerület kezd a nappal szemben, de azonnal a *Nemzeti kerít frontba* Kautzky, majd Bihámi kedvező helyzetből a gól mellé lö. A Nemzeti kornere is eredménytelen, mire a III. kerület nyomul föl és a 13. perc szerenésöttségét is hoz a nemzetiek kapujára.

Rábl centerével Horváth für előre és miután kieszelte Törököt, a kapuból kirohanó Gallina mellett menthetetlen gólt helyez a balsarokba.

Bihámi centerével Kautzkyknak rövidesen alkalma volna kiegyenlíteni, labdájja azonban a kapu ellenkező saroktól *átig néhány centiméternyire gurul ki a gólvonalon.* Lengyel Horváth juttatja kedvező gölhelyzetre, a nagyszerű labda azonban a felső kaputal faljára, Drössler elgáncsolása, majd Volentik henece miatt két szabadrugással veszélyeztet a III. kerület, míg Lengyel ennek centerét *körner áran menti Gallina.* Rábl támadását ismét körner áran hárítja el a Nemzeti védelme. A 35. percben a Nemzeti is szóhoz jut, de Senkey I. körner áran szabadt. Lutz—Bartos párbaja a 32. percben *Lutz harcfeletlenségével végződik, akút az öltözébe visznek.*

Szünet után a sérült Lutz a csatársor jobb-szélén statisztál.

de rövidesen helyet eszról. A III. kerület energikus támad, de Lengyel sávitó labdájja újra a feccet srolyja. A 6. percben Odri vezet támadást, de Hauser a büntetőterületen belül elgáncsolja.

Szabályszerű tizenegyes, amelyet Bihámi juttat rendeltetés-helyére (1:1).

A 11. percben ismét a Nemzeti kapuja forog veszedelemben, de *Horváth fejéssel* Gallina rávetésével *bravúrosan menti.* Lutz biztos gólnak hitt labdájja a földön fetregő Gallináról pattan vissza a mezőnybe. A III. kerület újabb kornere után *erősíti a tempót.* Drössler kitűnő gölhelyzetet teremt Horváth számára, de a győngén gurított labda Gallina zsákmányra lesz, aki a 28. percben ügyefogyottan kornert hibáz, *Horváthot olyan brutálisan szereli*

Szendró, hogy kiállítása is indokolt lett volna. A 33. percben

Hossó és Hauser egymásba gázol. Hossót alig lehet megfékezni, végül a bíró mind a két halott kiállítja.

Ezután lehiggadnak a kedélyek és a játékba csak a Nemzeti, majd a III. kerület egy-egy kornere, *Szendró újabb durva gáncsa* a szokatlanul fairén játszó Drössler ellen, végül *Senkey I. egyetlen hibája* hoz némi izalmat.

A Bocskay nagy fölénye ellenére csak 2:1-re győzte le a Bástyát

Szeged, október 21.

(A Reggel tudósítójától.) Gyönyörű időben rekordközönség előtt játszott a két vidéki csapat. A Bocskay jól szerepelt a hogy a Bástya nem szenvedett nagyobb arányu vereséget, az **Benedának, az Újpestfél kölesönbe kapott kapusnak érdeme.**

Az első félidő a Bocskay fölényének jegyében indult, de a Bástya csakhamar átvette a játék irányítását s ennek a 37. percben eredménye is mutatkozott.

Fröhlich egyéni játékkal kitért a debreceni hátvédek között és éles lövése a hálóban akadt meg (0:1).

Szünet után a Bocskay erőteljes támadásokat indít s a meglepett Bástyát bosszorítja. A 10. percben *Wiegloffner csak kézzel tudja megakadályozni a debreceniek támadását s a bíró 11-est diktált.* Ezt **Dettrich** védtelentlenül a hálóba és kiegyenlített (1:1).

Az állandósuló debreceni támadások kifárasztják a Bástya védelmét. A 31. percben szabadrugás a Bástya ellen. Kevitzky áll a rugashoz és a 25 méterről íveltén rugott labda a felső sarokba jut (2:1).

Kaposvárott is kikapott a balsorsüldözötté Budai 33-as

Somogy—Budai 33-as 1:0 (0:0)

Kaposvár, október 21.

(A Reggel tudósítójától.) Heves, de a játékosok nékülözötté futball játszott a két csapat.

Az első félidőben a Somogy gólokkal volt jobb budapesti ellenfelénél,

amit a 10:1-es kornerarány is bizonyít, de *kihasználni a fölényt a Somogy csatársora nem tudta.* Az első félidő 4. percben esett a mérkőzés első s egyben utolsó gólya.

Steiner labdáját Oláh a 6-os vonalon kézzel ültette maga elé. A megítelt 11-es büntelőrugást Schmidt védtelentlenül behelyezte.

Szünet után a Budai 33-as került fölénybe.

Csatársora azonban *Emberrel* az élen *minden jó helyzetet elrontott.* A 27. percben hármas kornere volt a Somogy ellen, de eredménytelen maradt. A 30. percben a Somogy magára talált és *sorozatosa támadást indított, de Schmidt* szép lövésein kívül nem volt említésre méltó gölhelyzet. A finist a budai csapat indította meg s irányította mindvégig, a *balszerencse azonban megfosztotta a kiegyenlítéstől.*

A Ferencváros ögigólos győzelemmel fosztotta meg a Kispestet veretlenségétől

Ferencváros—Kispest 5:0 (2:0) — Üllői-utí pálya 15.000 néző. — Bíró: Majovszky

(A Reggel tudósítójától.) *„Egy bajnokaspiránssal kevesebb!”* — mondták egymásnak a Ferencváros—Kispest-mérkőzés nézői, amikor a Kispest sokáig veretlen csapata a becsületesen megjártott mérkőzés után, *öt góllal terhelten öltözébe vonult.* A Ferencváros magára talált, talán igaztatta a játékosokat az a nagy bizalmatlanság, amellyel szereplésüket a közönség várta, talán komolyan respektálták a Kispest veretlenségét és előkelő pozícióit, elég az hozzá, hogy a *legnagyobb komolysággal és ambícióval mentek a küzdelembe,* minden labdát megjártottak, óvatosan ügyeltek a veszedelmesnek látszó kispesti csatárookra... A bajnokasapal mai játéka ezt mondta: *„Itt vagyunk, azzal a friss és nívós játékkal, amellyel a múltévi bajnokságot megnyertük. Tessenek komolyan számolni velünk, mert egy-két hét csak és — hipp-hopp, úrra a bajnoki lista élen leszünk!”*

A mérkőzés nagyrészt — unalmas volt, mert a Ferencváros, amikor nagy fölényt észrevette, engedett az iramból és inkább iskolaijátékkal szórakoztatta közönségét. Helyenként azonban föllángolt a vihar, itt is, ott is tízes támadások indultak, ezek a percek aztán mindentért kárpótlak. A mérkőzés sorsa már az első félidőben eldőlt. Bár Kispest-támadásokkal indul a félidő, azonban megállapítható, hogy a mérkőzés a Fradi „szabályszerű” győzelmével fog végződni. Így aztán nem kelt fűlságs izalmat Dán egy-két kitérése, még a legvérmesebb zöld-fehér hívó is nyugodtan nézi a Kispest bevezető támadását. A nyugalom indokolt... A 12. percben Koszta átadása Kohnhoz kerül és

amit az előbb Dánnak nem sikerült, azzal Takácsnak nagyobb szerencséje van: Kóhut passzából gölt lö.

Nagyon szép gól volt, örvéndetes megkönnyebbülés az előző Hungária—Sabária-mérkőzés „kottort” göljai után. A zöld-fehér fölény tovább tart, *Koszta gölt is lö,* szerenésöttségére a labda a hálóból újra a mezőnybe pattan és Majovszky bíró érthetetlenül nem ítéli meg a tiszta gölt. A 28. percben aztán mégis csak bejut a második gól a Kispest hálójába

Turay váratlan felese

révén. A második félidő 6. percben a Kispestnek alkalma nyílt volna a gólszerzésre, de Dán hibázik, a 14. percben pedig

Takács II. a Kutruetz által eléje boxolt labdával háromra növeli a ferencvárosi gólok számát.

Az iram eszökken, a Kispest már nem bírja a tempót, természetesen tehát, hogy az *átlóképes Ferencváros újabb gólokkal bizonyítja be fölényét.* A 38. percben Takács II. szép lövést engedí be Kutruetz, a 40. percben pedig *Szedlaesek* fejese állítja be a végeredményt.

A második liga vidéki favoritjai gólokkal verték pesti ellenfeleiket

(A Reggel tudósítójától.) A II. liga érdekesebb eseményei ismét a vidéken játszódtak le. A tabella élen álló *Pécs-Baranya, Átilla* és *Zala-Kanizsa* olyan imponáló gólaránnyal győzött a fővárosi csapatok ellen, hogy *előre láthatóan a bajnok is a fenti három vidéki együttes közül fog kikerülni.* Javuló formát áruít el a II. liga egyik tavalyi favoritja, a *Turul* is, amely meglepő fölénytel verte a jó kvalitású Józsefvárost. **Erdeménkek:** *Pécs-Baranya—Bak FC 4:1 (3:1).* Hármezzer néző. Győri révén a pesti csapat éri el a vezetó gölt, de Kocsis, Grünfeld és Palkó szünetig 3:1-re javít, végül Palkó beállítja a végeredményt.

Átilla—Husos 5:0 (3:0). A miskolci csapat állandó fölényben volt, Góllövők: Siklóssy (3), Muharay és Riff. *Zala-Kanizsa—Vác FC 6:0 (5:0).* A kanizsai csapat Farkas (3), Kelemen (2) és Ivanics góllaival tetszés szerint győz.

Turul—Józsefváros 3:1 (3:1). A Józsefváros szerzi meg a vezetést, amire a Turul került fölénybe és Sefesik (2), Szabó, Fischer és Masevsky öngóllaival fölényesen győz.

Erszébetváros—Térváros 3:2 (1:0).

A második liga állása a vasárnapi forduló után a következő:

1. Pécs-Baranya	8	7-6-1	30:9	14
2. Átilla	7	5-3-1	21:5	11
3. Hármezzer	7	4-2-1	17:12	10
4. Zala-Kanizsa	7	4-1-2	17:8	9
5. Turul	7	3-3-2	13:11	7
6. Erszébetváros	6	2-3-2	10:11	6

FTC-pálya **Üllői-ut**

Október 28-án, vasárnap
d. u. 2 órákor

Ferencváros-Rapid (Wien)

Középeurópai Kupadöntő-mérkőzés

Dr. KAJDACSZ szakorvos,
rendel: 30-4 és 7-8-ig
VIII. József-körút 2. szám
férfi- és női betegeknek

Földessy szövetségi kapitány elejti a Fogl-gátat, változatlanul bizik Ströckben és Kohutban, centerjelöltje pedig Kalmár

Az új szövetségi kapitány beszámoló a Reggelnek a futballisták mai formájáról és a válogatott csapat várható összeállításáról

(A Reggel tudósítójától.) A ligabajnokság hatodik fordulójára Földessy Jánosnak, az új szövetségi kapitánynak premijere volt. Ezúttal először volt alkalmas új minőségében elbírálni a gondjaira bízott játékosanyagot és minthogy alig tíz nap választ el a Svájc — Magyarország válogatott mérkőzésétől, érdekesnek tartottuk megkérdezni: mi a véleménye a játékosok formájáról, és kikre számít a válogatott csapat összeállításakor.

Az új szövetségi kapitány így nyilatkozott vasárnap este A Reggel-nek: — Megbízhatóságot tíz nappal a Svájc elleni

válogatott mérkőzés előtt kaptam és így még a régi szisztema szerint fogok válogatni. Ha egy-két posztion ki is fogok próbálni néhány fiatal tehetséget, nagy általánosságban

régi, kipróbált játékosokból fog állani a csapat.

Legfőbb elvem, hogy mindenkit meghagyjak a maga megszokott helyén és nem fogom három centerhálóból összeállítani a balsort, amint nem állítom össze három centerből a belső csatársort. A csapat tengelyét illetően nincs

aggodalomra ok. A már végignézett mérkőzések meggyőztek arról, hogy centerben és centerhálóban több nagytalentségű játékosunk is van. A centerben szinte szemünk előtt bontakozott ki

Kalmár kivételes klasszisa,

akire ma már a legnagyobb nyugalommal merném rábízni a centercsatár posztját. Örvendetes volt számomra

Turay és Stóflán jó játéka

is. A legjobb uton haladnak, hogy régi képességeiket visszanyerjék. A centerhálóban Bukový személyében nagyszerű játékosal rendelkezünk. Weber és Vámos személyében mellő helyettesei is akadnak. A csatársor többi posztjára is meg van a legjobb emberünk, én

változatlanul bizom Ströckben és Kohutban, míg Takács II. és Hírzer játéka elé teljes bizalommal tekintek.

Ströck formahangyallását csak átmeneti indiszpozícióknak tartom, Kohut pedig igenis tud játszani, ha akar és ha a céltalan lövések helyett a centeresekre nagyobb gondot fordít. A szélsőhálók között

Berkessy és Schneider formája tetszett leginkább,

a jobbhalf posztjára most keresek alkalmas embert. Itt minden bizonnyal vidéki játékosok fogok szerepeltetni. Igazi baj csak a védelemlen van, amelynek összeállítása komoly gond. A ma látott nyolc hátvéd közül

föltétlen elismeréssel csak Kocsisról és Prémről szólhatok.

A többiek formán kívül vannak. Vonatkozik ez a Fogl-párra is, akikről, úgy látszik, le kell mondanom. Kapusunk egyáltalában nincs, ez az egyetlen poszt, amelyre jelen pillanatban még egyáltalában nincs is jelöltem. A Svájc elleni csapatban még nem jutnak nagy szerephez a fiatalok, akiknek pedig későbbi működésük során szép föladatakat szánom. Fokozatosan akarom fölhozni a fiataloságot, nehogy őket is, a közönséget is elkedvetlenítse az esetleges balsiker.

Földessy szerdán vagy esütörtökön szövetségi tréninget tart, a válogatott csapatot azonban csak jövő vasárnap állítja össze.

Az elsőosztályú amatőrbajnokságban a 33 FC legyőzte a veretlen FTC-t

(A Reggel tudósítójától.) A sok balul végződött válogatott mérkőzés után tegnap újra teljes fordulatot jelentett az elsőosztályú amatőrbajnokság két csapatában. A meglepetések most sem maradtak el. A Springer-csapatban egyedül veretlen FTC kikopott a 33 FC-től és nyolcos vereséget mért a Postás a letűnőfélben levő MTK-ra. A BSzKRT pünkösdi királysága sem tartott sokáig, az eddig veretlen csapattal a legjobb formáját kihasználva Türekvs SE bánt el meglepő fölényvel.

Oprie-csapat: Postás—MTK 4:0, BSE—III. ker. TVE 1:0, Türekvs SE—BSzKRT 4:0, Villágosság—KAE 3:1, Vasas—MAV Gépgyár 1:1.

Springer-csapat: Testvériség—OTE 2:1, 33 FC—FTC 3:2, BTC—TTC 0:0, UTE—Ferenecvárosi Vasutas 1:0, KTC—URAK 2:2.

Küzdelem a Szövetségi serlegért. Miskolcra jelentik A Reggel-nek, hogy a Ferenecváros tartalékcsapata szép játékkal 4:0 (1:0) arányban győzött a Szemere ellen. A zöld-fehéreknél új, biztató kvalifikációs csatártehetség, a balsszekező Hermann tűnt föl, aki három gólt lőtt, a negyediket pedig a center Totó.

Wekerletelep: Nemzeti tartalék—Dobó FC 3:3 (2:1).

Bécs: Admira—Austria 2:1 (2:0), 15.000 néző. — Rapid—Brigittebau 5:2 (2:2). — WAC—Nicholson 2:1 (1:1). — Hertha—Slovan 1:1 (0:0).

Prága: Slavija—Cechie Karlia 1:0 (1:0). — Sparta—Lieben 7:0 (2:0). — Viktoria Ziskov—Kladno 4:0 (2:0).

Pozsony: Floridsdorfer AC (Bécs)—Bratislava 3:3 (2:0).

Jubileumi hokki-körmérkőzések: BHC—BTE 1:0 (0:0). Góllövő: Rokovitz. BTE II.—BHC II, 1:0 (0:0). Góllövő: Barcza. — MF—KISOK 7:0 (3:0). Jobbágyi G). Szendey (3), Heimrich.

A Vasas monstre mezsei versenye. Szeniorok: 1. Dávid Lajos géplakatos 11 p. 2. Mészáros Gyula 11:05 mp. 3. Berki 11:10 mp. — Juniorok: 1. Balakán Károly géplakatos 11:40 mp. 2. Anzárus 11:58 mp.

Leendő anyák, vigyázat!
Gyermekkosci csak golyócsappágy-
gyal MÁHIS védjeggyel
előnyös ártalattal
BRUCK VI. Andrássy-ut 38. sz.
a Párisi Aruházal szemben
Képes árjegyzék 50 fillér bélyeg ellenében

Hungária-Sabária
mérkőzésnél is izgalmasabb lesz a
Sportfutár
szerdán megjelenő első száma
Ára 30 fillér

A MAGYAR KÖNYVKIADÁS ESEMÉNYE: A PANTHEON 15 KÖTETES MODERN REGÉNYSOROZATA.

A KIVÁLASZTOTTAK

Korunk legkitünőbb íróinak legújabb és legértékesebb művei.

Havonta két kötet jelenik meg a következő sorrendben:

<p>November</p> <p>1 G. HAUPTMANN
A Démon (A német kiadással egyidőben.)</p> <p>2 KESSEL
Rongyos hercegek.</p> <p>December</p> <p>3 WASSERMANN
A Maurizius-ügy, I.</p> <p>4 WASSERMANN
A Maurizius-ügy, II.</p> <p>Január</p> <p>5 ANDRÉ GIDE
Pásztorének — Isabelle.</p> <p>6 WERFEL
Az érettségi találkozó.</p> <p>Február</p> <p>7 CONRAD
Öregek és fiatalok.</p> <p>8 SCHNITZLER
Teréz.</p> | <p>Március</p> <p>9 MAURIAC
Sorsok.</p> <p>10 WALPOLE
Harmer John pünkösdi királysága</p> <p>Április</p> <p>11 H. G. WELLS
Mr. Blettsworthy a kannibálok szigetén.</p> <p>12 MEYRINK
A nyugati ablak angyala</p> <p>Május</p> <p>13 KNUT HAMSUN
Csavargók, I.</p> <p>14 KNUT HAMSUN
Csavargók, II.</p> <p>15 EREDETI MAGYAR REGÉNY.
AZ 1929. ÉVI MIKSZÁTH KÁLMÁN-PÁLYAZAT DIJNYERTES MŰVE</p> |
|---|--|

A KIVÁLASZTOTTAK

egy-egy kötetének bolti ára: füzve P 2.40, vászonkötésben P 3.60. Aki legkésőbb karácsonyig megrendeli az egész sorozatot, a köteteket

füzve **1P80** vászonkötésben **2P60** kedvezményes árban kapja.

A kedvezményes előjegyzés nem jár semmiféle anyagi megterheléssel, mert havonta csak két kötet árárt kell kifizetni. A majdnem 50%-os kedvezményen kívül az előjegyzők a sorozat

MEGLEPÉTESSZÁMBA MENŐ 15-IK KÖTETÉT TELJESEN INGYEN KAPJÁK.

A páratlan kedvezményben mindenki részesül, aki az ídemellékel rendelélapot kitölti és beküldi a Pantheon-nak

Ne mulassza el a kedvező alkalmat, mert az Ön könyvespolcáról sem hiányozhat

A KIVÁLASZTOTTAK
nagyértékű, érdekesítő regénysorozata

MEGRENDÉLŐLAP

T. Pantheon Irodalmi Intézet

Budapest
Vilmos császár-ut 28

Ezennel megrendelem A KIVÁLASZTOTTAK című regénysorozatát 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és az első 14 kötet ártvele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

FÜZVE P 1.80 kedvezményes árban.
KÖTVE P 2.40 kedvezményes árban.
A két könyv árárt minden hó elején előre beküldöm.
Minden elsőjén tessék két kötetet utánvétellel küldeni.
A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és fizetem ki Önöknel.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

CSUPA UJDONSÁGI IZLESESEK, FINOM KIÁLLÍTÁS, OLCÓSÁGI REKORD

CSUPA UJDONSÁGI IZLESESEK, FINOM KIÁLLÍTÁS, OLCÓSÁGI REKORD

Szerb (MAC) megjavította a 10 angol mérföldes és a 15 kilométeres siktutás rekordját

(A Reggel tudósítójától.) Az atletikai szezon utolsóelőtti vasárnapjának négy versenyé közül a MAC országos és a BBTE ifjúsági viadala szolgált öröndetes meglepetéssel. Szerb Elek, a MAC kitűnő középtávfutója

nemcsak a 10 angol mérföldes (16.000 méter), hanem a közbeeső 15 kilométeres rekordot is megjavította.

A BBTE ifjúsági viadalának is rekordjavítás volt a slágere, amely kontinentális viszonylatban is respektábilis. Goda, a MAC tehetséges ifjúsági bajnok-atlétája ugyanis a triatlon távolugrás versenyében

6.82 méterre javította meg a rekordot, amennyit seniorjaink közül is csak kevesen ugrottak az idein.

A főiskolai staféta- és csapatbajnokságok első díjain a MAC és a BEAC osztrákokodott, míg a Dorogi AC viadala ugy festett, mintha a BBTE háziversenyé lett volna. A négy verseny részletes eredményét itt adjuk:

A MAC országos versenye:

10 angol mérföldes siktutás: 1. Szerb Elek (MAC) 53.31 mp. (Országos rekord). 2. Hevele (SAC) 56.09 mp. (Pestvidéki kerületi rekord). 3. Osuszth (MTE) 56.26:4 mp. — Szerb 15 km-es ideje 50.37:4 mp. (Orsz. rekord)

Staféta- és csapatverseny Budapest kerületi bajnokságokról: 1. MAC (Darányi, Egri, Farkas, Oltai, Fandó) 11.97 méteres átlag. 2. BBTE 10.92 m. 3. MTK 10.4 m. — Darányi 13.10 métert dobott. Rudugrás: (Kaiser-émlékverseny). 1. Karlovits (MAC) 340 cm. 2. Hadhazy (DEAC) 340 cm. 3. Andor (MAC) 340 cm. — Karlovits 3.60 méterrel szerezte meg az elsőseget.

3000 m. siktutás: 1. Gyulay (MAC) 9:31.8 mp. 2. Lapos (Törökvesz) 9:49.2 mp. 3. Csekey (BBTE) 9:57.8 mp. 4x400 m. II. osztályú staféta. 1. MTK (Vasvári, Varga, Papp, Antal, Márton) 3 p. 36.2 mp. 2. MAC 3 p. 38.2 mp. 3. BBTE 4 p. 01.3 mp. A C-csoportban a MÁV-gepgyár győzött 3 p. 42.6 mp. alatt.

A főiskolai staféta- és csapatbajnokságok:

Magasugrás, 6-ös csapatverseny: 1. MAC 163 cm. átlag. 2. TFSC 150 cm. 3. BEAC 160 cm. — 4x1500 méteres staféta: 1. BEAC 17:54:2 mp. 2. KEAC 18:13 mp. 3. MAC 18:13 mp. — 4x100 méteres staféta: 1. BEAC A) csapata 44:1 mp. 2. MAC A) csapata 44:4 mp. 3. BEAC B) csapata. — Sülydobás, 6-ös csapatverseny: 1. BEAC 11.87 m. átlag. 2. MAC 11.77 m. 3. TFSC 10.23 m. — Távolugrás, 6-ös csapatverseny: 1. MAC 396 cm. átlag. 2. TFSC 377 cm. 3. BEAC 376 cm. átlag. — 4x400 méteres staféta: 1. BEAC A) csapata 3:33.7 mp. 2. MAC 3:37 mp. 3. BEAC B) csapata 3:40.4 mp. — Diskoszvetés, 6-ös csapatverseny: 1. MAC 37.90 m. átlag. 2. TFSC 33.92 m. átlag. 3. BEAC.

A Dorogi AC országos versenye:

100 méteres siktutás: 1. Fluek (BBTE) 11.1 mp. 2. Odró (BBTE) 11.3 mp. 3. Barsi (BBTE) 11.5 mp. — 400 méteres siktutás: 1. Odró (BBTE) 59:8 mp. 2. Kurucz (Törökvesz) 51:3 mp. 3. Márton (MTK) 51:7 mp. — 800 méteres siktutás: 1. Márton (MTK) 2:09 mp. 2. Zsurby (MTE) 2:14 mp. 3. Villányi (BBTE) 2:14.4 mp. — 1500 méteres siktutás, ifjúsági: 1. Linder (Vasas) 4:22.8 mp. 2. Kiss (MTE) 4:23 mp. 3. Almásy (MTE) 4:29.4 mp. — 5000 méteres siktutás: 1. Németh (MTE) 16:48.8 mp. 2. Balogh (Vasas) 17:11.4 mp. 3. Varga (Vasas). — Olimpiai staféta: 1. BBTE 3:42.2 mp. 2. MTE 3:43 mp. 3. Vasas 4:50 mp. — Főiskolai magasugrás: 1. Késmárki (BBTE) 145 cm. 2. Gregorich (BBTE) 140 cm. 3. Bertalan (BBTE) 140 cm. — Magasugrás: 1. Késmárki (BBTE) 184 cm. 2. Gregorich (BBTE) 174 cm. 3. Csáki (DAC) 168 cm. — Hármassugrás: 1. Bertalan (BBTE) 12.59 m. 2. Szabó (PAC) 12.19 m. 3. Gregorich (BBTE) 12.15 m. — Távolugrás: 1. Szabó (PAC) 660 cm. 2. Barsi (BBTE) 653 cm. 3. Takács (Postás) 605 cm. — Rudugrás: 1. Csáki (DAC) 320 cm. 2. Takács (Postás) 280 cm. 3. Késmárki (BBTE) 252 cm. — Diskoszvetés: 1. Bertalan (BBTE) 43.80 m. 2. Késmárki (BBTE) 38.98 m. 3. Odró (BBTE) 34.50 m. — Gerelyvetés: 1. Takács (Postás) 48.50 m. 2. Mandalik (MTE) 44.60 m. 3. Klez (SEAFAC) 44.25 m.

A BBTE ifjúsági versenye:

100 m. junior: 1. Kovács (BBTE) 11.5 mp. 2. Farkas (MAC) 11.8 mp. 3. Somodi (KISOK) 12.2 mp. 300 m. junior: 1. Petrik (MAC) 39 mp. 2. Fried (KISOK) 39.6 mp. 3. Albrecht (BBTE) 39.6 mp. 500 m. junior: 1. Wach (KAOE) 1:18.8 mp. 2. Albrecht (BBTE) 1:14 mp. 3. Kalocsai (MTK) 1:12.2 mp. 1000 m. junior: 1. Barta (Vasas) 2:50 mp. 2. Gomolai (FTC) 2:52.8 mp. 3. Nádai (FTC) 2:53.2 mp. — 200 m. junior: 1. Kovács (BBTE) 28.2 mp. 2. Bérczy (KISOK) 28:2 mp. 3. Mocsay (BSC) 29 mp. — Magasugrás 5-ös csapatverseny: 1. (MAC) 160 cm. 2. BBTE 157.6 cm. 3. MTK 152 cm. — Távolugró junior: 1. Dankó (KNOK) 6.32 m. 2. Koronghy (BBTE) 6.21 m. 3. Petrik (MAC) és Mikek (KEAO) 6.12 m.

Országúti kerékpárverseny. Az FTC 100 km-es bajnoksága: 1. Györfly Imre 3:40.11. 2. Kátay 3:40.12. 3. Denzler, géphosszú 4. Papp Gyula (52 éves) 4:05.45. 5. Novotny 4:12. — Postások 50 km-es versenyé: 1. Garay II. János 1:49.06. 2. Varga, rajta. 3. Benkő, rajta. 4. Roch. 5. Wagner, rajta.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda Rt., Budapest, VIII., Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

AUTÓ ÉS MOTOR

Tizenöt külföldi versenyző indulása teljesen nyitotta teszi a IX. Svábhegyi verseny küzdelmeit

Az utvonalon mostani állapotában motorkerékpárok számára életveszélyes

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnapra tüzték ki a svábhegyi versenypálya új utvonalaának hivatalos megnyitását, az építési munkálatok azonban nem készültek el teljesen, ezért a megnyitást elmaradt. Ez azonban nem akadályozta meg versenyzőink nagy részét abban, hogy már vasárnap tréningbe kezdjenek. A tréningező motorkerékpárosok megállapítása szerint

a pálya jellegre állapotában motorkerékpárok számára igen rossz, egyenesen életveszélyes.

különösen az Istenhegyi-nál eleje és a Nagyszálló utáni utrésleten végig a céljig a motorkerékpárosok csak a legnagyobb erőfeszítéssel képesek gépeik fölött uralkodni. Az automobiloknak másképp áll a helyzet, a négy kerék tapadása lényegesen csökkenti az utokozta nehézségeket, a rendező klubnak azonban nagyon meg kell magat erőltetni, hogy a verseny napjáig, tehát hat nap alatt a pályát elfogadható állapotba hozassa. A verseny nevezési kitűnően sikerült, a magyar versenyzői gárda teljes létszámával szemben

a külföld tizenöt elősrangú vezetővel van képviselve,

ugyszólván minden versenycsoportban egy-két külföldi méri össze erejét a mieinkkel, ami a küzdelmek értékét erősen növeli. A versenyautók csoportjában a lengyel Ripper (Bugatti) és Zienszky (ADM), a német Stuck (Austro Daimler) és az osztrák Liechtenstein herceg áll Deimr Walter (Steyr), Esterházy Antal herceg (Bugatti) és gróf Zichy Tivadarral (Bugatti) szemben. Ripper és Stuckban veszélyes ellenfeleket kapnak a mieink, a küzdelmek azonban teljesen nyit. A sportkoesik csoportjában báró Wolfner András (Steyr), gróf Zichy Tivadar (Austro Daimler), Hetcsés Sándor (Bugatti), Wolfner László (Steyr) és Szini János (Austro Daimler) állnak szemben a versenyeinkről jól ismert Wentzel Mosau báróval (Mercedes Benz) és a mult vasárnapi Zirlerberg-verseny sportkoesigyőztesével, Willy Rosensteinnal (Mercedes Benz).

A turakoesik csoportjában a külföldet a semmeringi versenyen feltört osztrák Wentzler (Mercedes Benz) képviseli, vele szemben áll Wolfner László (Steyr), Esterházy Antal herceg (Mercedes Benz), Lyka István (Bugatti) és Hartmann László (Hupmobil). A bajnok-aspiráns Wolfnernek és Lykának nehéz helyzete lesz Esterházy herceg hétéliteres kocsijával szemben. Hartmann kitűnő vezetői képessége ellenére hatalmas Hupmobillal nemigen tud érvényesülni a nehéz kanyarulatoknál és így a harmadik bajnokjelölt kilátásai nem a legbiztatóbbak. A motorkerékpáros nevezések között föltűnő, hogy

ugyanabba a kategóriába (többen két géppel neveztek. Ez a nem sportzerű eljárás a magyar versenyek komolygázát veszedelmezeti és a nemrégben embersporttá nyilvánított motorsportot nem emberek, hanem gépek versenyévé fogja degradálni.

A külföldi versenyeken teljesen ismeretlen kétfős indulás okozta előny úgy a külföldi, mint a csak egy géppel rendelkező hazai versenyzőket el fogja riasztani a nem egyenlő erájú küzdelmekről. Más a helyzet akkor, amidőn egy

versenyző több kategóriában szerepel, mert ebben az esetben mindig másokkal méri össze erejét, míg az előbbi esetben többször áll szemben ugyanazokkal az ellenfelekkel. A szülő-motorkerékpárok csoportjában abszolút értékelés szempontjából az osztrák Ruytsch (Douglas) és a német gyári versenyző, Stegmann (D. K. W.), valamint Balázs László (Sunbeam), Urbach László (A. J. S.) és Feledy Pál (Norton) állnak az előtérben. A két magyar bajnok, Urbach és Balázs küzdelme nyilván háttérbe fogja szorítani a külföldieket, azonban Zamecsnik Tivadar, Komlóssy Béla, Hóra Nándor — nem is beszélve a semmeringi győztes Schneeweissről — ma már mind olyan nevek a motorsportban, akiknek győzelmével mindig számolni kell. A kis kategóriákban a D. K. W.-gyári versenyzők győzelmét nehezen fogják a magyarok megakadályozhatni. Az oldalkoesi csoportban Urbach (A. J. S.), Postobányi (B. M. W.), Sztarcsy (Sunbeam), velük szemben az osztrák Winter (Harley Davidson) állnak a fronton. Urbach a Svábhegyen nehezen verhető meg, meglepetésekkel természetesen mindig számolni kell. A külföldi Ludwig Repl (Douglas) ismeretlen nevű nálunk, tehát formája is ismeretlen. Egy bizonyos: ha a verseny utvonala megfelelő állapotba tudják hozni, a kilencedik svábhegyi versenynek olyan sportbeli sikerre van kilátása, amilyen magyar versenyen még nem volt. U. B.

Angol üzemanyag a svábhegyi versenyen. A Lardolne Ricit motorolajat gyártó Schwartz Rudolf és Tsa Rt. a svábhegyi versenyre nagyobb mennyiségű angol Discolt és a Marchant-féle receptura alapján előállított Record üzemanyagot hozott. A nagy áldozattal megszerzett üzemanyagokat a gyár reklámraon bocsátja a versenyzők rendelkezésére, mert népszerűsíteni kívánja a legmegbízhatóbb és legnépszerűbb üzemanyagokat addig is, míg a közeljövőben való gyártásukra berendezkedik. Szívesen áll a versenyzők rendelkezésére a gyár városi irodája (V. Hold-u. 25).

Chrysler világskere napról-napra újabb eredményeket értek el. Az amerikai autoproductio méretét is meghaladják azok a számok, amelyeket a hivatalos statisztika szerint a Chrysler-gyár új típusával, a Plymouthal elért: szeptember hónapján 34.000 Plymouth-4 adott el Chrysler amerikai szervezete. A Plymouth mellett nem csökkent a többi Chrysler-modell iránti érdeklődés sem, a Chrysler-gyár keményen termelését fokozni, hogy a verőbiztonság igényeit kielégítthesse. A Kellner Alfréd Autókereskedelmi Rt. különösen nagy elnyit fog tekinteni a szállítóképes vidéki kéréseket hálózatának kiegészítésére. Kellner Alfréd igazgató, aki most érkezett haza a párisi szalonról, arra fakotja a főslyt, hogy a vidéki Plymouth-kéréseket a legmegbízhatóbb autószerelvények kezében legyenek, ami egyrészt is kellő garancia arra, hogy a közönség a kitűnő kocsi kiváló legelőzetlenebb kiszolgálásban fog részesülni.

A nyolchengeres Adler „Type 1929” kocsik megérkeztek. A legutóbbi Malin konstrukcióból a világhírű Adler-gyáról Budapestre érkezett nyolchengeres 1929-es típusú Adler-kocsi autószerkezetben osztatlan esodalott és általában elismerést váltott ki. Műszaki kivitel, legelőzetlenebb technika, gazdaságos üzemfogyasztása, maximális teljesítőképessége a mindenképpen alkalmas és nem szablonos luxusa arra predestinálja az Adler 1929-et, hogy a motor igazi hivatónak kedven kocsija legyen. A Tichy Testvérek autóbiznoskedelmi vállalata (Budapest, VI. Liszt Ferenc-tér 37 szám) az Adler-művek eme pompás alkotását mint vezetőképessé bízható s megszerzésére előnyös módot ad.

ROYAL CORD
maga a tökéletesség!

Pneumatik Árusító R.-T.
Andrássy-ut 27, Telefon: Aut. 134-78
Főlerakat: „Autocar” Andrássy-ut 40

Az 1929. típusú
Adler Standard

Adler Standard »8« 15/70
Adler Standard »6« \$12/50
Adler Standard »6« 10/45

Megbízhatósága várakozáson felül!
Kivitelén szentölés:
Voxérképviselőt:
Tichy Testvérek
Budapest VI. ker., Liszt Ferenc-tér 3. sz.

VILÁGREKORD! VIKTÓRIA autószerkezetek legelső az országban VILÁGREKORDI!

mert versenyen kívüli magas fokozatú tanítású 5000 méteren filmoktatás

A vállalat kiadásában megjelent „Autóvezetők Kézikönyve” nélkülözhetetlen, kapható mindenütt. Árja 8 pengő. Felelőségünk mellett csak a Viktória autószerkezeteket ajánljunk. Budapest, Vörösmarty-utca ötvenhérom. Telefon: Automata 213-90